

Italija na robu prepada

BOJAN BREZIGAR

Dinijeva vlada je bila prisiljena zahtevati glasovanje o zaupnici, da prepreči, da bi poslanska zbornica korenito spremenila njene gospodarske ukrepe in s tem iznicila ves trud, ki ga je vlada vložila v sanacijo italijanskega gospodarstva.

Vendar pri današnjem glasovanju ne gre samo za gospodarske ukrepe, ampak za prihodnost Italije. Številke so vprašljive in v tem trenutku nihče ne more zagotovo trditi, ali bo Dini prejel večino glasov.

Poglejmo torej, kaj pomeni, če bo poslanska zbornica izglasovala zaupnico. Predvsem to pomeni, da bo Dinijeva vlada vodila Italijo vsaj še nekaj mesecev. Verjetno si bo lara nekoliko opomogla (čeprav ne kaže, da bi bili veliki optimisti). Parlamentarni volitev junija ne bo, pač pa bodo referendum, s katerimi bodo volilci verjetno odvzeli Berlusconiju dve od treh televizijskih mrež, in torej s tem dobesedno del politične moči, ki jo danes ima. Nadaljevale se bodo tudi sodne preiskave o dejavnostih bivšega premiera, ki naj bi ne bile kristalno čiste. Pa tudi sicer se bo Dini utrdil in, ker bo imel oblast, postal tudi politično močnejši. Nič čudnega bi tako ne bilo, če bi bile volitve šele prihodnje leto. To pa bi bila ne le gospodarska, ampak tudi politična stabilizacija.

Kaj pa, če Dini ne prejme zadostnega števila glasov? V tem primeru bo premier že danes odstopil in predsedniku vlade Scalfaru ne bo preostalo drugega, kot da razpusti parlament in napove predčasne volitve. Lira bo strmo padla, politična nestabilnost bo zelo visoka, na volitvah pa bo - ker se bo Berlusconi tako izognil referendumu - skoraj gotovo zmagala desnica. To pa pomeni radikalizacijo odnosov z Evropo (in ponovno zaostrovanje odnosov s Slovenijo), razpad gospodarskega sistema in začetek krize, ki je videti brezizhodna.

Trditi, da bo 630 poslancev danes odločalo o prihodnosti Italije, torej ni le recenica, ampak je globoka resnica. Dejansko pa v parlamentu ne razmišljajo dolgoročno, ampak skrbijo vsi predvsem za danes: marsikdo zeli iz sedanjih sporov iztržiti čimveč zase in za svojo frakcijo, pa tudi za svoje osebne interese. Sla po oblasti je očitno večja od skrbi, da bi se država ne pogreznila v brezizhodno krizo.

Korak naprej k slovenski TV

TRST - Ustanova RAI je formalno prevzela uporabo kanalov, ki jih je prej upravljal družba Ponteco in bo sedaj lahko predvajala televizijske programe v slovenscini. Tiskovno sporočilo o formalni odpovedi uporabe s strani družbe Ponteco in uradnem prevzemu javne ustanove za radio in televi-

zijo - vse je potekalo na ministrstvu za pošto in telekomunikacije - je včeraj izdalo vodstvo deželnega sedeža RAI. V njem tudi sporoča, da se bo v ponedeljek, 20. marca začela druga eksperimentalna faza slovenskih televizijskih oddaj. Datuma o začetku »pravih« programov deželno vodstvo RAI ne na-

vaja, pripominja pa, da je »predvideno oddajanje desetminutnega dnevnika in nekaj nad uro trajajočega kulturnega tednika«. V sporočilu tudi piše, da prihaja do uvedbe slovenskih televizijskih programov tudi v okviru nove faze odnosov med slovenskim in italijanskim zunanjim ministrstvom.

Medtem se nadaljuje protest tehnikov, včlanjenih v sindikat CGIL, zaradi cesar v FJK se ni startal nočni deželni televizijski dnevnik. Protestno akcijo uslužbencev pa so včeraj s posebnimi notami ali pobudami podprli deželno tajništvo SSk, furlanski parlamentarec DSL Ruffino, deželna svetovalca

DSL Milos Budin in Renzo Travanut in predstavnik Zelenih Paolo Gherisina, ki so vsi kritično ocenili zavlačevanje ustanove RAI pri uvajanju slovenskih televizijskih oddaj. SSk pa izraža zaskrbljenost tudi zaradi siromašenja slovenskih radijskih programov.

Na 3. strani

POSLANSKA ZBORNICA / DANES OPOLDNE ODLOČITEV

Od usode Dinijeve vlade odvisna prihodnost italijanske države

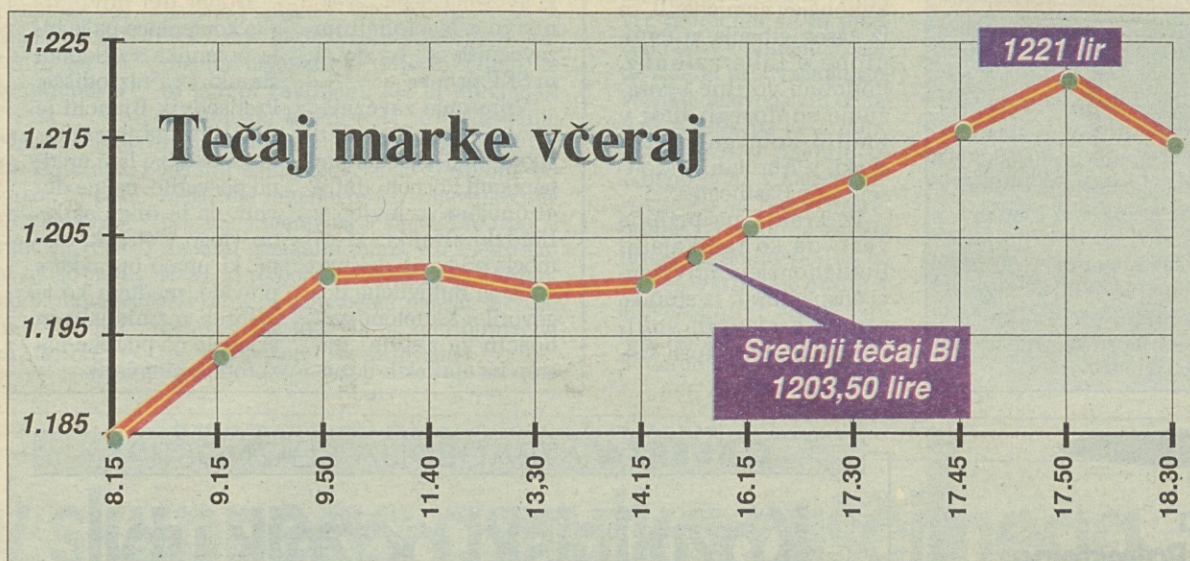
Premier Dini je zahteval zaupnico, da bi preprečil razvodenitev gospodarskih ukrepov - Poslanci SKP pravi jeziček na tehtnici

RIM / ZA NEMŠKO MARKO JE BILO TREBA VČERAJ ODŠTETI VEČ KOT 1.221 LIR

Huda politična napetost v Italiji je močno potlačila vrednost lire

RIM - Včeraj je lira dosegla nov negativen rekord. Potem ko je Kartel svobodin napovedal, da bo glasoval proti gospodarskim ukrepom Dinijeve vlade, je vrednost italijanskega denarja tako upadla, da je bilo potrebnih za eno nemško marko kar 1.221, 12 lire. Pozneje se je sicer stanje rahlo zboljšalo in pod večer je marka veljala 1.214, 50 lire. Ameriški dolar je na zadnje kotiral 1.687 lir, potem ko je bil dosegel zgodaj zjutraj vrednost 1.696, 60 lire, sicer pa se je vsepovsod oslabil.

Na 3. strani

RIM - Poslanska zbornica bo danes odločala o usodi italijanske vlade in njenih gospodarskih ukrepov. Po dolgem premisleku je premier Lamberto Dini sklenil, da ob glasovanju o gospodarskih ukrepih zahteva zaupnico. Na ta način po pravilniku odpadejo vsi popravki in parlament glasuje samo o vladnem predlogu.

Poslanci bodo z današnjim glasovanjem odločali tudi o morebitnih predcasnih volitvah, saj bo predsednik Scalfaro prisiljen razpustiti parlament, če bo vlada padla. Najbrž ni pretirano reči, da bodo poslanci odločali tudi o usodi državnih vrednot in lire.

Levosredinske stranke, ki podpirajo vlado, in Kartel svobodin, ki ji nasprotuje, so številčno enakovredne. Jeziček na tehtnici bo zato SKP, ki se je razdvojila med zagovornike in nasprotnike vlade.

Na 3. strani

Ali bo LS imela danes 2 tajnika?

RIM - Ljudska stranka bi se lahko danes znašla z dvema krmarjema. Dosedanji tajnik Rocco Buttiglione noče odstopiti, ker ne priznava veljavnosti sobotnega glasovanja vsedržavnega sveta, predsednik Bianchi pa je za danes sklical sejo strankinega parlamenta, da izvoli novega liderja. Jabolko spora, ob katerem se je LS razkrala, je vprašanje zavezništva.

Na 2. strani

VČERAJ V BRUSLJU

Končno začetek pogajanj med Slovenijo in EZ Farnesina kritizira Thalerja

BRUSELJ. - Včeraj je v Bruslju potekal uvodni krog pogajanj med slovensko delegacijo in predstavniki Evropske zveze o evropskem sporazumu o pridruženem članstvu Slovenije evropski petnajsterici. To je se en pomemben dan za Slovenijo, je izjavil slovenski zunanji minister Zoran Thaler, ki je na pogajanjih vodil slovensko delegacijo. Dejal je, da bodo potrebne ustavne spremembe kmalu predstavili parlamentu, sprejeli pa naj bi jih se pred koncem pogajanj o sporazumu za pridruženo članstvo. Sporazum pa naj bi, je zapisano v skupnem sporočilu slovenske delegacije in predstavnikov EZ, sklenili do konca junija, torej se pod francoskim predsedništvom evropske zveze. Z začetkom pogajanj se je Slovenija pridružila skupini srednje- in vzhodnoevropskih držav, ki se za evropski sporazum o pridruženem članstvu v Evropski zvezi že pogajajo ali pa ga že imajo.

Italijansko zunanje ministrstvo pa je v včerajšnjem komuniqueju navedlo, da predvčerajšnje izjave slovenskega zunanjega ministra Thalerja vnašajo polemicien ton v medsebojni dialog, ki ga hoče Italija ohraniti na jasni in konstruktivni osnovi. Prav zato je ministrstvo navedlo, da mesarna italijansko-slovenska komisija za nepremičnine že obstaja v sklopu splošne mesarne komisije in je ni treba na novo ustanoviti, kot to trdi minister Thaler.

V svojem komuniqueju je ministrstvo se sporočilo, da je Italija pripravljena pospešiti delo tudi v drugih mesarnih komisijah, ker dialog ne obsega samo premoženjskih vprašanj. Ob koncu pa je navedlo, da Italija ostaja pri svojem prvotnem stališču, da bo prilagajala svojo pozicijo pri pogajanjih Slovenije o pridruženem članstvu EZ glede na potek dvostranskih pogajanj.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Volitve: V Dolini še težave

Številne težave postavljajo v dvom načelni sporazum med dosedanjimi zavezniki.

Stran 4

Vložiti prošnje za prispevke!

Kljub temu, da se ni znano, kako bo s prispevki za slovensko kulturo, je treba do 31. marca vložiti prošnje.

Stran 10

Koroška poje na Trbižu

Letos se je tradicionalna zborovska revija Koroška poje že drugič ustavila v Kanalski dolini.

Stran 13

Tomba že zmagovalec SP

Alberto Tomba je od včeraj - čeprav ni nastopil - tudi matematično zmagovalec letošnjega svetovnega pokala v alpskem smučanju. Na zadnjem smuku sezone v Bormiu je namreč Girardelli ostal brez točk in zdaj Tombe ne more več dohiteti.

Stran 23

LJUDSKA STRANKA ŠE DALJE V VRTINCU ŽOLČNIH POLEMIK

Buttiglione sploh ne popušča in spet ostro napada levico

V nekaterih deželah je LS, ob nasprotovanju levice, že podpisala volilne sporazume z desnico - Formigoni kandidat za predsednika Lombardije

Buttiglione: zakoniti tajnik stranke sem jaz! (AP)

RIM - »Tajnik sem jaz in nihče drugi«. Rocco Buttiglione je tudi na včerajšnji novinarski konferenci trmasto vztrajal, da je edino pravo pravnomočni tajnik Ljudske stranke, ki se bo na aprilskih deželnih volitvah povezala s Finijem in Berlusconiem. Buttiglione je izkoristil priložnost za srecanje z novinarji ter spet žolčno napadel notranjo levico. Povedal je tudi, da se ne bo udeležil današnjega zasedanja strankinega vsedržavnega sveta, ki bo v vsakem primeru po njegovem nezakonito in tudi politično neveljavno.

Medtem ko se nadaljujejo hudi prepiri o politični usodi Ljudske stranke, so Buttiglionejevi pristasi v nekaterih deželah že formalno podpisali volilne sporazume z desnico. Na poročnih volitvah se bo Buttiglione povezal s »Forza Italia« in z manjšimi desnosredinskimi strankami, na deželnih večinskih volitvah pa tudi z Nacionalnim zavezništvom.

V Lombardiji se za kandidaturu predsednika deželne vlade poteguje Roberto Formigoni, Buttiglionejev somišljenik se iz časov gibanja »Comunione e Liberazione«. Podobne volilne sporazume so dosegli tudi v Emiliji-Romagni, v Toskani, v Abruciu, v Molisi in v Basilicatu.

Iz Trenta pa prihaja vest, da so tamkajšnji Buttiglionejevi privrženec suspendirali iz stranke sedem krajevnih voditeljev, ki so podprli Romana Prodijsa...

Levica voli danes tajnika

RIM - Ljudska stranka bi danes lahko imela dva tajnika. Rocco Buttiglione je včeraj potrdil, da ne namerava odstopiti, vsedržavni strankin svet, ki je Buttiglioneju prejšnjo soboto odredel zaupnico, pa hoče izvoliti novega krmarja.

Predsednik Ljudske stranke Giovanni Bianchi je namreč za danes popoldne sklical sestanek vsedržavnega sveta, ki ima kot glavno točko dnevnega reda izvolitev novega tajnika. Bianchi, ki se je skupno z načelnikom parlamentarnih skupin Nino Andreatto in Nicolo Mancinom ter odstavljenim organizacijskim tajnikom Francom Marinijem srečal z novinarji, je prepričan, da bo stranka danes imela novega krmarja. Po njegovem mnenju bo strankin svet potrdil dosedanje usmeritve, ki je izključevala zavezništvo z Nacionalnim zavezništvom na desni in SKP na levi.

Vprašanje zavezništva je glavno jabolko spora med dosedanjim tajnikom Roccem Buttiglionejem in levico v Ljudski stranki, ki ni mogla prebaviti dejstva, da se je Buttiglione dogovoril s Kartelom svoboscin za skupni nastop na aprilskih dežel-

nih volitvah.

Koliko svetovalcev bo danes sodelovalo na seji vsedržavnega sveta? Predsednik Bianchi je prepričan, da jih bo več od tistih, ki so prejšnjo soboto podprli predlog levice in s tem izrekli nezaupnico tajniku Buttiglioneju (»Najbrž bo tudi nekaj Buttiglionejevih somišljenikov«). In prepričan je tudi, da spor z dosedanjim tajnikom ne bo povzročil razkola v stranki. »Kvečjemu bomo pričali manjši dia-spri«, je menil Bianchi.

Zaekrat ni znano, kdo naj bi na predlog strankine levice prevzel kmilo Ljudske stranke, ali vsaj tega, kar bo ostalo. Franco Marini je včeraj spet potrdil, da ne bo kandidiral. Novi krmar mora biti po njegovem mnenju človek, »ki naj bo odraz velike uravnovesenosti«.

Dober del novinarske konference pa je bila polemika s sklepom strankinega razsodišča. Predsednik Bianchi je dejal, da ga je razsodišče oktobra lani uradno posvarilo, naj ne dovoli, da bi imeli aktivno vlogo v stranki član, ki imajo opravka s pravico, medtem ko je v torej razmišljalo in sklepalo na povsem nasprotnih premisah

G L O S A

Italija - edinstven primer v povojni Evropi

JOZE PIRJEVEC

Iz dolgega sna, v katerega jo je zazibala hladna vojna, se je Italija zbudila in se z grozo zazrla v svoj obraz. Prav nič ni podobna junaski devici, kakor jo prikazuje Mameli v svoji pesmi, ki je postala državna himna, pa tudi ne nedolžni deklici, kakor so jo v svoji propagandi predstavljali demokristjani, pripravljeni, da jo branijo pred grozečim posilstvom kozakov. Zaradi njene notranje razklanosti bi jo bilo se najbolj mogoče primerjati z bivšo Jugoslavijo in njeno tragično usodo. Podobnosti med obema državama so zares vznemirjujoče: obe koreniniti v pretežno kmečki družbi, ki ji ni uspelo pravčasno skočiti na voz industrijske revolucije. Obe sta nastali po volji številčno in intelektualno skromnih elit, ki niso znale preoblikovati narodov, nad katerimi so vladale, temveč so jih raje izkoristile in jim po potrebi tudi vsilile diktaturo. Predvsem sta po drugi svetovni vojni obe postali mejni marki dveh mogocih in nasprotnih imperijev, ki sta jima posvetili mnogo pozornosti prav zaradi njune izpostavljene geografske pozicije. Po zatonu Sovjetske zveze in koncu hladne vojne sta obe ostali nezanimivi siroti in se torej znašli v ogromnih težavah. Jugoslavija jih ni preživela, kaj se bo zgodilo z Italijo, ne vemo, jasno pa je, da njena bližnja bodočnost ni roznata.

Vse od leta 1943 je bil Italiji vsiljen režim, kakršnega so v bistvu hoteli Anglo-Američani, ko so sprejeli njeno kapitulacijo in se obenem zavezali, da jo bodo branili. V teh razmerah, ki so se po koncu vojne se utrdile, saj je bilo očitno, da spada Italija po veliki delitvi Evrope pod pokroviteljstvo Zahoda, ni imela levica nikakršne možnosti, da bi prišla na oblast. Stalin je to dobro vedel in tako tudi Togliatti, saj sta izražala komunistično partijo v Italiji bolj kot bodigo, s katero nagajati kapitalističnemu nasprotniku, kakor perspektivno vladno stranko. Iz teh računov, ki so bili povsem tuji resničnim interesom italijanskega naroda, se je razvila politična situacija, podobna zmrzovalni skrini. Zaradi premočne levice, ki je vsaj z besedami vztrajala na svojih maksimalističnih pozicijah, se je za skoraj pol stoletja ugnedila na oblasti zmerna sredina in s tem oblikovala sistem, kakršnega bi bilo težko najti v Evropi. Z ene strani ga je namreč označevalo vztrajanje ene stranke oziroma njenega bloka na oblasti, zaradi česar je Italija bila podobna socialističnim državam. Z druge pa je ta koalicija iz internacionalne spodobnosti ohranila sistem formalne demokracije, kar je Italijo povezovalo z Zahodom. Za nameček pa je treba se pridati, da je med vladajočimi strankami in opozicijo po začetni ideološki blokadi prislo do tihega sodelovanja in delitve plena, na podlagi skupne ugotovitve, da statusa quo ni mogoče spremeniti. V tem je bila Italija edinstven primer v Evropi.

S spremembami zadnjih let se je ta usklajenost, v kateri se je korupcija lahko razbohotila kot plevel v topli gredi, nenadoma podrla. Tako imenovana zmerna sredina je izgubila svojo funkcijo obmejne straze, levica je spoznala, da oblast ni povsem nedosegljiva, le ce se resi svojega utesnjenega ideološkega oklepa, desnica, ki je bila zaradi črne preteklosti dolgo emarginirana, se je lahko spet pojavila na sceni kot sprejemljiva vladna sila. Ta polarizacija političnega življenja zaznamuje sedanji trenutek italijanske psihodrame, ki se lahko razvije z zmago ene ali druge strani. V tem kontekstu Slovenci v Italiji seveda nimamo kaj izbirati, saj je očitno, da bi zmaga desnice odločno škodila našim koristi. Najbolj žalostno bi bilo, če bi tisti del naše skupnosti, ki se vztraja v komunističnem purizmu, tega ne doumel in ne podprl boja zmerno-levičarskih sil. Toda kaj, ko nam je tako vseh Samsonov zgled, ki je spodnesel nosilni stebel templja v Tiru, le da se je masceval Fili-tejem. Pri tem ga ni brigalo, da je bil sam priklenjen nanj.

BENETKE / USPEŠNA AKCIJA

Mafiji iz Brente zadali izredno težak udarec

BENETKE - Vec kot 80 aretacij in preko sto hišnih preiskav, med katerimi so nasli veliko orožja in umetniških del, za vec sto milijonov zaplenjene imovine. To je obračun štiri mesece trajajoče operacije »Fischer«, s katero so zadali hud udarec mafiji iz Brente. V okvir operacije sodi tudi nadaljnjih 50 zapornih nalogov, ki so jih začeli izvrševati včeraj zjutraj.

Z operacijo »Fischer« so pričeli 4. novembra lani, ko se je na seznanu aretiranih znalo nekaj najzvestejših so-

delavcev Feliceja Maniera (Giuseppe Pastore, ki naj bi tolpo oskrboval z orožjem, Giuliano Ferrato, ki naj bi se ukvarjal s prekupčevanjem »nagrabljenega plena). Do novega zagona pri preiskavi je prišlo 17. februarja, ko so izdali 33 novih zapornih nalogov, a zlasti s sodelovanjem nekaterih obtožencev, med katerimi je bil sam Maniero. Zaprli so tudi policijskega agenta, Antonia Papa, ki je bil svojčas v Venetu, pred enim letom pa so ga premestili v Trani.

NOVICE

Francija ekstradirala finančnika Mach Di Palmsteina

PARIZ - Francija je včeraj ekstradirala genovskega finančnika Mach Di Palmsteina, ki je soudeležen v preiskavi o kooperaciji; ekstradirala ga je na osnovi razsodbe pariškega prizivnega sodišča, ki je 8. februarja pooblastilo ukrep o ekstradiciji zaradi izsiljevanja. Mach, ki so ga aretirali v Parizu 30. oktobra lani, ni vložil priziva proti temu sklepu, ampak je po besedah branilcev zahteval od ministrskega predsednika, da čim prej podpiše odlok o okstradiciji.

Pordenonske podkupnine: Orlandini v hišnem priporu

PORDENON - Bivši predsednik Euromercata 68-letni Carlo Orlandini, ki je bil od ponedeljka v zaporu pod obtožbo podkupovanja, je od včeraj v hišnem priporu. Pordenonski namestnik državnega pravdnika Raffaele Tito ga obtožuje, da je preko furlanskega podjetnika zbral 650 milijonov lir in jih nato razdelil deželnim politikom, da bi »pomagali« pri izgradnji komercialnega centra Euromercato v Tavagnacu (Videm).

Nadaljujejo se preiskave o bombnem atentatu na Roma

PISA - Grobo izdelana bomba, ki je ranila Sengulo in brata Emrana je bila v leseni obrtniško izdelani skatli, vendar pa taki, da bi jo ko koga ubila; tako zatrjujejo strokovnjaki znanstvene policije, ki se ukvarjajo z atentatom v Pisi. Sedaj primerjajo vrsto razstreliva in prizigalnika, ki so jih uporabili proti Senguli in Emranu z razstrelivom, ki so ga neznanci uporabili 24. januarja, da bi ranili malega Roma Mattea Salkanovica v Cascini. Preiskovalci domnevajo, da sta atentata med seboj povezana.

CASERTA / TRAGEDIJA BLAZNOSTI?

Kaznilniški paznik ubil šest ljudi in se predal

Preiskovalcem še ni uspelo ugotoviti, zakaj se je vljudni paznik spremenil v neizprosne morilca

CASERTA - Ubil je šest ljudi in se nato izročil karabinjerjem. Protagonist krvavega dogodka, katerega vzroka preiskovalci se niso ugotovili, je 42-letni paznik iz Caserte Domenico Cavasso.

Po prvih izsledkih preiskave je Cavasso včeraj zgodaj zjutraj obiskal nekaj sorodnikov na njihovem domu v Macerati Campanii nedaleč od Caserte. Baje se je pred časom sporekel z njimi zaradi denarnih problemov. Cavasso je najprej stopil v prvo nadstropje, kjer je ubil sestrnico in njenega moza Od njenih treh hčerk sta starejši nekaj minut prej odšli v solo, najmlajša, 4-letno dekletce, ki so jo strelili prebudili, pa je utegnila zbežati, preden bi jo morilec lahko dosegel. Po prvih dveh umorih se je spustil v pritličje, kjer je ustrelil teto, medtem ko je njen priletni mož umrl zaradi infarkta. V isti hiši živi tudi morilčeva sestra, ki je malo prej odšla v službo, in oče, ki je pravčasno zbežal.

Paznik se je po pokolu odpeljal v Santo Mario Capua Vetere na urad, kjer hranijo seznam nepremičnin in njihovih lastnikov. Očitno je dobro poznal urad, saj je vstopil skozi stranska vrata v prostor, kjer so uradniki. V morilski sli je Cavasso ubil dva uradnika, druga dva ranil, medtem ko je priletna uradnica, ki je bila priča zločinu, umrla zaradi srčne kapi.

Po pokolu se je paznik odpeljal do karabinjerske postaje, kjer se je izročil možem postave in priznal zločine.

Vzrok pokola ni se jasen. Cavasso je bil preveč zmeden, da bi karabinjerjem lahko pojasnil vzrok krvavega dejanja. Delovni kolegi kaznilnice v Carinoli so bili ob novice o pokolu zaprepani. Cavassa opisujejo kot izredno umirjenega paznika, ki je bil z vsemi vljuden. Tudi vodstvo kaznilnice ni imelo pripomb čez agenta, saj naj bi vedno izkazal zaradi umirjenosti, s katero je opravljal svojo dolžnost.

POSLANSKA ZBORNICA / PREMIER JE ZAHTEVAL ZAUPNICO

Danes v zbornici odločitev za Dinijevo vlado ali proti njej

Jeziček na tehtnici so glasovi SKP, ki se je razdvojila med Da in Ne

RIM - Poslanska zbornica bo danes opoldne odločala o usodi vlade in njenih gospodarskih ukrepov. Zaradi političnega naboja, ki ga ima razprava o gospodarskih ukrepih, bodo poslanci z glasom za ali proti vladi odločali tudi o predcasnih volitvah. In najbrž ni pretirano reči, da bodo odločali tudi o usodi lire in italijanskih državnih vrednot.

Glasovanje o vladnih ukrepih, ki je bilo predvideno za včeraj, je bilo odloženo za 24 ur. Vlada je namreč po celonocnem tehtanju možnih rešitev sklenila, da bo ob sklopu ukrepov zahtevala zaupnico. Za to zahtevo se je odločila, ker bi morebitno sprejetje nekaterih pravkov tako razvodenilo ukrepe, da bi dejansko postala neucinkovita. Z zahtevo po zaupnici pa po pravilniku italijanskega parlamenta avtomatično odpadejo vsi popravki in parlament se mora izreči samo o vladnem predlogu.

Italijanski premier je v torek zjutraj apeliral na poslance, naj podprejo manever, zvečer pa se je zavzel, da bi stranke umaknile svoje popravke in se izrekle o vladnih predlogih. Toda poziv je naletel pri Kartelu svobosčin na desni in Stranki komunistične prenovne na levi na gluha ušesa. Lamberto Dini se je zato - čeprav brez navdušenja - prav odločil za zahtevo zaupnic. S to potezo je premier šel v neposreden in odločen spopad z bivšimi sopotniki kartela. Kot John Kennedy med kubansko krizo je tudi Dini včeraj dejal, da »when te going gets tough, the tough get going...« (Ko igra postane izzivalna in drzna, se odločen clovek vključi vanjo). Spopad se je začel in predsednik vlade ne misli popustiti.

Vladna zahteva je izzvala takojšen spopad. Kartel svobosčin je zagovarjal tezo, da je zahteva po zaupnici v nasprotju s pravilnikom, ker je naj bi zadevala del ukrepov, o katerih se je zbornica že izreкла. Povsem nasprotno tezo so zagovarjale stranke, ki podpirajo Dinijevo vlado. V komisiji za pravilnik je prevladalo stališče slednjih in tako bodo morali poslanci danes opoldne glasovati o zaupnici.

Vlado bodo podprli Demokratska stranka levice, severna liga, Ljudska stranka in nekatere manjše centristične skupine, nasproten glas pa so napovedale vse komponente Kartela svobosčin vključno s Pannellovimi reformatorji, ki so bili se v torek v dvomu med Da in Ne. Ker sta si skupini stališče skoraj enakovredni (stranke, ki podpirajo vlado imajo le nekaj poslancev več), je postala jeziček na tehtnici Stranka komunistične prenovne. Stranka je razdvojena. Tajnik Fau-

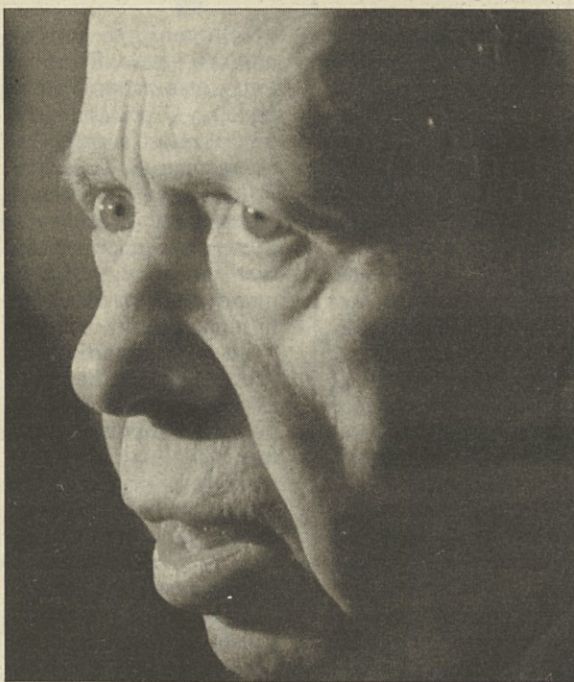
sto Bertinotti in predsednik Armando Cossuta zagovarjata nezaupnico vladi in zavrnitev njenih ukrepov, medtem ko se je za podporo vladi opredelil bivši tajnik Sergio Garavini. Od tega, kakšno bo končno razmerje sil v poslanski skupini SKP, bo najbrž odvisna usoda Dinijeve vlade in njenih gospodarskih ukrepov.

Ce bo zbornica danes zavrnila vladne ukrepe in izrekla vladi nezaupnico, ne bo s tem samo odslovila vlado izvedencev, ki jo vodi Lamberto Dini. Očitno je, da bi ob takem razmerju sil poslanska zbornica ne bila več sposobna oblikovati neke večine in takojšnje predcasne volitve bi bile v tem primeru neizbežne. Oster spopad med desnico in levo sredi-

no pa bi prispeval k dodatni osi bitvi lire in k zaostrovanju krize italijanskega gospodarstva.

V primeru, da bi zbornica potrdila zaupanje premieru in njegovim sodelavcem, pa bi se vlada tako okrepila, da ne bi imela več težav v urešnitvi svojega programa. V tem primeru bi se datum volitev oddaljil vsaj do jeseni, možni bi bili referendum, med katerimi trije zadevajo televizijski sistem in so tisti, ki se jih Silvio Berlusconi najbolj boji.

Bitka je z marsikaterega vidika odločilna. In to se je odrazilo tudi v ostri napetosti in besednih spopadih, do katerih je prišlo v zbornici, potem ko je vlada sporočila zahtevo o zaupnici.

Danes se bo krojila usoda Dinijeve vlade

GOSPODARSKI UKREPI / PREDSEDNIK SENATA SVARI

Zavrnitev bi bila katastrofa

Vladne ukrepe so podprli sidnikati in predstavniki poslovnih

RIM - Zavrnitev gospodarskih ukrepov in padec Dinijeve vlade bi bila za italijansko gospodarstvo zelo hud udarec. V to je prepričan predsednik senata Carlo Scognamiglio, ki je včeraj iz Londona pozval poslance, naj sprejmejo predlagane ukrepe in naj za trenutek prezrejo »politične aspekte sedanjega spopada«. »Denarni in borzni trgi bi reagirali katastrofalno, ker so očitno pričakovali sprejetje ukrepov,« je dejal Scognamiglio.

Manj pesimist je bil predsednik italijanske bančne zveze Abi Tancredi Bianchi, ki pa je imel vsekakor za potrebno, da bi se javno zavzel za odobritev vladnih ukrepov. »Sprejetje predlogov bi bil pomemben signal tržiščem,« je menil Bianchi, po katerem bi morala na italijanski politični sceni prevladati večja umirjenost. »Upam, da bodo

uspešni najti rešitev,« je pripomnil predsednik milanskega borznega sveta Attilio Ventura. »Mednarodni trgi bi želeli večjo politično stabilnost, ki bi ga sprejetje vladnih ukrepov ne jamčilo. Toda zavrnitev teh ukrepov bi se zaostрила negotovost,« je povedal novinarjem Ventura.

Vladne ukrepe so podprle tudi sindikalne organizacije. »Hudo bi bilo, če bi ukrepi zavrnjeni, ker bi prevladali pristranski interesi, ki so vir sedanje parlamentarne dialektike,« je menil generalni tajnik Cisl Sergio D'Antoni. Po njegovem mnenju bi zavrnitev ukrepov prizadela največje sloje. S to tezo je soglašal generalni tajnik Uil Pietro Larizza, ki se boji, da bi ob zavrnitvi morali odvisni uslužbenci plačati se višjo ceno, poleg tega pa bi spet odložena reforma pokojninskega sistema.

TRST / SPOROČILO DEŽELNEGA SEDEŽA

RAI ima »slovenske« frekvence

Nadaljuje se protest tehnikov, včlanjenih v sindikat FILIS-CGIL

TRST - Medtem ko se nadaljuje protest tehnikov deželne sedeža RAI, ki s stavko v poznih večernih urah onemogočajo start deželne nočne televizijskega dnevnika, se vse več političnih sil in predstavnikov opredeljuje glede zamud pri uvajanju slovenskih televizijskih oddaj RAI. Včeraj pa je deželno vodstvo RAI poslalo tiskovno noto, v kateri sporoča, da se bo »v ponedeljek, 20. marca začela druga eksperimentalna faza televizijskih oddaj v slovenscini«. Včeraj zjutraj, tako piše v sporočilu, je namreč podjetje Ponte-

co formalno obvestilo postno ministrstvo, da se odpoveduje uporabi dveh kanalov v tržaski pokrajini in ministrstvo je tako končno odobrilo prošnjo ustanove RAI, da prevzame oddajanje po omenjenih kanalih. Zaključuje se tako zapleteno in dolgo obdobje pogajanj in pripravljenosti v okviru RAI, da bi ustanova na osnovi dogovora med predsedstvom italijanske vlade in RAI začela izvajati obvezo o oddajanju starih in tedensko slovenskih informativno-kulturnih programov v pokrajinah Trst in Gorica. V sporočilu je nadalje se

rečeno, da bodo najprej po omenjenih kanalih oz. preko treh repetitorjev predvajali signal tretje mreže RAI, nato eksperimentalne oddaje v slovenscini, predvidena pa je, da bodo kasneje pripravljeni 20 minutni dnevnik in približno enourni kulturni tednik v slovenscini. Nota pa se zaključuje s pripombo, da ustanova RAI preučuje možnost, da bi se se videli - kot doslej - programi koprskje televizije.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je v posebni noti izrazilo solidarnost z uslužbenci deželne sedeža RAI, »ki s stavko opozarjajo na odprta vprašanja te postaje«. Protest, pravi SSK, je dobil deželni in se širsi odmev, med bistvenimi problemi pa je dobilo posebno odmevnost vprašanje začetka slovenskih televizijskih sporedov družbe RAI. Stranka slovenska skupnosti pa je zaskrbljena tudi za radijske sporede, ker so varčevalni ukrepi hudo prizadeli tudi Radio Trst A.

Pisno vprašanje na ministra za postno in telekomunikacije Gambina pa je naslovil furlanski parlamentarec DSL Elvio Ruffino, v katerem pravi, da bi se na osnovi dogovora morale slovenske televizijske oddaje zaceti istocasno z nočnim deželnim dnevnikom. V deželnem svetu so glede tega vprašanja nastopili svetovalca DSL Milos Budin in Renzo Travanut in predstavnik Zelenih Paolo Ghersina, ki so v vprašanju predsednici odbora Alessandri Guerra obzalovali, da je vodstvo RAI vsa razpoložljiva sredstva namenilo novemu nočnemu deželnemu televizijskemu dnevniku in tako se dodatno upočasnilo uvajanje slovenskih televizijskih oddaj.

SKGZ / TISKOVNO SPOROČILO

Vložitev skupnega osnutka zaščitnega zakona v parlamentu je neodložljiva

Potrebna okrepitev skupnega zastopstva in sprotno dogovarjanje

TRST - V tiskovnem sporočilu, ki smo ga prejeli od Slovenske kulturno gospodarske zveze se slednja zavzema za okrepitev dejavnosti skupnega zastopstva, predlaga njegovo redno sestajanje, sprotno obravnavo in dogovarjanje o vseh, za manjšino neodložljivo nujnih vprašanjih ter načrtovanje posegov pri vseh dejavnostih oblasti, ki so odgovorni za to, da se manjšinsko vprašanje premakne z mrtve točke. Kritični trenutek, ki ga doživlja naša skupnost, namreč terja tako skupna stališča, kot tudi intenzivno akcijo, da ne bo položaj manjšine v kratkem se slabši, kot je. SKGZ pri tem apelira na cut odgovornosti vseh komponent manjšine, kajti potrebne enotnosti ni mogoče ustvarjati le deklarativno.

Nevzdržni finančni položaj manjšinskih ustanov, ki jim grozi popolna paraliza, je dovolj zgovoren pokazatelj o potrebi po

odločnem skupnem nastopu, neodložljiva pa postaja tudi vložitev skupnega zaščitnega osnutka v italijanskem parlamentu. Naša skupnost, podčrta SKGZ, se ne sme vdati občutkom o zacasnosti Dinijeve vlade in le nemočno opazovati sunkovita spreminjanja na italijanski politični sceni, ki se lahko se v bližnji prihodnosti razpletejo tudi v zelo neugodno smer.

SKGZ je umaknitev veta Italije glede začetka pogajanj o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi sicer pozdravila kot pomemben premik in izraz dobre volje, znamenja v nadaljnjem poteku odnosov med Italijo in Slovenijo pa kažejo, da bo sporazumevanje o odprtih vprašanjih vse prej kot enostavno. Vse kaže, da zahteve glede premoženja istrskih beguncev ostajajo v ospredju, s tem da se s pritiskom krajevnih nacionali-

stičnih dejavnikov tudi umetno napihujejo. Toda problemov, ki jih morata državi v medsebojnih odnosih razrešiti, je nedvomno več.

Ni sprejemljivo, poudarja SKGZ, da se z italijanske strani vprašanje imovine istrskih beguncev peha v ospredje, drugi problemi pa, med katerimi je v prvi vrsti odprto manjšinsko vprašanje, kakor da ne obstajajo. Iz izjave zunanje ministrice Agnelli je v dneh, ko je Italija umakala svoj veto do Slovenije, in kot jo je zabeležil italijanski tisk, celo izhaja, da so poudarki glede odnosa do slovenske manjšine odvečni in neumestni.

Slovenska kulturno gospodarska zveza izraza prepričanje, da je mogoče računati na resnični napredek v odnosih med Italijo in Slovenijo, če se bodo objektivno obravnavala vsa vprašanja, ne da bi dobrine istr-

skih beguncev predstavljale kakršnokoli hipoteko. Dolg italijanske države do naše skupnosti (iz vidika zgodovinskih dogodkov - tudi nepremičninski) pa je tako očitno dejstvo, da se ga ne da prikrivati niti pred oči mednarodne javnosti.

SKGZ izraza ogorčenje nad dejstvom, da skoro dve leti noben visok državni predstavnik Italije ni bil pripravljen sprejeti in poslušati predstavnike Slovencev v Italiji, kar nedvomno odraza nesprejemljiv odnos države, begunske organizacije pa so s svojimi nepopustljivimi stališči praktično stalen gost rimskih vladnih krogov. SKGZ je prepričana, da politika dvojnih meril ne more prispevati k uspehu sodelovanja med Italijo in Slovenijo, ki je možno le s preseganjem togih stališč, ki bi morala sprico vseh dosedanjih negativnih učinkov soditi v preteklost.

APRILSKE OBČINSKE VOLITVE

Novosti, a tudi precej težav

Volilna skupščina SSK v Repnu

Priprave na volitve spremljajo novosti in težave, ki se pojavljajo predvsem v Dolini. Novost, če o njej lahko sploh govorimo, predstavlja dejstvo, da se desnica (od Nacionalnega zavezništva do »Forza Italia« in KDC) složno pripravlja na volitve, tako v Dolini, kot tudi v Zgoniku in v Repnu. »Kartel svoščin« skuša očitno - seveda sebi v prid - najboljše izkoristiti novo volilno zakonodajo. Vprašanje je, kaj bosta naredili Ljudska stranka, če ne bo medtem prišlo do razkola, ter Severna liga.

Stranke, ki so v Dolini v tej zakonodajni dobi podpirale upravo, se niso dosegle sporazuma. Zapleta se predvsem pri županskem kandidatu in morda tudi pri sestavi same koalicije, ki bi jo nekateri skušali razširiti na Ljudsko stranko oziroma na nekatere njene komponente. Pogovori med strankami potekajo za zaprtimi vrati (kje je tolikokrat opevana glasnost?), tako da je potek dogajanja mogoče tolmaciti le iz tiskovnih sporočil ter zelo skopih izjav političnih predstavnikov.

V torek je v Bubničevem domu v Repnu repentabska sekcija Slovenske skupnosti priredila javno razpravo o bližnjih volitvah. Vodil jo je sekcijski tajnik in občinski svetovalec Milko Gustin, sodelovala pa sta tudi pokrajinski tajnik Peter Močnik in deželni tajnik Martin Breclj.

Bogata razprava je bila posvečena sedanjemu političnemu trenutku Slovencev v Italiji, se posebej pa novostim v volilni zakonodaji, ki bodo vplivale tudi na sestavo prihodnjega občinskega sveta in odbora. V razpravo so posegli se oba ostala občinska svetovalca Franko Pisani in Renzo Milčič, tajnik sosednje zgoniške sekcije Jozko Gruden in številni drugi.

Prisotni so poudarili, beremo v tiskovni noti, da mora občina ohraniti upravo, ki naj bo domača, odprta dialogu in učinkovita pri reševanju odprtih vprašanj. Padlo je več predlogov o kandidatih in pa veliko točk za program, kar bo sekcija v prihodnjih dneh poglobila in predstavila širsi javnosti.

TEŽAVNE PRIPRAVE NA VOLITVE

Dolina: Spet kritična nota SKP

Stranka napoveduje javno skupščino o poteku pogajanj

»Upali smo, da bosta prevladala zdrava pamet in strpnost, a smo se žal ušeli.« Tako se začne tiskovna nota Stranke komunistične prenove, ki je na zadnjem srečanju z DSL, SSK in Demokratičnim forumom predlagala sporazum, po katerem naj bi prepustili občanom dokončno izbiro skupnega županskega kandidata. V ta namen bi pred koncem tedna organizirali s pomočjo krajevnih društev in organizacij primarne volitve, na katerih bi občani izbirali med štirimi znanimi kandidati.

Stranke bi se obvezale, pise nadalje v izjavi SKP, da bodo sprejele izid primarnih volitev in tako določene županskega kandidata složno podprle na volitvah. »Izjavo smo ponudili v podpis vsem prisotnim. Zagrenjeni ugotavljamo, da je bil tudi ta predlog zavrnjen in da je na srečanju prevladala logika strankarskih

interesov, kar meče čudno luč na dosedanje izjave in pozive k oblikovanju skupne občinske liste, ki naj bi ne bila samo izraz medstrankarskega dogovarjanja, pač pa globlje zakoreninjenosti v krajevno družbeno stvarnost«.

Komunisti so na pogovorih skušali dosledno uveljavljati omenjena načela - podčrtuje se SKP - zato nismo predlagali županskega kandidata iz svojih vrst, pač pa vidnega kulturnega delavca, podpisnika civilne družbe za skupen nastop.

»Ob takem zadržanju partnerjev, ki niso pokazali niti najmanjše pripravljenosti za konstruktivno soočenje in iskanje zadovoljive in demokratične rešitve, so se pogajanja zaključila brez konkretnega rezultata«. SKP želi o vsem seznaniti javnost in predvsem prebivalce občine Dolina, zato bo v prihodnjih dneh o tem spregovorila na odprti skupščini.

BRUNO ZVECH (CGIL) O NOVIH RAZVOJNIH MOŽNOSTIH

Pristop Slovenije k EZ

Jutri pride Borghini, aprila gospodarska konferenca

»Sloveniji se končno odpirajo vrata v Evropo, s tem pa se začneja nova obdobja, ki prinaša izjemno priložnost za gospodarski razmah na Trzaskem. Priložnost je treba nemudoma zagrabiti, vendar je za to potreben krepak kulturni zasuk: zavedati se moramo, da trzaskе krize ni mogoče rešiti v samem Trstu in da se tudi ne gre zapirati znotraj deželnih meja, ampak se je treba dejavno vključiti v dinamiko evropskega severovzhoda. Skratka, krajevni razvojni sistem, ki ga kaže naglo opredeliti, naj se nekako istoveti s severovzhodnim sistemom.«

Takole meni trzaski pokrajinski generalni tajnik sindikata CGIL Bruno Zvech o razpletu, do katerega je prišlo z umikom italijanskega veta na pridruženost sosednje republike v Evropski zvezi. Do njega smo stopili pravzaprav zaradi tega, ker bo dopotoval jutri k nam sef medministrskega odbora za delo in zaposlovanje Gianfranco Borghini, ki bi se moral s predstavniki občinske, pokrajinske in deželne uprave ter osrednjih treh sindikalnih organizacij pogovoriti o se ne začeten izvajanju protokola o soglasju za razmah tukajšnjega gospodarstva; pod listino so se julija lani podpisali zastopniki mestne in deželne vlade ter ministrskega sveta, nato pa je vsa zadeva tonila v pozabo. Sindikalisti so sicer na to stalno in trmasto opozarjali, vendar zaman. Bomo videli, če bo Borghinijev obisk res zalegel.

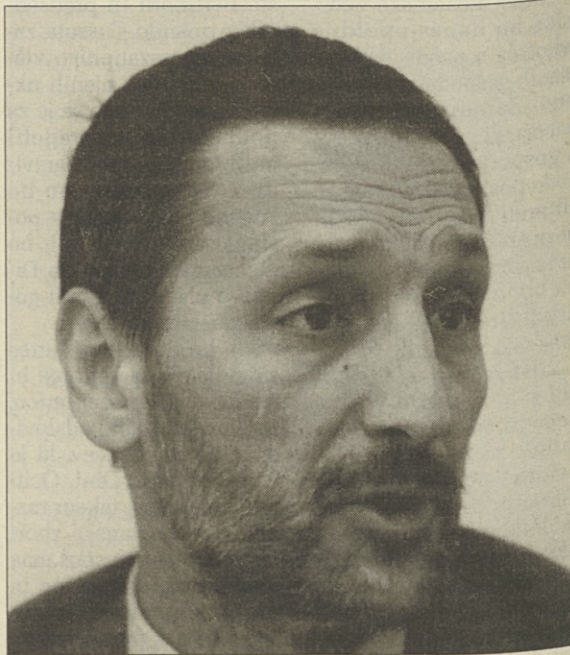
Uvodoma navedene Zvechove misli v resnici

ponazarjajo samega duha, ki preveva protokol, o katerem smo okvirno pisali že včeraj. Njegova uredništvo naj bi privabila na Trzasko italijanske in tuje podjetnike, torej tudi podjetniško kulturo, know-how in seveda svez kapital.

Priložnost, ki se ponuja Trstu z razrešitvijo problema Slovenija-EZ in z izvajanjem listine o soglasju, pa je se toliko bolj dragocena - in zato edinstvena, neponovljiva - ker je mogoče zdaj računati se z znanim »trzaskim projektom« Illyjevih upraviteljev, z evropskimi finančnimi olajšavami v korist industrijsko zaostalih območij in z rezultati pokrajinske gospodarske konference, ki jo je komisar Domenico Mazzurco najavil za ponedeljek, 3., in torek, 4. aprila v dvorani Saturnia na Pomorski postaji.

»Zavedati se moramo, da je čas podpornosti minil in da je treba posteno zavhati rokave, zaradi tega sindikat ponuja vsem delovnim stanovom pakt o sodelovanju za doseg skupnih ciljev, pri čemer pa se ne bi nihče odrekel lastnim zakonitim interesom,« je poudaril Zvech. Sindikat je prvo bitko zmagal, saj so se z njegovi tezami na nedavnem sestanku strinjali vsi udeleženci v zastopstvu Trgovinske zbornice, industrijcev, trgovcev, obrtnikov, Znanstvenoraziskovalnega parka, centra BIC in ustanove EZIT. Ali bo takšna složnost pršla do izraza tudi na gospodarski konferenci, se je vprašal Zvech.

Drago Gašperlin

Pokrajinski generalni tajnik CGIL Bruno Zvech

Gospodarska konferenca bo!

V dneh 3. in 4. aprila bo tolikanj pričakovana pokrajinska gospodarska konferenca, za katero se že nekaj let odločno zavzemajo sindikati CGIL, CISL in UIL, a je ni bilo zaradi zdrav med javnimi institucijami ter organizmi, češ, komu pravzaprav pritiče oblikovanje razvojno-ekonomske politike. Konferenca bo slonela na dveh studijah ustanov CERESS in ISVEE, vprašanje pa je, ali se bo - tako kakor že v preteklosti - spremenila v obredno gostobesedenje, ali pa bo zares pomenila vzvod za razmah, kot to želijo

sindikalisti. Skratka: bomo prisostvovali običajnemu zasledovanju privilegijev, ali pa iskrenim prizadevanjem za to, da se z okrepitevijo luske, zelezniske in cestne infrastrukture ter z zagonom sodelovanja z evropskim vzhodom ovrednoti tako imenovana jadranska pot in da se razvijejo telekomunikacijski sistem, industrijska promocija, zavarovalniško-finančni servisi (off-shore), znanstvene in tehnološke raziskave ter nenazadnje tudi turizem in trgovina kot medsebojno dopolnilni panogi? (dg)

UPRAVE / POBUDA DSL

Budin in De Rosa poročala o delu Dežele in Občine

Podpredsednik deželnega sveta Miloš Budin in načelnik DSL v trzaskem občinskem svetu Giorgio De Rosa sta na sinočnji skupščini na sedežu DSL, ki jo je vodil tajnik Stelio Spadaro, poročala o delovanju deželnega sveta oziroma mestne skupščine. Budin je izpostavil neutreznost deželne večinske koalicije, ki je po njegovem oblastniška in ne politična večina.

Budin ni negativno ocenil stališč o odnosih s Slovenijo, ki jih je pred kratkim izpostavila predsednica Alessandra Guerra, dejal pa je, da usmeritev predsednice ne postavlja v ospredje ustvarjalne vloge nase dežele v meddržavnih odnosih. Podpredsednik deželne skupščine je govoril tudi o neizpolnjenih obvezah iz znanega protokola o trzaski gospodarski krizi.

FIPE / NOVA SLUŽBA

Gostom treba zagotoviti kakovostno ponudbo

Združenje gostincev javnih obratov (FIPE) je včeraj predstavilo se eno službo, na osnovi katere bo odslej svojim članom nudilo operativno pomoč; v zadnjih casih je združenje že bilo na razpolago svojim članom: analiziralo je namreč proračune podjetij, da so jih lasniki nato s finančnega vidika lahko učinkoviteje upravljali. Novo službo je združenje pripravilo v sodelovanju z družbo Winer, ki ima za seboj pomenljive izkušnje o podjetniških strategijah turističnih podjetij, ki delujejo na deželni in vsedržavni ravni.

Pobudo sta včeraj predstavila predsednik FIPE Benito Benedetti in predsednik upravnega sveta Giorgio Nessi. Nova služba je bila aktivirana, ker je studija pokazala, da potrošniki ne potrebujejo več toliko denarja kot v zadnjih letih, zaradi česar jih je treba privabiti s

cim bolj kakovostno ponudbo. Združenje gostincev ob tem poudarja, da je sicer v zadnjem času manjkala prava gospodarska politika, ki je na turističnem področju ni sta vodili ne Dežela in niti Država; obenem poudarja, da bi v nasi deželi prav gostinstvo lahko predstavljalo močan gospodarski volan; studije so namreč pokazale, da postaja prav clovek kot uporabnik tisti referenčni element, na katerega morajo podjetja stalno in pozorno gledati, ko izdelujejo podjetniške strategije. V tem kontekstu morajo zato podjetja, ki želijo ohraniti določeno raven v tem sektorju, stalno prilagajati svoje strategije na osnovi gospodarskega identiteta stanja na teritoriju; pri tem ne gre zanemariti niti hitro evolucijo, ki karakterizira obisk turistov-uporabnikov predvsem z Vzhoda, ki prihajajo v naše mesto.

Jutri stavka gradbincev in shod na Trgu Unità

Jutri bo v vsej Italiji osemurna, torej celodnevna stavka gradbincev. Oklicale so jo njihove stanovske organizacije FILLEA-CGIL, FILCA-CISL in FENEAL-UIL iz protesta, ker so se razbila pogajanja z Vsedržavnim združenjem gradbenikov (ANCE) za obnovitev delovne pogodbe. Delodajalci so namreč postavili sindikalistom nesprejemljive pogoje. Lani je v vsej državi bilo ob službo 100.000 delavcev, samo v Furlaniji-Juljski krajini pa je v zadnjem triletju osip znasal več kot 3.000 delovnih bodo. Med stavko se bodo gradbinci iz vse dežele FJK zbrali ob 9. uri na Trgu Libertà, od koder bodo mimo sedeža Deželnega združenja gradbenikov (ARCE) na Trgu Skorklje krenili do Trga Unità, kjer bo okoli 11. ure sindikalno zborovanje.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu, IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ENEL / SENAT ODOBRILO ZAKON

Ena ovira že padla

Zdaj gre takoj razčistiti, kdo bo kupil železarno

Ce ne bo že spet kaksnega nepredvidene zapleta, bo skedenjska železarna lahko razmeroma v kratkem zavozila na pravi tir. Tudi senat je namreč odobril 15-clenski zakonski osnutek o uvedbi nadzornih organizmov na področju javnih storitev, ki bo izgladil pot privatizaciji ustanov ENEL, ENI in STET, potem ko je ugodno mnenje predvčerajšnjim izrekla Carpijeva komisija. Osnutek mora zdaj vzeti v pretres se poslanska zbornica, ker pa bi se postopek za njegovo dokončno izglasovanje na ta način preveč zavlekel, se utegne zgoditi, da ga bo Dinijeva vlada spremenila v odluk, ki ga bo mogoče takoj zaceti izvajati.

Skratka, privatizacijo ustanove za dobavljanje električne energije ENEL bodo speljali že cez nekaj mesecev, s tem pa bo odpadla se (domnevno) zadnja ovira, ki preprečuje prodajo železarne pod Skednjem jeklarju Luigiju Lucchiniju oziroma družbi Bolmat, ki jo vodi traderska družabnika Bruno Bolfo in Vito-

rio Malacalza. Znano je namreč, da tovarne brez elektrarne ne mara nihče, električni tok iz tamkajšnje centrale pa bi prevzemala ravno ustanova ENEL. Elektrarna bo proizvajala tok s pomočjo plinskih ostankov iz plavža.

Ce je ta problem rešen, pa so drugi se nereseni. »Zdaj je nujno potrebno, da se obe ekspertizi izgotovita najpozneje do konca tega meseca,« so nam poudarili v krogih kovinarskih sindikatov FIOM-CGIL, FIM-CISL in UILM. Sindikalisti upravičeno menijo, da ne gre odlašati, ker je časa premalo, zato naj pristojni minister Clò cimprej pojasni, kateri od dveh potencialnih kupcev je prodr, slednji pa naj se predstavi najkasneje do srede aprila. Samo tako bo lahko proizvodnja v železarni vnovič poletela, in sicer ravno v obdobju, ki je za mednarodno jeklarsko tržišče ugodno; strokovnjaki napovedujejo, da bo konjunktura dobra še vse to leto, kakor tudi v prihodnjem letu. Taksno priloznost bi bilo res škoda zamuditi.

Seminar za profesorje zgodovine

V dvorani pevskih zborov v Devinu se bo danes zjutraj začel dvodnevni izpopolnjevalni seminar za profesorje zgodovine na slovenskih nižjih in višjih srednjih solah, ki ga prireja zavod IRRSAE. Prof. Tomaz Weber bo predaval o obravnavi iste snovi na nižji in višji srednji soli z aktivno metodo, predavanje pa bo popestril z didaktičnim prikazom.

PREGLED / KAM SE VPISUJEJO DIJAKI PO NIŽJI SREDNJI ŠOLI

O odličnjakih, dobrih in manj dobrih dijakih

Pisanje o uspešnosti pedagoškega liceja je spodbudilo razpravo, predvsem med profesorji in dijaki, ki delujejo in obiskujejo tisto solo, a ne le med njimi. Iz pisem urednistvu je bilo razbrati, da so članki zadeli v živo, pisici pa so opozorili tudi na nekatera druga vprašanja, ki neposredno zadevajo kvaliteto slovenskih sol. Usmerjanje nižješolcev na višje srednje sole spada med omenjena vprašanja. Danes bomo na podlagi statističnih podatkov pogledali, kam so se vpisali dijaki, ki so lanskega junija dokončali obvezno solo, za katere sole so se odločili odličnjaki, za katere pa tisti, ki so zaključili nižjo srednjo solo z zadostnim uspehom.

Junija lani je malo maturo na slovenskih nižjih srednjih solah uspešno opravilo 154 dijakov. Ena desetina jih je bilo odličnjakov, dobra četrtina jih je prejela prav dobro oceno, nekaj manj dobro, več kot tretjina pa zadostno (glej gornjo tabelo desno).

Na slovenske višje srednje sole na Trzaskem se je vpisalo 131 dijakov, ki so junija lani »absolvirali« nižjo srednjo solo (ali 85 odstotkov). Največ se jih je odločilo za nadaljevanje študija na znanstvenem liceju (45); sledijo po vrsti poklicni zavod (25), tr-

govski zavod (22), pedagoški licej (16), klasični licej (12) in oddelek za geometre (11). Pri analizi nismo upoštevali drugih dijakov, na primer tistih, ki so se vpisali v prve razrede slovenskih višjih srednjih sol na Trzaskem iz Slovenije, dijakov, ki razred ponavljajo, in tistih, ki so se prepisali na drugo solo.

Studij na slovenskih višjih srednjih solah so nadaljevali vsi odličnjaki (16), skoraj vsi s prav dobrim (39 od skupnih 42) in dobrim uspehom (37 od skupnih 40) ter 39 od skupnih 56 dijakov, ki so na zaključnem izpitu izdelali z zadostnim uspehom.

Na klasični licej se je vpisalo 5 odličnjakov in 6 s prav dobrim uspehom, kar pomeni, da je kar 92 odstotkov vpisanih zabeležilo na mali maturi odlično ali prav dober uspeh. Ta odstotek se na znanstvenem liceju zniža na 64% (9 odličnjakov, 20 prav dobro), na trgovskem tehničnem zavodu pa na 50% (1 odličnjak, 10 prav dobro). Te tri sole so zbrale levji delež najboljših slovenskih nižješolcev. Ostalim s prepustile le »drobtinice«: ena odličnjakinja in dva s prav dobrim uspehom so se vpisali na poklicni zavod, en dijak na prav dobrim uspehom se je

vpisal na pedagoški licej. Na oddelek za geometre se ni vpisal nihče z odličnim ali prav dobrim nižješolskim uspehom. Podroben pregled vpisanih po solah beleži spodnja tabela desno.

V tabeli levo je zabeležen odstotek vpisanih v prve razrede višjih srednjih sol z zadostnim nižješolskim uspehom. Na klasični licej se ni vpisal nihče od tistih, ki so bili junija ocenjeni z zadostnim. Od vpisanih na trgovski tehnični zavod jih

je zabeležila zadostni uspeh slaba desetina (9%), na znanstvenem liceju 13%, na oddelku za geometre 45%. Na poklicnem zavodu je več kot polovica vpisanih nižješolcev zabeležila na mali maturi zadostni uspeh (56%); med nižješolci, ki nadaljujejo študij na pedagoškem liceju, jih je kar tri četrtine takih, ki so zaključili obvezno solo z zadostnim uspehom.

Statistični pregled dejanskega potrjuje tisto, kar smo

že namignili ob sklepu prvega članka o »indeksu neuspešnosti« na pedagoškem liceju in kar je nato omenil tudi ravnatelj pedagoškega liceja Samo Pahor. Najboljši nižješolci se vpisujejo na klasični licej, manj dobri na znanstveni, malce manj dobri na trgovski tehnični zavod, se malce manj dobri pa na poklicni zavod in na pedagoški licej. Sedaj pa vprašanje: ali je tako prav?

Marian Kemperle

UČNI USPEH ZAKLJUČNIH VPISOV V ŠOLSKEM LETU 1993/94

Nižja srednja šola	odlično	pr. dobro	dobro	zadostno	skupno
Ciril in Metod	1	2	5	5	13
Katinara	0	0	2	5	7
Cankar	3	10	9	9	31
Erjavec	0	2	1	4	7
Gregorčič	0	6	7	10	23
Kosovel	5	12	9	5	31
Levstik	4	8	3	5	20
Gruden	2	0	3	12	17
Križ	1	2	1	1	5
SKUPNO	16 (10%)	42 (27%)	40 (26%)	56 (36%)	154

VPIS NA VIŠJE SREDNJE ŠOLE 1994/95^(*)

Viš. sred. šola	odlično	pr. dobro	dobro	zadostno	skupno
Klasični lic.	5	6	1	0	12
Znanstveni l.	9	20	10	6	45
Trg. zavod	1	10	9	2	22
Geometri	0	0	6	5	11
Pedagoški lic.	0	1	3	12	16
Poklicni zav.	1	2	8	14	25
SKUPNO	16 (12%)	39 (30%)	37 (28%)	39 (30%)	131

^(*) Upoštevani so le dijaki, ki so opravili zaključni izpit v šolskem letu 1993/94

OBSOJEN JE BIL NA DOSMRTO JEČO

Rdeči brigadist Di Lenardo v Trstu

Govoril je umirjeno, pravno izrazoslovje mu je bilo zelo domače, jezik tekoč, njegova učena govorica bi lahko marsikoga zamotila. »Spocetka sem pomislila, da gre morda za odvetnika,« je dejala ena od odvetnic, ki je bila slučajno v sodni dvorani. Na sebi pa ni imel običajnega črnega ogrinjala, ki si ga nadenejo zagovorniki. Nasploh njegova zunanost ni zbujala posebne pozornosti, bil je oblečen v rjavo majico, kratko ostrizenih rjavih las, s kratko negovano rjavo brado. Tudi prekršek, zaradi katerega so mu sodili, je bil dokaj običajen: zalitev. Poleg poznavanja zakonov pa je se nekaj le zbujało pozornost: v dvorani je bilo pet karabinjerjev, dva sta bila ob njem, niti za trenutek ga nista izpustila izpred oči, ko se je obravnava končala, sta mu nataknila lisice. Za kratek čas je sedel na stol ob vhodu, zraven je stopila neka ženska, s sabo je imela torbo, ki jo je morala izročiti karabinjerju (kasneje smo izvedeli, da je njegova žena, poročila sta se, ko je bil že zaprt). Zatem so ga odpeljali.

Njegovo ime danes nič ne pomeni, Cesare di Lenardo iz Vid-

ma pa je bil svojcas na prvih straneh italijanskega časopisja. Danes je eden tolških zapornikov, obsojen je na dosmrtno ječo, kazen prestaja v Novari. Njegov kazenski list pa je zastrašujoče dolg: ugrabitev, telesne poškodbe, rop, združevanje v teroristične name-ne, ustanavljanje oborožene tolpe, posest orožja, kraja, prevara, prevratniška propaganda. Jasno je bilo, zakaj tako dobro pozna sodno prakso, za sabo ima že nickoliko procesov. Uvrščali so ga med »neomajne« rdece brigadiste in je verjetno tak tudi ostal. V Trst je zasel cisto slučajno. Med nekim procesom v Benetkah je namreč dejal, da ne priznava avtoritete sodnega zbora, da ga sestavljajo kriminalci. Hotel je, da dobesedno zabeležijo njegove izjave, vendar mu niso ustregli in ko je sel iz dvorane, je proti njim vrzel zakonik, češ naj si preberejo, kaj v njem piše. Včeraj je dejal, da ni hotel nikogar zaliti, vendar ni priznaval njihove avtoritete. Obtožili so ga, da je zalil prestiz in dostojanstvo sodnikov, proces je bil včeraj pred trzaskim pretorjem, ki je za to pristojen in kateremu je di Lenardo izročil nekaj

na gosto in na roko napisanih papirjev. Ker pa so zastavili vprašanje ustavnosti člena 343 kazenskega zakonika v zvezi s členom 341, so obravnavo odložili na 26. september letos v pričakovanju, da se ustavno sodišče dotle izreče.

Di Lenarda so aretirali 28. januarja 1982, bil je med pazniki generala Jamesa Leea Doziera, namestnika poveljnika logističnih sil NATO v Veroni, ki so ga agenti tistega dne osvobodili (komandos teroristov, ki je 17. decembra 1981 vdrl v Dozierov dom v Ve-

roni, je sestavljalo vsaj dvanaest oseb, nakar so ga odpeljali v neko stanovanje v predmestje Padove, kjer so ga imeli v kanadskem sotoru sredi sobe, uklenjenega). Tedaj so prijeli pet teroristov in zaplenili ogromno orožja in gradiva. Med aretiranimi je bilo nekaj znanih imen, kot na primer člana rimskega voda rdečih brigad Antonio Savasta in Emilio Libero, ki ga je sodišče v Cagliariu prav istega dne obsodilo na več kot 30 let zapore zaradi oboroženega spopada z agenti Digosa. Oba sta bila tudi obtožena ugrabitve in umora Alda Mora ter ugrabitev D'Urza, Cirilla, Taglieria in umora generala Galvaligija. Manj znani sta bili tedaj imeni Di Lenarda in Emanuele Fracella, hčerke nekega uglednega padovskega zdravnika. Dan kasneje so policisti v Venetu prijeli se 17 domnevnih pripadnikov rdečih brigad, odkrili devet terorističnih skrilalisc, videmski karabinjerji pa so priprli stiri Di Lenardove sovaščane (vsi so bili iz Codroipa). V ofenzivi policijskih sil je bil tedaj skoraj povsem ohromljen beneski vod rdečih brigad »Anna Maria Ludmann«.

NOVICE

Drevi koncert v muzeju Revoltella

Muzej Revoltella v sodelovanju s »Cappella civica« prireja danes prvi koncert iz niza »Glasba v letih Pasqualeja Revoltelle«. Niz sodi v okvir pobud ob 200-letnici rojstva ustanovitelja muzeja (Revoltella se je rodil leta 1795 v Benetkah in je umrl leta 1869 v našem mestu). Celotnega programa pobud sicer niso še izdelali, vsekakor bo predvideval konference, razstave, obiske, razne publikacije. Pri njem bodo sodelovale vse mestne kulturne institucije. Na drevišnjem koncertu, ki se bo pričel ob 20. uri v auditoriju muzeja, bo nastopil kvartet Aurora s pianistom Giuliom De Luco (izvajali bodo skladbe Schumannja in von Dohnanyija).

Srečanje o pomoči družinam

Vprašanja pomoči družinam in socialne države bodo v ospredju jutrisnjega srečanja, ki bo ob 18. uri v Ul. Tarabocchia 3. Srečanja se bodo udeležile Elettra Deiana (ženski forum SKP iz Rima), Anna Condolf (clanica dezelne komisije za »Iste možnosti«) ter Elena Gobbi (dezelna svetovalka SKP).

Zaplenili devet tisoč ponarejenih kavbojk

Carinska služba Svad je v Trstu zaplenila devet tisoč ponarejenih kavbojk znamke Chevrolet (znamka je bila ponarejena). Blago je bilo v 449 zabojih in je prihajalo iz Hong Konga. Za zaplenbo so se odločili, ker so se na nedovoljen način okoristili z znamko Chevrolet, ki v Italiji pripada podjetju Opel. Zadnja zaplenba sledi tisti, ki jo je Svad iz Fortezze (Bocen) opravil v prejšnjih tednih, ko so odkrili 50 zabojev kavbojk Levis.

OBČINA / NIZ O SLOVENSKI USTVARJALNOSTI IN OBISK IZ LJUBLJANE

V soboto dvakratni slovenski dan v Trstu

Odprtja razstave se bo udeležil D. Rupel

Trzaska občinska uprava je soboto, 18. marca dvakrat zapisala Slovence. Kot smo že poročali, bo ob 11.30 v palači Costanzi odprtje razstave o slovenski ustvarjalnosti v Trstu, že prej pa bo v mesto dopotovala delegacija ljubljanske občine, ki jo bo vodil župan Dimitrij Rupel. Oba pomembna dogodka se bosta tudi krizala, in sicer prav ob uradnem odprtju razstave, ki se je bosta udeležila oba župana.

Z razstavo Dvojina - vidiki slovenske ustvarjalnosti v Trstu (Dualità - aspetti della cultura slovena a Trieste) želi občinska uprava, kot je že ob pripravah poudaril podžupan in odbornik za kulturo Roberto Damiani, zastaviti trajnejše prikazovanje ustvarjalnosti in poustvarjalnosti Slovencev na Trzaskem. Sicer pa razstava, ki bo odprta do velikonočnega ponedeljka, uvaja tudi letošnji niz prireditev. Ob razstavi, ki je zastavljena umetniško-zgodovinsko,

je pripravljalni odbor, kateremu so odredili izredno malo časa, predvidel se tri literarno-glasbene večere. Na prvem, ki bo predvidoma 29. marca, bodo ponovili literarni večer E tu concili l'italo e lo slavo, na katerem bodo predstavili italijanske prevode slovenskih avtorjev. Drugega aprila bo večer posvečen skladatelju Mariju Kogojcu, o umetniku in njegovem delu bo govoril prof. Pavle Merkù, med izvajalci pa bo violinist Crtomir Sisković, ki je pred kratkim tudi posnel ploščo s Kogojevimi skladbami. Prof. Elio Guagnini pa bo petega marca italijanskemu občinstvu predstavil dva med najpomembnejšimi živečimi slovenskimi proznimi pisca v Italiji, in sicer Borisa Pahorja in Alojza Rebulo. Vsi trije omenjeni večeri bodo v avditoriju muzeja Revoltella.

O kulturni dejavnosti oz. o sodelovanju na tem področju pa se bodo pogovarjali v soboto na ravni delegacij trzasko in ljubljanske

občin. Ljubljanski gostje bodo v Trst prišli ob 10. uri, po pozdravih pa se bodo porazdelili v delovne skupine (za gospodarstvo in turizem, kulturo in znanost). V uradni delegaciji trzasko občine sta tudi predsednik SKGZ Klavdij Palčić in predsednik SSG Rafko Dolhar, ljubljansko pa z županom Ruplom sestavljajo se rektor ljubljanske univerze Miha Tisler, ravnatelj instituta Jože Stefan Danilo Zavrtanik, direktor Cankarjevega doma Mitja Rotovnik in člana občinske skupščine Bogdan Bradac in Dare Valič. Ob 12.45 bo skupna tiskovna konferenca obeh delegacij, popoldne ob 17.30 pa bo v občinski palači srečanje delegacij s slovensko narodnostno skupnostjo v Trstu. Med svojim enodnevnim obiskom v Trstu se bo delegacija ljubljanske občine srečala se s predstavniki trzasko občinskega sveta in deželnega odbora FJK, obiskala pa bo tudi znanstvene mednarodne centre.

SKD TABOR / JUTRI PREMIERA

Na openski oder prihajajo Queneaujeve Vaje v slogu

Jutri ob 20.30 bo v openskem Prosvetnem domu na sporedu premiera igre Vaje v slogu. Priredbo znanega dela, katerega avtor je francoski pesnik in dramatik Raymond Queneau, bo na oder postavila Gledališka skupina Slovenskega kulturnega društva Tabor. Igralci, ki sestavljajo skupino, so mladi in (po generalki sodeč) obetavni talenti amaterskega gledališča, vodi pa jih režiserka Edita Franceskin, s katero smo po eni izmed vaj izmenjali par besed.

Režiserka nam je povedala, da so Queneaujeve Vaje v slogu zelo primeren tekst za skupino, ki si želi aktivno posegati v postavitev gledališkega dela. »Avtor sam ponuja ob koncu svojega besedila nekaj napotkov za odrsko obdelavo dela, vendar se mi tega nismo dosledno držali. Igralci so mladi in zelo inventivni, zato sem pustila, da prizore sami oblikujejo, ob tem pa sem samo opazovala in včasih tu pa tam rahlo popravila njihovo delo.«

Vaje v slogu so oblikovne variante istega, morda celo neznatnega dogodka, ki se pripeti v francoskem prometnem vrvežu. Je bila odrska predelava tako preproste vsebine in tako zapletenih slogovnih variant zahtevna?

»Dramaturški problem smo resili tako, da smo dogajanje prenesli iz Francije v Trst in mu dodali neke vrste okvir - sodno palačo. S tem smo tematiko tudi posodobili, saj so sodnije in procesi danes že skoraj na

dnevnem redu v poročanju sredstev javnega obveščanja. Slogovni odtenki, ki so vezna nit Queneaujevega dela, so v naši obdelavi priceranja ljudi, ki so bili prisotni ob nekem dogodku in skušajo sedaj to podati, seveda iz različnih zornih kotov in z različnimi učinki.«

Režiserka je pozitivno ocenila delo skupine mladih igralcev, s katerimi je med pripravami sodelovala. Vloge so igralci svobodno oblikovali, »saj je že delo samo po sebi tako, da bi bilo vsakršno poseganje zviška neumestno. Osebnost mislim, da se je med nami razvil pozitiven odnos, ceprav je delo v gledališki skupini včasih zelo naporno in terja tudi nasprotovanja in nesporazume.« Edita Franceskin pa je očitno težave, ki so zveste sopotni-

ce odnosov znotraj takih skupin, dobro prebrodila. Z Gledališko skupino Slovenskega kulturnega društva Tabor sodeluje že dalj časa. Pred stirimi leti so se na Opcinah odločili za uprizoritev igre Stirje fantje muzikantje, leto pozneje so se občinstvu predstavili z delom Ni lahko biti pes, največji uspeh pa so dosegli z gledališko postavitevjo Genijev v kratkih hlačah. To delo si je ogledalo preko 6.000 gledalcev, posneli pa so ga tudi za trzasko slovensko radijsko postajo in za TV Slovenijo.

Letosnje vaje v slogu so kabaret: »Mladi so izrazili željo, da bi ob igranju se plesali in peli. Za originalno glasbo je poskrbel Nevjo Miklavčič, s katerim tudi sicer stalno sodelujem.«

Kabaret ni ravno najobičajnejša oblika amater-

skega gledališča, kakršnega smo pri nas vajeni. Kako mislite, da bo publika sprejela delo?

»Queneau je avtor, ki prisega na inteligenco in zdravim pamet ljudi, h katerim se obrača. Mislim, da takih ljudi tu ne manjka, zato upam, da bo delo dobro sprejeto. O kakem uspehu pa ne razmišljam rada; kar delam, delam izključno iz radosti in veselja do dela.«

Naj za konec povemo se, da pri igri nastopajo Erika in Sara Baldé, Erika Hrovatin, Ivo Krže, Martina Krapež, Fabrizio Polojaz, Andrej Stanese in Andrej Suligoj, avtor glasbene kulise je kot že povedano Nevjo Miklavčič, za besedila songov in koreografijo je poskrbel Erika Hrovatin, za tehnični del pa je zadolžen Damijan Crissani.

Matejka Grčič

RICMANJSKI TEDEN

Za uvod razstava mladih likovnikov

Predsinočnim odprtje v Babni hiši

Predsinočnim se je z odprtjem likovne razstave enajstih mladih slovenskih ustvarjalcev s Trzasko in Gorisega v Babni hiši začel letošnji Ricmanjski teden, ki ga domače SKD Slavec redno prireja ob praznovanju vaskega zavetnika sv. Jožefa. Niz prireditev obsega poleg likovne pobude še petkov zabavni večer s skupino Adria Kvintet in carodejem Vikjem in pa večer domačega kulturnega delovanja, na katerem bodo v nedeljo zvečer nastopili pevci MePz Slavec-Slovenec in člani dramske skupine.

Prav gotovo je bilo predsinočnje srečanje v galeriji Babne hiše poseben dogodek: če sta na eni strani obe napovedani srečanja v dvorani ricmanjske hiše že kulturno-razvedrilni stalnici, je likovna razstava v tem nizu pobud prvi cvet v gumbnici. Po zamisli in v organizaciji likovnika Borisa Zuljana so v galeriji na ogled dela različnih tehnik in prav tako različnih vsebin, a vendar enotna v svojem izražanju veselja do ustvarjalnosti, odločne doživljenjske uspešnosti. Posebni čar, ki ga ima mladost, je srečanju v Babni hiši vlila se dekliska pevka skupina Valentin Vodnik, ki je pod vodstvom Iva Tulla ponudila

prisrčen glasbeni okvir torkovi prireditvi.

Pod svoje okrilje je Ricmanjski teden sprejel dragocen zaklad, kot je v svoji predstavitvi poudarila prof. Jasna Merkù. Ustvarjalni zagon mladih likovnikov bi bilo potrebno se ovrednotiti, mu nuditi primeren izrazni prostor. Gre namreč za pozornost do »rasti likovnih osebnosti, ki znajo s svojo umetniško interpretacijo bogatiti naso kulturno skupnost.«

Merkùjeva je posvetila misel vsakemu od razstavljalcev, ki se - kot receno - pojavljajo iz različnih ustvarjalnih okolij in izkušenj: nekateri ustvarjajo kot samouki, z veliko vztrajnostjo in globoko ljubeznijo do likovnega izraza, drugi končujejo oz. so že dovršili univerzitetni studij likovnih ali drugih smeri in so zato njihova dela sad tudi izobraženega izkustva. Dela Martine Canziani, Davida Faganella, Rada Jagodica, Hermana Kosica, Marie Pancrazi, Tanje Parovel, Marka Salvija, Vanje Saksida, Ingrid Slama, Tatjane Tavcar in Stefana Turka bodo na ogled do konca marca, ob sredah in petkih od 20.30 do 22. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Damiana Ota

Psihijatrija: odbornik Fasola sprejel grško delegacijo

Zdravstvene oblasti drugih držav se zelo zanimajo, kako so urejene psihiatrične službe v F-Jk in se posebej v Trstu. Zato se v teh dneh v našem mestu mudi grška delegacija, ki jo sestavljajo predsedniki upravnih svetov psihiatričnih bolnišnic iz Lerosa, Petra Olimpisa, Soluna in Aten, osebje ministrstva za zdravstvo in skupina psihiatrov. Delegacijo, ki jo je spremljal koordinater Deželnega študijskega centra za umsko zdravje Franco Rotelli, je včeraj sprejel deželni odbornik za zdravstvo Gianpiero Fasola. Gostom je orisal splošne smernice, ki je deželna uprava sprejela na zdravstvenem področju, se posebej glede znižanja števila postelj v bolnišnicah, kar bo omogočilo večje izkoriščanje zdravstvenih in torej tudi psihiatričnih služb na teritoriju.

RADIO KOPER

Zunanji minister Thaler gost na Modrem valu

Ob povratku iz Bruslja, kjer so se včeraj uradno začela pogajanja med Slovenijo in Evropsko Zvezo o pridruženem članstvu, bo slovenski zunanji minister Zoran Thaler gost na Modrem valu Radia Koper, v oddaji Aktualnosti, ki bo potekala v živo, danes, 16. marca ob 17. uri. Beseda bo tekla tako o samem poteku pridruženja kakor tudi o odnosih s posameznimi članicami Zveze, se posebej pa z Italijo, s katero se začena po umiku veta novo pogajalsko obdobje.

O mamilih po TV Koper-Capodistria

Po koprski televiziji, v oddaji »Meridiani«, ki jo vodi Maurizio Bekar, bo danes ob 20.30 na sporedu oddaja o problemih mamili v F-Jk in v Sloveniji. V razpravi bodo sodelovali Davide Larice iz Vidma, dr. Milan Krek, odgovoren za javno službo zdravljenja zasvojenih z mamili iz Kopra, g. Franc Prelz, podpredsednik Skupnosti Srečanje Slovenije in dr. Cesare Zago, predstavnik trzasko KZE.

Strokovno srečanje o gojenju belušev

V organizaciji ERSa in v sodelovanju z obcino, Pro-Loce in zadrugo AGRICOOP, bo v nedeljo, 19. t.m. v vili Prampero v Tavagnacu »VII. študijsko srečanje o beluših (sparglijih)«. Srečanje bo vodil v imenu ERSa ravnatelj dr. Nassimbeni, predavali pa bodo izvedenci: Giorgio Morgut o »novih beluših (sparglijih) - kdaj zaceti in kdaj nehati s pobiranjem«, Mara Scodellaro o »najpogostejših napakah pri gojenju belušev (sparglijev)«, Stelio Lutman o »belem belusu (sparglju) v Furlaniji-Juljski krajini«. Porocilom bo sledila razprava. Za udeležbo se je mogoče prijaviti tudi na Kmečki zvezi.

IZ STUDIA Z VAMI

O slovenskem enotnem prostoru v okviru medijev

V okviru oddaje Iz studia z vami bo Radio Trst A danes posredoval poslušalcem zanimivo debato, ki se bo pričela ob 11.45. O slovenskem enotnem prostoru v okviru medijev bodo spregovorili predstavniki našega dnevnika in naših tednikov, debato v živo pa bo vodil Sasa Rudolf. Pred okroglo mizo pa se bodo uredniki oddaj povezali z uredništvi dnevnikov Republika, Delo in Slovenec ter z uredništvom Primorskih novic, vse v upanju, da bi bila slika o enotnem medijskem prostoru čim bolj jasna in popolna. Poslušalci se lahko neposredno vključijo v pogovor na tel. št. 362875 v Trstu.

Prispevki za porabo vode zaradi suše

Dezelni zakon št. 8 predvideva prispevke kmetom na Krasu, ki so bili v letu 1994 zaradi suše prisiljeni uporabljati vodo iz občinskih vodovodov, ker se niso mogli posluževati drugih vodnih virov. Prošnje na ustreznem obrazcu je treba dostaviti na pristojni, deželni urad do 17. t.m. Kmečka zveza vabi vse zainteresirane, da se v ta namen čimprej zglasijo v njenih uradih in prinesejo s seboj račun za vodarino (boletta) za vse leto 1994, ker se tudi prispevek nakazuje za vse leto v višini 80 % celotnega stroška.

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK,
16. marca 1995
HERBERT

Sonce vzide ob 6.16 in
zatone ob 18.11 - Dolzina
dneva 11.55 - Luna vzide
ob 17.51 in zatone ob 5.36.

Jutri, PETEK,
17. marca 1995
JEDRT

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka 5,7
stopinje, zračni tlak 1005
mb ustaljen, veter zahod-
nik 8,3 km na uro km na
uro, vlaga 47-odstotna, ne-
bo oblačno, morje skoraj
mirno, temperatura morja
9,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Alessan-
dro Maver, Valentina Mil-
lo, Pascal Braulin in Luviz
Mejdani.
UMRLI SO: 91-letna
Maria Amaranto, 81-letni
Josip Petroni, 59-letni
Claudio Medurga, 85-letni
Bruno Lombard, 75-letna
Giovanna Franz, 88-letni
Marco Picciola, 87-letna
Maria Kavcic, 71-letna Or-
tensia Tedesco, 44-letna
Diana Gorlati, 94-letna
Maria Pia Bonazza, 68-let-
ni Giovanni Pausche, 59-
letna Ondina Fedel, 86-let-
na Vera Kovacic, 86-letna
Maria Degrassi, 90-letna
Antonina Mezgec, 74-letni
Bruno Cicovin, 94-letna
Maria Stepanchich, 85-letni
Nicolò Pesaro, 67-letni Al-
bin Zerul, 60-letna Clelia
Stofa, 81-letna Rosalia
Vouk, 80-letni Arrigo Pan-
gher.

LEKARNE

Od ponedeljka, 13., do
nedelje, 19. marca 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od

16.00 do 19.30
Lekarne odprte od
13.00 do 16.00
Trg Venezia 2 (tel.
308248), Ul. Fabio Severo
112 (tel. 571088).

BAZOVICA - Ul. Gru-
den 27 (tel. 226210) - samo
po telefonu za najnujnejše
primere.

Lekarne odprte od
19.30 do 20.30
Trg Venezia 2, Ul. Fabio
Severo 112, Ul. Ginnastica
6.

BAZOVICA - Ul. Gru-
den 27 (tel. 226210) - samo
po telefonu za najnujnejše
primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od
20.30 do 8.30
Ul. Ginnastica 6 (tel.
772148).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA
Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije
KZE deluje od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure. -
tel. 573012.
Zdravstvena dežurna
služba
Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpra-
znica od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.
Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - Dvorana re-
zervirana.

EXCELSIOR - 17.45,
20.00, 22.15 »Frankenstein
di Mary Shelley«, i. Robert
De Niro.

EXCELSIOR AZZURRA
- 18.10, 20.05, 22.15 »Li-
bson Story«, r. Wim Wen-
ders.

AMBASCIATORI -
17.00, 18.40, 20.25, 22.15
»Pallottle su Broadway«,

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Gostovanje SNG Drama - Ljubljana

William Shakespeare

HAMLET

Režija Janez Pipan

Jutri, 17. marca, ob 20.30 RED A, D in F
V soboto, 18. marca, ob 20.30 RED B in E
V nedeljo, 19. marca, ob 16.00 RED C

TPK SIRENA
prireja

ob sodelovanju Primorskega dnevnika, Radia Trst A,
Glasbenega centra Emil Komel in Glasbene matice

Spominski večer

ob 1. obletnici tragične smrti Mirana Hrovatina

V nedeljo, 19. marca, ob 18. uri v prostorih TPK
Sirena v Barkovljah.

r. Woody Allen.

NAZIONALE 1- 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Fari-
nelli, voce regina«, i. Enri-
co Loverso.

NAZIONALE 2 - 16.45,
19.15, 21.45 »Le ali della
libertà«, i. Tim Robbins.

NAZIONALE 3 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »L'uo-
mo ombra«, i. Alec
Baldwin.

NAZIONALE 4 - 16.00,
17.30, 19.00, 20.30, 22.15
»Uomini, uomini, uom-
ini«, r.-i. Cristian De Sica, i.
Massimo Ghini, Leo Gul-
lotta.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Non solo hard«,
porn., prepovedan mladini
pod 18. letom.

CAPITOL - 17.45,
20.00, 22.10 »Stargate«, i.
Kurt Russell, zadnji dan.

ALCIONE - 17.45,
20.00, 22.10 »Quiz Show«,
r. Robert Redford, i. John
Turturro, Bob Morrow.

LUMIERE - 18.30,
20.20, 22.10 »Tre vedove e
un delitto«, r. John Irvin, i.
M. Farrow, J. Plovricht, N.
Richardson. Jutri ob 18.00,
20.00, 22.10 »Intervista
con il vampiro«, r. Neil
Jordan.

PRIREDITVE

KD PRIMOREC -
Trebce vabi jutri, 17. 3., ob
20. uri v Ljudski dom na
PREDAVANJE na temo
Naše zdravje in masaža
stopal ter na predstavitev
knjige Telo govori.

SKD TABOR - Općine -
Prosvetni dom. Domača
gledalska skupina vabi ju-
tri, 17. marca 1995, ob
20.30 na premiero in v so-
boto, 18.3., ob 20.30 na
ponovitev dela R. Que-
neauja VAJE V SLOGU.
Režija, priredba, besedilo
songov in plesi Edita
Franceskin. Originalna
glasba Nevjo Miklavcic.
Pridite na dobro uro
smeha, ne bo vam žal!

SKD SLAVEC Ric-
manje - Log vabi na RIC-
MANJSKI TEDEN. Jutri,
17. t. m., ob 20.30 zabavni
večer s koncertom ansam-
bla Adria kvintet, sodeluje
carodej Viky in v nedeljo,
19. t. m., ob 20. uri do-
mači večer z nastopom
ZMPS Slavec-Slovenec in
dramske skupine SKD Sla-
vec z veseloigro »Pod
zvezdami« v režiji
T.Turko.

KD I. GRBEC (Skedenj-
ska ulica 124) prireja jutri,
17. t.m., ob 20. uri ob Dne-
vu žena OTVORITEV
RAZSTAVE Mirka Gusti-
na RELIEFNE SLIKE in
Carmela Giambe SLAM-
NATE MINIATURE. Sode-
lujeta kvartet Nomos in
dobitnica 2. nagrade na-
tečaja Albina Bubnica Iva-
na Mahnič. Razstava bo
odprta tudi v soboto ob
17. do 19. ure in v nedeljo
od 10. do 12. ure.
STUDIJSKI CENTER
MIRIADI vabi na preda-

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglasil - obvestila:
8.30 - 12.30osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

vanje slovenske kiparja
Marka Pogacnika na temo
" NEVIDNE RAZSEZNO-
STI OKOLJA, SKRITE IN-
TELIGENCE NARAVE IN
SKRIVNOSTNI PREBI-
VALCI ZEMLJE, ZRAKA
VODE IN OGNJA", ki bo
jutri, 17. t. m., ob 20.30 v
dvorani Centra Siddarta,
Ul. S. Francesco 34.

**DRUSTVO ZA OH-
RANJEVANJE RO-
DOLJUBNIH TRADICIJ**
ORGANIZACIJE TIGER
Primorske vabi na
SRECANJE bivših pripad-
nikov organizacije Tiger,
ki bo v Dolini, dvorana
občinskega sveta, v sobo-
to, 18. t. m., ob 11. uri. Na
srečanju bo spregovoril
zgodovinar prof. Samo
Pahor, nakar bo sledil
kratak kulturni program.

KD PRIMORSKO vabi
ob priliki praznika žena
na DRUZABNOST, ki bo v
soboto, 18. t. m., ob 20. uri
v Srenjski hiši v
Mackoljah.

**SLOVENSKI KULTUR-
NI KLUB**, Ul. Donizetti 3
vam bo v soboto, 18. t. m.
kot uvod v Evroslo pred-
stavljal PISANI MOŽAIK
EVROPSKIH MANJSIN.
Sestavili ga bodo mladi, ki
so od blizu spoznali posa-
mezne manjšine. Začetek
ob 18.30.

**KD ROVTE KOLONKO-
VEC**, Ul. Monte Sernio 27
vabi na DAN SLOVENSKE
KULTURE v soboto, 18. t.
m., ob 19.30. Nastopa do-
mači pevski zbor in recita-
tor.

SKD BARKOVLJE - pri-
reja v soboto, 18. t.m., ob
20. uri na sedežu TPK Si-
rena na barkolanskem na-
sipu POKUSNJO DO-
MACEGA KRUHA IN VI-
NA. Vina, ki jih bo poseb-
na komisija ocenila bodo
prejela priznanje. Tudi
prisotni bodo imeli mož-
nost oceniti vina, ki bodo
deležna nagrade občinst-
va.

**DEKLISKI ZBOR VE-
SNA** prisrčno vabi na
KONCERTNI VEČER OB
20-LETNICI DELOVANJA
v soboto, 18. marca, ob
20.30 v domu A. Sirka v
Križu.

SKD TABOR - Openska
glasbena srečanja. V ne-
deljo, 19. t.m., v Prosvet-
nem domu na Opčinah, ob
18. uri, KONCERT The
Duke Ellington memorial
projekt - poklon velikemu
jazz - skladatelju, ob 20-
letnici njegove smrti. Na-
stopajo: R. Magris (klavir),
L. Rossi (kontrabas), G.
Centis (tolkala), T. Kozina
(violina) in N. Sgorbissa
(glas). Vabljeni.

KD KRASKI DOM vabi
ob 10-letnici dramske sku-
pine in ob priliki sloven-
skega kulturnega dne na
ogled veseloigre v narečju
"ZGODBA O DR. FAU-
STU" v režiji Draga Goru-
pa. Pedstava bo v soboto,
18. t.m., ob 20. uri ter v ne-
deljo, 19. t.m., ob 17. uri v
kulturnem domu na Colu.

AMATERSKI ODER
JAKA STOKA s Proseka-
Kontovela vabi v nedeljo,
19.3., ob 17.30 na Prosek
na ponovitev igre SALON
EKSPON. Avtor Jana Kola-
ric.

DRAMSKA SKUPINA
STANDREZ nastopi v ki-
nodvorani v Bazovici v

nedeljo, 19. t. m., ob 17.30
s komedijo KANDIDIRAJ,
LE KANDIDIRAJ - J.
Povše, režija E. Abersek.

OBVESTILA

DOLINCANKE bomo
praznovali 8. marec, med-
narodni praznik žensk, v
soboto, 18. marca, 19. uri
v Zadrzni gostilni v Doli-
ni. Program bodo popestri-
la dekleta dekliskega zbo-
ra V. Vodnik. Vpisovanje
v vaskih trgovinah se dan-
es, 16. t.m.

ODBOR SKUPNOSTI
BORCEV ISTRSKEGA
ODREDA vabi vse borce
in prijatelje, da se ude-
ležijo proslave 52. letnice
bitke brkinske cete z Ita-
lijani, ki bo v soboto, 18. t.
m., ob 11. uri na Kozjanah
na Brkinih.

KRUT obvešča, da za-
nejo ob četrtek, torkih in
sredah tedenske plavalne
ure v termalnem bazenu v
Gradežu. Odhod avtobusa
iz Trsta (Trg Oberdan) ob
torkih in četrtek ob 8. uri,
ob sredah pa ob 18.30.
Vpisovanje in informacije
na sedežu krožka v Ul. Ci-
cerone 8, tel. št. 360072.

60 LETNIKI obveščajo
Prosek, Kontovel in bližnje
vasi, da se dobijo v
ponedeljek, 20. t.m., ob 20.
uri pri Petri Luxa v baru
na Proseku, da določijo
datum praznovanja. Kdor
se setanka ne more ude-
ležiti naj tel. 251051 ob
večernih urah.

SAHOVSKA KOMISIJA
ZSSDI obvešča, da se bo
11. zamejsko sahovsko pr-
venstvo, veljavno za 7.
memorial Zlatka Jelincica,
nadaljevalo v soboto, 18. t.
m., ob 16. uri v Gre-
gorčičevi dvorani v Trstu
(Ul. sv. Franciska
20/II., nad.).

KRUT prireja 10 - dnevn-
a zdravljenja v
Smarjskih toplicah od 19.
do 29. aprila in od 14. do
24. maja, v Dolenjskih to-
plicah od 14. do 24. maja.
Vpisovanje in informacije
Krut, Ul. Cicerone 8, tel.
360072

SLOVENSKI DIJASKI
DOM sporoča, da vpisuje
v naslednje poletne pobu-
de. Poletno središče za
otroke od 3. do 14. leta,
v času od 2. junija do 1.
septembra 95, najkrajši čas
bivanja en teden. Leto-
vanje na Medvedjem brdu
od 3. do 13. julija 1995 za
otroke od 6. do 12. leta
starosti. Letovanje na
Medvedjem brdu od 13.
do 23. julija 1995 za
otroke od 12. do 17. leta
starosti. Letovanje v Porto-
rozu od 31. julija do 10.
avgusta 1995 za otroke od
6. do 17. leta starosti. Po-
drobnejše informacije do-
bite pri upravi doma, ul.
Ginnastica 72, tel. 573141.

**SLOVENSKI PLANIN-
SKO DRUSTVO TRST** sk-
licuje v petek, 24. marca,
ob 20.30 v Gregorčičevi
dvorani - Ul. sv. Franciska
20 41. REDNI OBCNI
ZBOR. Dnevni red: otvori-
tev občnega zbora, izvoli-
tev volilne komisije, po-
ročila predsednika, taj-
nika, blagajnika in načel-
nikov, pozdravi gostov in
razprava, poročilo nadzor-
nega odbora in razrešnica,
volitve novega odbora,
razno. Vabljeni!

A.N.D.I.S., Ul. Foscolo
18, tel. št. 767815 - Lociti
se kot prijatelji. Vsako sre-
do od 17. do 19. ure in ce-
trtek od 10. do 12. ure smo
vam na razpolago, da
skupno prekosimo krizo
parov ali locitev in raz-
poroko kot prijatelji brez
ekonomskih, pravnih in
dusevnih pretresov. SOL-
SKE VESTI

**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** obvešča nestal-
no namescene solnike in
pomozno osebje, da 31. t.
m. zapade rok za vložitve
prošenj za prejem doklade
za brezposelnost z omeje-
no dodelitvijo.

Doklado prejmejo
uslužbenci, ki so v pretek-
lem sončnem letu službo-
vali na solah vsaj 78 dni.
Morebitna pojasnila in
obrazci so vam na razpo-
la-

go na sedežu sindikata,
Ul. Carducci 8, tel.
370301, po uradnem ur-
niku: ob pon. 16-17.30, ob
tor. 9-10.30, ob čet. 16-
1.30 in ob pet. 11-12.30.

IZLETI

SK BRDINA organizira
smučanje v Franciji (Val
Thorens) od 22. do 29.
aprila 1995. Informacije na
sedežu kluba Proseka ul.
131 na Opčinah vsak pon-
deljek od 19. do 21. ure.

SINDIKAT SPI CGIL
Devin - Nabrezina organi-
zira večdnevni izlet v Salz-
burg od 26. do 28. maja.
Vse informacije dobite na
sedežu Sindikata tel. št.
200698 ali 200036.

ČESTITKE

Danes naša **MARCELA**
rojstni dan slavi. Sreče,
zdravja in veselja ji nekdo
zeli.

Alenki

Kraljič

čestitamo za izvrstno
1. mesto pri natečaju za
delovno mesto na dolin-
ski občini
mama, papà in brat
Elvis

MALI OGLASI

GOSTILNA pri dolinski
občini je ponovno odprta.
Nova upravitelja Anna in Pi-
no se priporočata za obisk

PODJETJE v industrijski
coni v Trstu daje takoj prvo
zaposlitev uradnici za vo-
denje knjigovodstva. Ponud-
be poslati na : Publiet - Ul.
Montecchi 6 Trst pod sifro
"Prva služba".

ISCENO starejšo žensko
za nego in družbo 80-letne
pokretne gospe. Urnik po
dovogoru, nekaj dni na te-
den pa tudi možnost dela 24
ur na 24. Pismene ponudbe
poslati na upravo Primor-
skega dnevnika, Drevored
XXIV Maggio 1, 34170 Gori-
ca, pod sifro "Zanesljivost".

ISCENO delo kot hišna po-
močnica 2-krat, 3-krat teden-
sko. Tel. 213282.

ISCENO enostanovanjsko
hišo s pogledom na morje
največ 400 milijonov ali
dvostanovanjsko hišo vedno
s pogledom na morje največ
800 milijonov. Tel. 370947
ali 280891.

POPUSTI od 10% do
50% na knjigah in se mar-
sicem do 31. marca v
Trzaski knjigarni.

ODDAM poslovne pro-
store v Ajdovscini (150
kv.m), tel. 00386/65/67604
ob ponedeljkih od 12. do 13.
ure in 040/575145 vsaki dan
od 20. do 21. ure.

ODDAM prodajno po-
godbo za novi polo 1600,
troje vrat, bele barve, dost-
va prvi teden v aprilu. Tel.
0360-464323.

PRODAM WV Polo, let-
nik 1988 v odličnem
stanju. Tel. št. 299620.

PRODAM renault 4, let-
nik 85, v odličnem stanju.
Tel. 365043.

PRODAM 10 kilski pral-
ni stroj Zanussi, inox 220-
380. Tel. 228547.

DOLINA št. 147 je odpr-
ta osmica. Ladi Kocijan va-
bi vseh na črno in belo vi-
no.

OSMICO je odprl Karlo
Sancin pod Logom.

OSMICO je odprla Mau-
rica Peric - Radetič v Medje
vasi št. 10. Vabljeni!

OSMICO je odprl Lo-
vrenc Zerjul v Lonjerju.
Toci belo in črno vino.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
ličje) tel. 360072, s sledečim
urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-
17.00 od ponedeljka do petka.

OSMICO ima odprto
Caharija Vladimir, Na-
brezina 22. Toci belo in
črno vino.

OSMICO ima Ivan
Antonic, Cerovlje 34.
Toci belo in črno vino z
domaćim prigrizkom.

KMECKI TURIZEM
Zbogar, Samatorca 47 je
spet odprt vsak četrtek,
petek, soboto in nedeljo.

OSMICO ima odprto
Dusan Gustin, Repen st.
22. Vljudno vabljeni!

BERTO TONKIC je v
Dobrodošo na Trzaski
ulici 25, odprl osmico.
Toci belo in črno vino
ter nudi domać prigriz-
zek.

SKLAD MITJA CUK
obvešča, da se vsak dan
vrši popoldanski dopol-
nilni pouk in indivi-
dualne lekcije iz vseh
predmetov, na vseh sol-
skih stopnjah. Informa-
cije po telefonu 212289
od ponedeljka do petka
v popoldanskem času.

Predsednik deželnege
sveta Giancarlo Cruder
in svetovalci socustvujejo
s predsednikom
dezelnege odbora
Alessandro Guerra ob
nenadni izgubi oceta

Romana
Guerre

Calni dezelnege odbora
Furlanije - Julijske
krajine socustvujejo s
predsednikom dr.
Alessandro Guerra in se
pridružujejo zalovanju
ob izgubi oceta

Romana
Guerre

Pokojnika bomo ohranili
v spominu kot cloveka s
trdnimi moralnimi</

ODSEK GORICA-VILEŠ / DRUŽBA AUTOVIE VENETE NAPOVEDUJE RAZŠIRITEV

Z ureditvijo avtoceste bodo uvedli cestnine

Valenti: tudi občina si prizadeva za gradnjo cest

Goriska in novogoriska občina pripravljata nekatere skupne korake zlasti v odnosu do vlad obeh držav in do organov Evropske zveze, da bi zavarovali skupne interese obeh mest. Tako je napovedal župan Valenti v uvodnem delu predsinocne seje goriskega občinskega sveta. Valenti je dejal, da je potrebna ponovna krepka politična akcija, da se zagotovi realizacija avtocestnega odseka med Gorico in Razdrtom (oz. "Prevalom", kot se je popravil na opozorilo "nacional-zaveznika" Cosme). Poleg tega pa naj bi skušali doseči od Evropske zveze finančna sredstva za nekatere načrte na področju razvoja gospodarstva.

Valenti je tudi dejal, da pripravlja občinski odbor "odločen poseg" pri družbi Autovie Venete za razširitev odseka med Gorico in Vilešem, ki naj bi ga z ureditvijo odstopnih pasov spremenili v pravo avtocesto.

Glede slednjega vprašanja zna sicer "odločen poseg" goriske biti podoben vlogi skozi na stečaj odprta vrata, če naj verjamemo izjavam, ki jih je predsednik družbe Autovie Venete Michele Baldassi dal prav v torek popoldne v deželnem svetu. Baldassi je namreč napovedal, da družba, ki upravlja deželne avtoceste, že ima v svojem kratkoročnem programu prevideno razširitev odseka Gorica - Vileš. Investicijo bodo krili z lastnimi sredstvi, to pa pomeni, je pojasnil Baldassi, da bo treba po razširitvi

tudi na tem odseku placevati cestnino.

Družba Autovie Venete, je se dal razumeti njen predsednik, je zelo zainteresirana za razširitev odseka proti Gorici in posledično uvedbo cestnine, saj potuje večji del blagovnega transporta med Italijo in Slovenijo ter drugimi vzhodnimi državami prav skozi Gorico. Lani so na primer na Fernetičih nasteli približno 200 tisoč tovornjakov, skozi Gorico pa jih je potovalo 300 tisoč. Zaradi tega se je Baldassi zavzel tudi za dograditev avtocestnega odseka med mejo in Razdrtom in opozoril, da mora deželna uprava se razpoložljivih 94 milijard lir sredstev iz osimskih skladov nameniti prvenst-

veno temu odseku in ne gradnji avtoceste med Mariborom in Madžarsko, kot je pred časom predlagala predsednica Alessandra Guerra.

Glede bodočega razvoja obmejnih blagovnih tokov je na predsinocni občinski seji goriski župan Valenti napovedal tudi obisk na Trbizu. Prireja ga v soboto družba SDAG, udeležili pa se ga bodo prevozniki, spediterji, župana Gorice in Nove Gorice in drugi predstavniki mestnih uprav. Na Trbizu se bodo srečali s tamkajšnjim županom in kolegom iz Arnoldsteina na avstrijski strani. Skušali bodo ugotoviti posledice, ki jih je tam povzročila odprava meje po vstopu Avstrije v Evropsko zvezo in torej

spoznati napake, ki naj bi se jim v Gorici izognili v pričakovanju odprave carinskih pregrad s Slovenijo.

Ob robu razprave o teh vprašanjih gre zabeležiti poseg občinskega svetovnega Bernarda Spacapani, ki je župana Valentija opozoril na pravilno izgovarjavo krajevnih imen Nova Gorica, ki jo župan "Gorica" ali celo "Nuova Gorizia", ter Razdrto, ki ima od vedno slovensko ime in so mu samo med fasističnim dvajsetletjem natakili naziv "Prevallo". Valenti pa je to kritiko zavrnil v imenu neke domnevne recipročnosti, češ da tudi Slovenci ne nazivajo tukajšnje Gorice z njenim italijanskim imenom.

GLASBA / OPOZORILO SVETOVALCEV DSL

Za res "harmonično Gorico"

Odbornik Devetag naj v projekt vključi še druge sogovornike

Pred dnevi smo poročali o načrtu "Gorizia armonica", ki ga zagovarja občinski odbornik za kulturo Antonio Devetag s ciljem, da bi povezal pomembnejše glasbene prireditve v Gorici. K sodelovanju je povabil Mestno glasbeno solo in organizatorje treh mednarodnih manifestacij (Pro loco za folklorni festival, zbor Seghizzi za pevsko srečanje in društvo Lipizer, ki prireja violinski natečaj in koncertne sezone).

Svetovalca DSL Komel in Tasca sta odbornika opozorila, da je pozabil se vsaj na dva pomembna sogovornika. Svetovalca Tasca ga je spomnila na združenje "Musica senza Frontiere", ki že 13 let prireja mladinski natečaj za violiniste, na katerem sodelujejo stotine gojencev glasbenih sol iz dežel Alpe Jadran.

Komel pa je odbornika opozoril na

obstoje in delovanje Glasbene matice ter se posebej na glasbeni projekt Gorica, ki so ga lani skupno osnovali v sklopu YEM (Zveza mladih evropskih glasbenikov) Center Emil Komel, združenji Lipizer in Seghizzi, Glasbena sola in Kulturni dom iz Nove Gorice. Namen tega projekta je bil utrjevati sožitje preko povezovanja na glasbenem področju. Med načrti pobudnikov je sestava skupnega mladinskega orkestra, sodelovanje med glasbenimi solami, skupno prirejanje natečajev in mednarodnih glasbenih srečanj. Tako zasnovan načrt, je podčrtal Komel, bi morala goriska občina absolutno podpreti in ga upoštevati pri snovanju lastnih programov.

Devetag se je oprstil za pozabljenost in zagotovil, da bo navedene predloge upošteval pri nadaljnjih srečanjih za načrt "Gorizia armonica".

GLASBA / ZADNJE JAZZ SREČANJE

Koncert skupine "Tribal Tech"

Tudi za nocojšnji koncert (ob 21. uri v Kulturnem domu) vlada veliko pričakovanje

Kulturni dom bo nocoj gostil zadnji nastop letošnjih goriskih Srečanj z jazz glasbo. Ciklus koncertov je tudi letos nadvse uspel (za koncert Carle Bley je povprasevanje krepko prekosilo zmogljivost dvorane), precej zanimanja pa vlada tudi za zadnji večer. Na njem se bo nocoj deželnim ljubiteljem jazz predstavlja zanimiva skupina "Tribal Tech", ki jo sestavljajo kitarist Scott Henderson, basist Gary Willis, bobnar Kirk Covington in klavirist Scott Kinsey.

Projekt "Tribal Tech" sta Henderson in Willis osnovala pred desetimi leti. Oba sta zelo plodno sodelovala z najbolj znanimi imeni električnega jazzja in fusion glasbe, kot so Wayne Shorter, Joe Zawinul, Chick Corea, Allan Holdsworth in drugi. Njun virtuozizem sta združila z originalnim pristopom in nadaljevala svojo pot v sestavi "Tribal Tech". Prvo ploščo, "Spears", sta posnela leta 1985, bila pa je za takratne čase se nenavadna zmes jazzja, funkija, rocka in fusiona. Leta 1990 sta izdala album "Tribal Tech", ki je prava osnova za njihove improvizacije. Se danes klub drugim dobrim ploščam, je prav "Tribal Tech" najbolj poslušana plošča skupine, ki se najbolje izraza prav na odru.

Tako bo gotovo tudi nocoj v goriskem Kulturnem domu, na oder katelega bo skupina "Tribal Tech" stopila ob 21. uri.

Naj povemo se, da bo na istem odru jutri, 17. marca, vedno ob 21. uri nastopil italijanski pevec in glasbenik Andrea Baldassarre, ki se je uveljavil zlasti kot sodelavec Mine.

A.W.

Slovensko planinsko društvo Gorica

vabi danes, 16. marca ob 20. uri ob prvem sklicu in ob 20.30, ob drugem sklicu, na

Redni občni zbor

v Kulturnem domu v Sovodnjah

Uvodoma bodo zapela Sovodnjska dekleta.

ZDRUŽENJE PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE
ZVEZA SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE
MESANI PEVSKI ZBOR RUPA-PEC

PRIMORSKA POJE '95

SOVODNJE - KULTURNI DOM
Sobota, 18. marca 1995 ob 20.30

Nastopajo:

Lovski pevski zbor "Zlatorog" iz Vipave, Portorški zbor, Mladinski mesani zbor "Knežak", Mesani pevski zbor "Ivan Rijavec" iz Idrije, Ženski učiteljski zbor Tolmin in Moski zbor "Srečko Kosovel" iz Ajdovscine.

Člana "Tribal Tech" Scott Henderson in Gary Willis

KINO

GORICA

VITTORIA Gorica kine-
ma 20.45 »Vanja sulla 42a
strada«. Režija Louis Mal-
le. Jutri: »L' uomo om-
bra«. Ozvočenje Dolby
stereo.

CORSO 17.30-19.45-
22.00 »Frankenstein«. Igra Robert De Niro.

TRŽIČ

COMUNALE Ni pred-
stave. Jutri 17.30-19.45-
22.00 »Pret a porter«. Rez
Robert Altman.

KONCERTI

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo v okviru Srečanj z jazzom danes ob 21. uri koncert jazz skupine "Tribal Tech" (Scott Henderson, Gary Willis, Kirk Covington, Scott Kinsey).

V KULTURNEM DOMU v Gorici bo jutri ob 21. uri nastopil pevec Andrea Baldassarre (sodelavec Mine) z recitalom "L'eco di un canto".

PRIREDITVE

PD MIRKO FILEJ in ODER 90 vabita na premiero komedije F.H. Kuhnelta En dan z Edvardom v režiji D. Komaca, ki bo v nedeljo, 19. marca ob 18. uri v Kulturnem domu.

DRUŠTVO SPORTNIH RIBICEV VIPAVA obvešča, da bo 19. marca tekmovanje v ulovu postrvi v jezercu Furlan pri Romansu.

OBVESTILA

CICIKLUB obvešča svoje male člane, da bo prihodnje srečanje v ponedeljek, 20. marca ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

OBCINA SOVODNJE sporoča, da deželno odborstvo za socialno skrbstvo skupaj z združenjem ODA organizira poletne kolonije za mladostnike iz manj premožnih družin. Za prijave in informacije se lahko interesi obrnejo na tel. 882001 ali do socialne delavke na občini vsako soboto od 9.30 do 10.30. Rok za prijave zapade 1. aprila.

RAZSTAVE

V GALERIJ KATOLISKE KNJIGARNE na Travniku je odprta razstava Franka Vecchieta.

Ogled po urniku knjižarne V GALERIJ KULTURNEGA DOMA v Gorici je postavljena razstava Idrijske cipke. Ogled do ponedeljka, 20. marca, ob delavnikih med 9.30 in 13. uro in med prireditvami.

V GALERIJ KINA VITTORIA je do 21. t.m. postavljena razstava umetnika Salva Calija. Ogled po urniku filmskih predstav.

V KROŽKU MITTELART razstavlja do 18. marca akvarelist Gianni Mutton. Ogled: delavniki 17.30-19.30, nedelja 10.00-12.30 in 16.00-20.00.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBCINSKA 1, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 711315

Ob bridki izgubi drage zene izreka globoko sozaje Borutu Lebanu in svojcem

Adriaimpex SpA Trst

IZLET / DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV OB 8. MARCU

Upokojenke so praznovale dan žena z izletom v Caorle

Ogledale so si številne zanimivosti obmorskega mesteca

Skupina izletnikov tudi tokrat ni pozabila na spominsko fotografijo za naš dnevnik

Clani predvsem pa članice Društva slovenskih upokojencev za Gorisko so se ob letošnjem dnevu žena podali na izlet v Caorle. Pred odhodom so odborniki čestitali ženskam in jim izročili sopke cvetja. V Caorlah so si ogledali katedralo iz 11. stoletja z značilnim cilindričnim zvonikom, pa obmorski nasip s številnimi v skali izklesanimi i figurami in motivi, zgodovinsko cerkvico ob koncu nasipa in se druge zanimivosti licnega obmorskega msteca. Ob kosilu, pri katerem so seveda prevladoval ribje jedi, so se izletniki lahko seznanili tudi s programi dejavnosti društva za naslednje mesece, potem pa so se še dalj časa zadržali na prijetni družabnosti.

ZDRAVSTVO / NAPOVED DR. BARATTIJA

Preureditev na oddelkih medicine

Prvi korak k občutnejšim spremembam

Nacrt reorganizacije javne zdravstvene službe o katerem se se vodijo polemike, se bo v kratkem začel izvajati, čeprav le deloma. Poskus racionalizacije zdravstvenih struktur in zlasti bolnišničnih oddelkov bodo začeli uresničevati najprej na dveh medicinskih oddelkih splosne bolnišnice v Gorici, je na včerajšnjem srečanju z novinarji pojasnil izredni ravnatelj Bolnišnične ustanove dr. Baratti. Srečanje so se udeležili tudi drugi funkcionarji ustanove ter zdravniki, ki na omenjenih oddelkih delujejo in ki so novost, kakor je posebej poudaril dr. Baratti, sprejeli z zanimanjem in izredno razpoložljivostjo.

Za kaj pravzaprav gre? Pred približno dvema mesecema so stevilo bolniških postelj na omenjenih dveh oddelkih skrcili s 130 na 120, ostala pa je stara oblika organiziranosti zdravniške in bolnišniške oskrbe. Vsak oddelek je bil razdeljen v dva pododdelka, kar je pomenilo, da so v sektorju medicine delovale štiri organizacijske skupine. Z ozirom, da je zasedenost (razen krajših časovnih obdobij) precej nižja od razpoložljivega števila postelj, bi bilo mogoče organizacijsko strukturo preurediti, kar bi pomenilo tudi precejšen prihranek.

Tako bo delo v prihodnje - najbrž že od začetka aprila - na dveh medicinskih oddelkih organizirano v treh organizacijskih skupinah (modulih). Vsaka bo imela v oskrbi po 40 pacientov. Dve skupini po 40 pa-

cientov bosta "redni", tretja skupina prav tako štiridesetih pacientov, pa bo "mešana". Kaj to pomeni? Zdravniško oskrbo bodo, zlasti kar zadeva nočno dežurstvo, zagotavljali izmenično zdravniki prvega oziroma drugega medicinskega oddelka. Prav tako naj bi našli ustrezno organizacijsko obliko za pomožno osebje. Z nakazano racionalizacijo bo vodstvo bolnišnične ustanove lahko prerazporedilo sedem bolničarjev in enega visjega bolničarja na druga mesta. Ze v tem je, kakor pravijo, velik prihranek.

Prihodnji teden bodo na srečanju s sindikati CGIL, CISL in UIL skušali poiskati tudi primerno

odločitev glede preusmeritve osebja, nakar naj bi racionalizacija dejansko stekla.

Jutri bo o reorganizaciji bolnišnic in javne zdravstvene službe nasploh govor na konferenci županov, ki se bodo zbrali v Gorici. Verjetno bo na račun načrta reorganizacije in predvsem na račun načina sprejemanja precej besedi. Župani so se namreč zglasili na sredi, med klavirjem in nakovalom. So neposredni zagovorniki potreb in pravic svojih občanov, po drugi strani pa ne morejo biti povsem gluhi in neobčutljivi za prihajajoče spremembe v družbi. Prihodnji teden pa je predvideno srečanje s sindikati.

GORICA / PROTESTNA RESOLUCIJA

Krožek SKP v Gorici proti gradnji šole za financarje

Clani in somisljeniki Stranke komunistične preno-ve v Gorici nasprotujejo nacrtu za gradnjo šole - vojašnice finančne straže, zato ker so proti novim oblikam militarizacije mesta in ozjega okoliskega območja, pa tudi zato, ker bi gradnja takega objekta pomenila zapravljjanje velikih zneskov javnega denarja. Ta denar bi bilo mogoče smotrnejše in koristnejše uporabiti v druge namene, kjer ga, ravno nasprotno, primanjkuje. Krožek SKP, kakor izhaja iz tiskovnega poročila, tudi odločno nasprotuje namenu, da bi velik del območja letališča, ki danes služi v rekreacijske in druge namene, pozidali. Od goriskega župana pa zahteva, da upošteva voljo velikega števila občanov, ki so podpisali peticijo proti gradnji objekta na letališču in da razpiše referendum.

O tem vprašanju je tekla beseda tudi na srečanju 7. t.m., kjer so izglasovali resolucijo, katere vsebino smo skušali strniti v gornjih vrsticah.

O problemu vojašnice - šole finančne straže, bo v prihodnji številki pisalo tudi glasilo Regione e sinistra, ki odraža stališča deželnih svetovalcev SKP.

GLASBA / LJUBLJANSKI MADRIGALISTI V STOLNICI

Lep koncert sakralnih skladb XX. stoletja

Madrigalisti dokazali, da so solidno zborovsko telo

Goriška stolnica je bila v nedeljo prizorišče lepega praznika zborovskega petja in glasbene kulture. Nastopili so Ljubljanski madrigalisti, ki so pod vodstvom dirigenta Matjaza Scka interpretirali nabozne skladbe XX. stoletja. Danes sicer relativno večkrat slišimo podobne skladbe, zlasti na koncertih zahtevnejših zborov ali na zborovskih tekmovanjih, redkeje pa na celovečernem koncertu. Ze zato je treba pozdraviti take pobude, tako s strani izvajalcev kot prirediteljev. To nedvomno omogoča približevanje glasbene sodobnosti tudi širšim plastem, saj nam samo popularni programi tega ne morejo nuditi.

Ljubljanski zbor sestavljajo mlajši pevci, ki so tudi glasbeno izobraženi oz. izkušeni. Kot lahko bemo na koncertnem listu so v kratkem obdobju delovanja že "izoblikovali svoj pevski sestav. Tudi repertoar se je zbor ze toliko obogatil, da daje jasno cuti svojo opredelitev za dobro, tudi zahtevno, vsekakor pa vzemirljivo zborovsko glasbo domačih in tujih skladateljev." Ljubljanski madrigalisti so ze nastopili na raznih mednarodnih tekmovanjih, tako v Arezzu kot v Gorici, kjer so prejeli prestižne nagrade.

Program goriskega koncerta je bil tako pester kot tudi lepo zaključeno zaokrožen. Na njem so prevladovali skladatelji evropskega severa in zahoda. Z največjim številom (pet) del je bil zastopan francoski skladatelj Francis Poulenc, sicer tudi zelo tipična in barvita glasbena figura našega stoletja oz. francoskega poimpresionizma.

Sledil je Sved Otto Ollsson s tremi skladbami, z dvema Litvanec Vytajutas Miskinis. Ce vzamemo tudi masne dele kot locene skladbe, je bil z dvema pri- soten svicarski glasbenik Frank Martin. Po eno skladbo pa sta imela Estonec Urmas Sisask in Anglez Ralph Vaughan Williams.

Težko je v nekaj besedah podati verno sliko oz. značilnosti posameznih del in njih izvedbe. Ce sledimo nekako vokalnim sklopom, bi lahko govorili o Poulencovih skladbah, o Martinovi masi in o ostalih skladateljih. Najprej bi podčrtal zelo prepricljivo in subtilno izvajanje Poulencovih skladb, npr. "Vinea mea electa" z izklesano liricno obarvanostjo, pa se "Tenebrae factae sunt" v vsej svoji tragični temacnosti s kar se da ustreznim glasbenim izrazom. Sledil je niz skladb ze omenjenih severnih skladateljev. Ce so recimo tri romantično navdahnjena Ollssonova dela sicer prijetno učinkovala - a brez novejših izraznih težen - so pa druga, kot Sisaskova ("Benedictio") ali Miskinisa ("Regina coeli", "O salutaris") ze razodela originalnejše kompozicijske zasnove, ceprav se dalec od kake avantgarde. Tudi Vaughan Williamsova "Rest" je izzvenela v sočni in le delno moderni zvočni gradnji. Kot zadnja je bila na sporedu zenevskega skladatelja Franka Martina Masa za stiri glasna mešana zbor, oziroma njena dela "Kyrie" in "Credo". Gre za zanimivo in dognano glasbeno delo, ki sicer sledi klasičnim vzorom, a ga navdihuje vrsta novih glasbenih prijemov in bogatih zvočnih rešitev, tipičnih za naš cas. Madrigalisti so po navdušenem in dolgotrajnem aplavzu morali dodati se tri skladbe, med njimi priljubljeno slovensko Marjino pesem Vecerni zvon.

Ljubljanski madrigalisti so dokazali, da so zelo fino in solidno zborovsko telo, ki jim poustvarjanje resne, v našem primeru moderne

oz. sodobne zborovske literature lezi in jo lahko nadvse dostojno interpretirajo. Zato nosi gotovo poleg pevcev samih levji delež zasluga njih dirigenta Matjaza Scka, ki je vsehkozi s sigurno roko vodil zborovski ansambel skozi konsonance in disonance sodobne vokalne muzike. Naj zaključim s kratko mislijo prav enega od izvajalnih skladateljev in sicer Franka Martina. Ko raz-

mišlja o odgovornosti skladatelja pravi med drugim, "da sme hoteti samo tisto, za kar se cuti sposobnega." To lahko tudi velja za naš zborovski ansambel, ki je gotovo odgovorno sel na to nelahko pot poustvarjalnosti glasbe, ki ni vedno popularna, je pa na določnem nivoju in globok odraz sodobnih umetniskih težen.

Andrej Bratuž

NOVICE

Danes polpraznični dan: uradi zaprti, trgovine odprte

V Gorici praznujemo danes zavetnika sv. Hilarija in Tacijana. Poleg verskih slovesnosti in večernega koncerta v stolnici ob 20.30, kjer bo nastopil tudi mešani pevski zbor iz Podgore, bodo praznik obeležili se s številnimi drugimi prireditvami. Tako bo na bliznjem trgu sv. Antona boljši sejem. Državni, občinski in drugi uradi bodo danes zaprti, medtem ko bodo trgovine obratovala po običajnem urniku.

Izšla je nova številka biltena Zuf de žur

Te dni je izšla nova številka glasila Zuf de Zur. Uredništvo sporoča, da so uvedli nekaj sprememb kar zadeva distribucijo. Glasilo je mogoče, brezplačno, dobiti v uradu za mladinsko problematiko (Ufficio Giovani), v državni knjižnici, v Kulturnem domu, v kinodvorani Vittoria in v vseh 43 kioskih v mestu. Glasilo je na razpolago tudi v Trstu, Vidmu in Novi Gorici. Distribucijska mesta so posebej označena v zadnji številki. Za vpis abonmaja pa naj zainteresirani upoštevajo navedbe v glasilu.

Gallarottijeva (FI) kritizira organizatorje obiska Gorbačova

Nacelnica svetovalske skupine gibanja Forza Italia v goriskem občinskem svetu Antonella Gallarotti je, kot kaže, pozorno prebrala članke o obisku Mihaila Gorbačova v Gorici ter prišla do zaključka, da je občinski svet ravnal pravilno, ko je zavrnil predlog nekaterih svetovalcev opozicije, da bi zacasno prekinili sejo in omogočili svetovalcem udeležbo na srečanju z nekdanim predsednikom SZ. Dvorana je bila tako polna, da tistih svetovalcev, ki niso prejeli vabila, ne bi pustili noter, piše občinska svetovalka. Takoj zatem se Gallarottijeva obregne ob kriterije, zaradi katerih so organizatorji srečanja razposlali samo osebnava vabila in niso omogočili, da bi se župan Valenti uradno srečal z Gorbačovom. S tem očitno nacelnica Forza Italia skuša popraviti nerodnost župana, ki se na razliko od predstavnikov Dezele, Pokrajine in drugih oblasti (vsi so, tako kot on, prejeli osebna vabila na srečanje), ni hotel udeležiti zborovanja na razstavišču, zato ker mu Gorbačova niso pripeljali na županstvo.

MEJA / PREDLOG VZELI V PRETRES NA SREČANJU NA PREFEKTURI

Rdeča hiša le čez dan?

Včerajšnje srečanje na prefekturi (na sliki - Foto-studio Reportage) o reševanju težav zaradi zaprtja mejnega prehoda pri Rdeči hiši zaradi obnovitvenih del, se ni dalo konkretnih sadov. Sestanek je sklical prefekt De Matteis, udeležili pa so se ga predstavniki mejnih organov z obeh strani, občin Gorica in Nova Gorica ter goriskih trgovcev, ki protestirajo zaradi dvomesečnega zaprtja prehoda.

Glavni predmet razprave je bil predlog, da bi vsaj čez dan spuščali promet mimo Rdeče hise in to po vozniških pasovih tik za poslopjem. Za to rešitev se zavzemajo trgovci, povoljno pa so se izrekli tudi predstavniki slovenskih mejnih organov, ki želijo ohraniti odprt prehod. Probleme povzroča nasprotovanje sindikalnih predstavnikov tukajšnjih policistov, ki pravijo, da so kabine na zadnji strani prehoda neu-

strežne in bi prevec izpostavile osebje izpušnim plinom. Sogovorniki so se včeraj razšli z obvezo, da se preveri možnost razporeditve dela policistov s kratkotrajnimi delovnimi izmenami, tako da bi osebje bilo čim manj izpostavljeno škodljivim plinom. Ce bo to mogoče (odgovor pričakujejo ze

danes ali jutri) naj bi Rdečo hiso odprli čez dan, najbrž med 7. in 20. uro.

Govori se tudi o prekatgorizaciji in torej 24-urnem odprtju mallobojnega prehoda pri Solkanu, za kar obstaja soglasje lokalnih oblasti na obeh straneh meje. Zadevno prošnjo so ze poslali v

Rim, kaže pa, da prekategorizacija predpostavlja namestitve novih struktur in druga dela, ki niso izvedljiva v kratkem casu. Kratkoročno zato Solkan ne bo alternativa za Rdečo hiso, vsekakor pa nameravajo sedanje težave izkoristiti za to, da bi solkanski prehod bil v bodoce se bolj odprt.

26. MARCA v Primorskem dnevniku barvna priloga: OBČINA DOBERDOB
Izkoristite priložnost za vaš oglas:
pokličite Publiest tel. (040) 7796688

SLOVENSKA KULTURNA DRUŠTVA

Do 31. marca vložiti prošnje in obračune za prispevke

TRST - Tudi letos zapade rok za vlaganje prošnji za prispevke za kulturne dejavnosti slovenskih društev in organizacij nepreklicno 31. marca. Kljub temu, da v finančnem zakonu se ni postavke za te dejavnosti, ne namerava deželna uprava spreminjati zakona; to pa pomeni, da morajo še ta mesec vsa društva in organizacije vložiti prošnjo, sicer ne bodo imele nobene možnosti za prispevek za tekoče finančno leto.

Se pomembnejše pa je, da morajo vsa društva in organizacije prav tako nepreklicno do 31. marca predložiti deželni upravi vso dokumentacijo o dejavnosti v lanskem letu, **tudi če se niso prejeli sporočila o prispevku za lanskoletno dejavnost**. Posvetovalna komisija, ki izdaja mnenje o prošnjah za prispevke, se je namreč sestala šele v torek in tako je le malo verjetno, da bo deželna vlada lahko sprejela ustrezne sklepe in obvestila vsa društva o prispevku pred 31. marcem. Ker pa je po deželnem zakonu rok za predložitev dokaznega gradiva nepreklicen, bodo morale torej vse organizacije, ki želijo nato vnovčiti prispevek, poslati deželi obračune, portrdila in drugo gradivo, ki ga določa zakonodaja.

Izvedeli smo tudi, da se bo 28. t.m. ponovno sestala komisija v zvezi s prizivom, ki ga je vložila Iskra. Obravnavala naj bi prispevke za leto 1993, kar pa zadeva prispevke za tisk za leto 1994, je baje Dežela zaradi priziva Iskre zaustavila postopek za vse prispevke (in ne samo za Primorski dnevnik, kot je zahtevala Iskra s tem, da je priziva vročila izmed vseh prosiščev samo našemu dnevniku).

ŠPETER / OBČNI ZBOR ZAVODA ZA SLOVENSKO IZOBRAŽEVANJE

Prizadevanja za priznanje dvojezične šole v Špetru

Predsednik Pavel Petričič o finančnih težavah zavoda

SPETER - V ponedeljek so se člani Zavoda za slovensko izobraževanje zbrali na rednem letnem obnem zboru v Špetru. Ker je obnovev organov po statutu predvidena vsaka tri leta, je bila na dnevnem redu le razprava in odobritev letnega načrta dejavnosti ter odobritev obračuna in proračuna. V uvodnem posegu predsednika Pavla Petričiča je prišla do izraza zaskrbljenost zaradi teskega finančnega položaja, v katerem se Zavod nahaja posebno letos, ko se ni nikakršnih jasnih uradnih zagotovil o obnovitvi državne podpore, ki jo je v sicer nezadostni meri zavod prejemal prejšja leta. Obnem pa je predsednik podčrtal, da je že številne težke trenutke uspelo premagati, in izrazil zadovoljstvo nad opravljenim potjo, za zlasti ob ureditvi sedanjega sedeža, ki omogoča dvojezičnemu solskemu središču boljše delovanje.

Financi položaj pogojuje tudi načrte, je pojasnila ravnateljica Zi-

va Gruden, ki je nato nakazala naloge, s katerimi se bo vendarle treba v tekočem letu spoprijeti. Mednje gre uvrstiti prizadevanja za pravno priznanje oziroma parifikacijo osnovne šole, skrb za dopolnitev organika, organizacijo intenzivnejših popoldanskih dejav-

TIPANA - Gorska skupnost za Terske doline, potem ko je uspešno pripravila posvet o perspektivah obmejnega razvoja, katerega sta se udeležila tudi predsednik slovenskega parlamenta Jozef Školč in predsednik deželne skupščine Giancarlo Cruder, bo v petek, 17. marca (ob 17. uri) v Tipani organizirala srečanje na temo »Slovenska Furlanija: izziv in prizadevanje«. Na njem bosta sodelovala tudi videmski in koprski nadškof Alfredo Battisti in Metod Pirih. Prisotni bodo tudi župniki z obmejnega območja.

(r.p.)

nosti za bивše učence in hkratno prizadevanje po uvedbi pouka slovensčine na državnih nižjih solah ter končno se razširitev dejavnosti na tersko dolino, kjer je zavod lahko računal na pomoč in sodelovanje krajevnih uprav.

V razpravi o obračunu in proračunu pa so zlasti stari podčrtali pomen prispevka, ki ga z mesečno članarino sami dajejo za delovanje solskega središča, tudi v zvezi s polemikami, ki se občasno pojavljajo v množičnih občilih glede javnega finansiranja šole (s tem v zvezi je tudi padla pripomba, da se javna podpora v obliki davkov, socialnih prispevkov in drugih pristojbin v bistvu v celoti vrača v državne blagajne). Z vpisom otroka v dvojezično solsko središče se stari odločajo za pot, ki je vsekakor dražja in v mnogih primerih tudi povezana z nemajhnimi težavami (razdalje, usklajevanje urnikov, zgodnje vstajanje in pozni povratki za otroke iz oddaljenih

krajev). Gre torej za zavestno kulturno izbiro, ki je nasla odgovor v zasebni pobudi zgolj zato, ker država s svojo solsko strukturo zanj ni znala ali hotela poskrbeti.

Naj ob robu se dodamo, da je vprašanje finančne podpore zavodu prislo do izraza tudi prejšnji petek ob obisku učencev dvojezične osnovne šole v deželnem svetu, kjer jih je sprejel podpredsednik Milos Budin. V pogovoru s podpredsednikom so poleg občajnih vprašanj v zvezi z delovanjem deželnega sveta postavili tudi specifična vprašanja o tem, kako dežela skrbi za Benecijo in gorska področja nasploh ter kako posebej pomaga spetski soli. Milos Budin je v odgovoru povedal, da je v tem trenutku dežela nemocna zaradi zamud rimske vlade, da pa proučujejo možnosti, kako bi dežela lahko sredstva anticipirala, kar pa je seveda odvisno od večine, ki se lahko glede tega vprašanja oblikuje v deželnem svetu. **RP.**

PISMA UREDNIŠTVU

Še o uspešnosti pedagoškega liceja

Sem dijakinja I. r. Pedagoškega liceja. Rada bi nekaj povedala o naši soli in upam, da ne bi nihče več imel predsodkov glede naše šole.

Ceprav obiskujem to solo šele nekaj mesecev, sem se že lepo živela v tem krasnem ambientu.

Po pravici rečeno ne vem točno zakaj sem izbrala to solo. Nekatere sosalke so mi pred predvpišom svetovale realno, ker je tam več fantov, kot na pedagoškem liceju in pa tudi, ker bi bila realna bolj zahtevna sola.

Dosti sem takrat spraševala dekleta, ki so maturirala na naši soli, naj mi opišejo solo, predmete, delovanje.

Vse so bile navdušene nad zaključenim solanjem. Rekle so mi, da je sola kreativna, zato sem se odločila, da izberem prav pedagoško smer. Meni namreč tudi ugaja glasba (igram klavir, kitaro in obiskujem baletno solo), vseh pa so mi tudi zelo otroci, rada pomagam manjšim pri skavtih.

No že prve tedne pouka sem takoj začutila v razredu in na splošno na soli prijetno vzdušje, sproščenost, lep odnos profesorjev do nas dijakov.

Odnos, ki ga imajo do nas je prijateljski in tako vlada med nami razumevanje. Če kdo od nas ima kakor koli problem, so pripravljeni nam priti na pomoč. A ni to najboljši pogoj za dobro počutje in dojezanje?

Profesorji so nam prijatelji. Na ta način se mi dijaki cutimo dolžni, da se potrudimo, da jih poslušamo, radi sodelujemo in skušamo biti vedno pripravljeni. Prepričana sem, da je res neobhodno potrebno, da se dijak dobro počuti v razredu, da ve, da lahko izrazi svoje mnenje in da v primeru kake težave se lahko pogovori s profesorjem, samo takrat bo imel voljo do dela, do učenja in bo rad hodil v solo.

To sem jaz doživela. Tragično bi bilo, če bi morala hidito v solo brez volje, saj prezivim tu polovico dneva.

Srečna sem, da sem se odločila za pedagoški licej in želim si, da se počutijo dijaki na drugih solah tako prijetno kot jaz.

Karol Hrovatin

3. marca smo si v Primorskem dnevniku lahko ogledali preglednico, ki predstavlja učne uspehe na trzaskih visjih solah. Novinar, ki je o tem pisal, pa je slabo razumel to raziskavo solskega skrbništva in začel

soditi, katera sola je dobra in katera ne. RAZISKAVA NI GOVORILA O USPEŠNOSTI SOL, AMPAK JE RACUNALA POVPREČJE MED DOBRIMI IN SLABIMI DIJAKI NA POSAMEZNIH SOLAH. Če je pedagoški licej zadnji na lestvici, pomeni, da je ta sola najbolj selektivna, ne pa najslabša, kot trdi novinar omenjenega članka. Preveč poenostavljeno je trditi, da je sola slaba, ker ima veliko neuspešnih dijakov. Če bi se večina slabših dijakov vpisala na klasični licej, bi ostala ta sola prav tako dobra: profesorji bi ostali kompetentni, učni programi bi se ne spremenili in niti grščina bi zaradi tega ne psotla lažja. Na soli bi imeli le veliko več neuspešnih učencev. Pri merjenju kvalitete neke šole ni važna uspešnost dijakov, ki se tja vpisejo, ampak uspešnost dijakov, ki to solo dokončajo.

Ostane še vprašanje: zakaj se na pedagoški licej vpise toliko slabih dijakov, toliko odličnikov pa se odloči za klasični licej? Zaradi neumnih predsodkov, ki so prisotni v našem okolju in ki jih podpira (poleg samega ravnatelja šole) tudi naš dnevnik! Se najslabše pa je, da prav usmerjevalka, ki ob koncu nižje srednje šole svetuje dijakom nadaljnji studij, pošilja dijakke z nizkimi ocenami na poklicni zavod, dijakinje pa na pedagoški licej. Srednje dobri si zaslužijo trgovski zavod ali znanstveni licej, klasičnemu liceju pa najbolj pristojajo odličnjaki.

Uspešnost šole odvisi od čisto drugih faktorjev. Tu pridejo v poštev odnosi med profesorji, dijaki in solskim osebjem, kompetentnost profesorjev, dejavnosti, ki se na soli odvijajo, skratka vse možnosti, ki jih sola nudi dijakom, da aktivno sodelujejo, da pri predmetih tudi sami predlagajo zanimive učne vsebine in da razvijajo svojo osebnost in vero v svoje sposobnosti. Ob vsem tem je pomembna figura ravnatelja, ki bi moral spodbujati vse to delovanje znotraj šole in obenem skrbeti za ugled šole v javnosti, zgleda ravno obratno od tega, kar se na pedagoškem liceju trenutno dogaja.

Sama sem poskusila dve visji srednji soli in lahko brez pomislekov trdim, da sem na pedagoškem liceju našla izredno živ ambient in resnično zanimanje za vsakega posameznika, poleg tega pa razvejan sklop dejavnosti, ki je bogat in običajen solski program. Kot sem pa že omenila, se na pedagoški licej vpise veliko dijakov, ki jim ni do učenja, in ti zelo otežkočajo napredovanje razreda in delo profesorjev. Najboljše bi bilo, ko

bi se na solo za bodoče pedagoge vpisali le tisti, ki se zanimajo za učiteljski poklic, psihologijo in ki radi delajo z otroki. Dobra ali slaba ocena, ki jo prinesejo iz nižje srednje šole, pri tem sploh ni pomembna.

Ce pa hoče kdo prispevati k temu, da bi pedagoški licej postal se boljša sola, naj začne pri sebi podirati stereotipe, namesto da razdira to, kar nekateri s trudom gradijo. Vsak lahko pripomore, da bo napor, ki ga profesorji vlagajo pri izvajanju eksperimentalnega programa, obrodil čim več sadov.

Ivana Ban

Op. ur.: Repetita iuvant: članek z dne 3. marca je nosil naslov: »Indeks neuspešnosti« pedagoškega liceja. Indeks neuspešnosti je izdelalo trzasko solsko skrbništvo. V članku jasno piše, kako so izvedenci na skrbništvu izdelali indeks: »upostevali so število dijakov, ki v lanskem letu niso izdelali, število dijakov, ki so imeli popravne izpite, in število dijakov, ki so med solskim letom izstopili ali pa sploh niso dokončali solskega leta.«

Pismo Ivane Ban vsekakor odpira nekatera zanimiva vprašanja, ki bi jih bilo vredno poglobiti. (M.K.)

Kako »Studenci« pišejo o Beneciji

Društvo Studenci in sam direktor Riccardo Ruttar, ki je tudi predsednik Sveta slovenskih organizacij za videmsko pokrajino, pogosto jemlje v pretres delo in organizirano življenje Slovencev v Furlaniji. Nasprotujočim se političnim ekstremizmom pripisuje številne ali vse negativne valence, ki so omejevale vitalni tok te skupnosti. Daje razumeti, da je bila pri nas strategija dveh nog, ena proti drugi: en tabor torej je bil izraz dobrega in vseh vrlin, drugi, kjer so slovenske organizacije (med drugim jih ni bilo, z izjemo kulturnega društva Ivan Trinko, ki smo ga ustanovili leta 1955), je motil, strumetaliziral, vsiljeval projekte, ki so bili za ljudi nerazumljivi. Strinja se z ugotovitvijo, da »se kazat Slovenec je bilo glih ku parsit ardeco zvezdo na kapuzo«. V tem okviru negativno ocenjuje tudi lokalno cerkev »ki je večkrat bila gledana kot skupek kriza in zvezde«, kar je ustvarjalo se večjo politično zmedo. »Judje an posebno politiki... so videl vickrat kupe kriz an zvezdo».

Take ocene izkrivljajo resnico, zalijo in omalovazujejo številne zaved-

ne ljudi, idealiste, ki so bili svobodni od vsakih pogojevanj in plezanj, ki so se s pogumom in doslednostjo zoperstavliali oblasti, gladjatorjem, oportunistom in so pričevali prisotnost Slovencev v Furlaniji in njihovo kulturo.

Ti odporniki do novega demokristjanskega fazizma so ustanovili kulturno društvo Ivan Trinko, posvečeno pesniku, profesorju teologu in voditelju beneskih ljudi, ustanovitelju, skupaj s duhovnikom Sturzom, Ljudske stranke, katere predstavnik je bil v Pokrajinskem svetu v Vidmu.

Kasneje so postopoma nastala druga avtonomna slovenska društva, pevski zbori, ki so podpirali novo vizijo politike na meji, ki so razkrivali načrte nestrpnosti, ki so prinesli nov veter demokracije s tem, da so se zoperstavliali politični aroganci, zato da se ohranijo, da ne izginejo slovenske pesmi, molitve in kulturno življenje Beneske Slovenije.

Delovali so skupaj, brez razlikovanj, duhovniki in arhitekti, profesorji in delavci, kmetje in studentje.

Zoperstavliali so se, po svojih močeh, kulturnemu razlašcanju, psihološki vojni zato ker takrat je močno pihal veter trikolorizma, ki je imel namen »slovane« zbrisati iz nasih dolin. Takrat je Krscanska demokracija sestavljala tako večinske kot manjšinske kandidatne liste na volitvah. Logično je zato vprašati Ruttarja: kje so bili naprotujoči si ekstremizmi, če je bila KD stranka-država. Institucije so bile njena last. Imela je monopol glasov in uspehov in ni zelega nobenega dialoga. Le Slovenci iz Furlanije so dosegli to, da so prinesli »cez železno zavezo« v Nadiske doline nekaj dialoga, če ne drugeje po gostilnah.

Organizirani Slovenci so nekoliko »defasistizirali« naše območje, ukiniti določeno retoriko, se osvobodili fevdov. Tudi sama Cerkev je bila talka oblasti. Samo nekateri duhovniki, kot Mario Laurencić, Angelo Cracina, Rino Markić, Emil Cencić, Pasquale Gariup, Valentin Birtic, Pasquale Gariup, Božo Zuanella, Arturo Blasutto, Azeglio Romanin, Mario Cernet, Marino Qualizza so imeli dovolj poguma, da so branili toplo gnezdo tradicije in scitili cut kohezije Slovencev.

Trditve Ruttarja, da »so izkoreninjenje, ki se pozna tudi na rabi slovenskega jezika, povzročile slovenske organizacije« je bogokletna. Njegov glas ni bil nikoli zaskrbljen za usodo naše skupnosti, kateri se je približal, ko je bila miza za pogrnjena.

Ne razume se niti, kako je možno zaježiti izkoreninjenje »z močnimi iniekcijami slovenskega jezika v dvojezičnem solskem središču v Špetru«, če misli, da je to napad na izvirnost in v tem vidi naprotno se dodatne znake nadaljenega propadanja.

Naj ve, da samo slovenske organizacije so bile in so na strani ljudi, njihovih tradicij, naravnega jezika. Tu bi se moral postaviti tudi Ruttar, a se ne rad »umaže«. Če je tako, potem naj na odstavko, zato ker je tudi sam kriv zaradi tega izkoreninjenja, tako kot predstavnik Studencev in se bolj kot predsednik Sveta slovenskih organizacij.

Predstavniki posameznih kulturnih društev, ki delujejo v Beneski Sloveniji, ki so zanj »bolj ali manj improvizirani zastopniki brez mandata«, imajo pravico vedeti, koga on predstavlja in kdo ga je izvolil? Kaj dela za rast etnične in jezikovne zavesti, zato da bo potem lahko uporabil »to orožje, velik kamen, ki ga bo vrgel na mizo institucij«?

Naj nas razsvetli in ga bomo podpirali, zato ker niti mi ne nameravamo »podpisati belih menic«. Naj ne piše praznih besed, naj se sooca s problemi, naj predlaga in uresniči kaj novega, osvobojujočega in naj ne siri cut po odpovedi in temi.

Nova politika Slovencev mora biti racionalna, se mora uresničevati s cutom spostovanja z jasnostjo. Tudi provokativna ali agresivna politika se ne odpoveduje dialogu ali ponudbi novih prijemov in pripravljenosti sodelovati.

Upognjen hrbet v odnosu do trenutnega oblastnika ni več lastnost Slovencev v Furlaniji.

Takozvani ekstremizmi, filo-slovenci in ne Slovenj, tisti, ki so prikovani stolckom, so dosegli v taki puscavi vsaj jasno in glasno priznanje na listu Confine orientale (ste. 7 junija 1989), kjer je Giovanni Collino napisal: »Zgodovinsko je dognano, da je slovenska manjšina v Nadiskih dolinah, ki je bila priključena h kraljevini Italiji leta 1866, dokazala v teku več kot sto let, v miru in vojni, da goji globoka italijanska custva».

Studenci naj se pridružijo vsaj Collinu, naj v odnosu do slovenskih organizacij spoznajo vsaj dejstva, nato ob spostovanju do dela drugih naj ne postavljajo v nevarnost nase skupnosti.

Drevo spoznas po sadovih! Zato naj obdeluje različne načine izražanja slovenstva, toda naj ga ne skuša ukrotiti in zbrisati.

Prof. Viljem Cerno

**ZADRUŽNA
BANKA
OPČINE**

**ZADRUŽNA
BANKA
NABREŽINA**

Četrtek, 16. marca 1995

gospodarstvo in finance

**Zadaj
ZADRUŽNA
KRAŠKA
BANKA**

Ul. del Ricreatorio, 2
OPČINE - TRST
TEL. 040/21491
FAX 040/211879

OB VČERAJSNJEM DNEVU DEŽELE FJK NA SEJMU ALPE-ADRIA V LJUBLJANI

Obe strani za okrepitev čezmejnega sodelovanja

Predsednik TZ Donaggio o pridruženem članstvu Slovenije v EZ

TRST - Na ljubljanskem sejmu Alpe-Adria '95 so včerajšnji dan posvetili deželi Furlaniji-Juljski krajini. Ob tej priložnosti se je mudila v slovenski prestolnici delegacija podjetnikov pod vodstvom predsednika Trgovinske zbornice v Trstu Adalberta Donag-
gia, ki se je v spremstvu italijanskega veleposlanika v Ljubljani Luigija Solarija sestel s predsednikom Gospodarske zbornice Slovenije Tomazem Kunstljem ter seveda s slovenskimi gospodarstveniki.

Na srečanju, ki sta ga obe strani označili kot koristno in konstruktivno, so se lotili številnih proble-

mov, ki zadevajo trgovsko izmenjavo med FJK in Slovenijo, in to se posebno v vidiku pristopa te republike k Evropski zvezi.

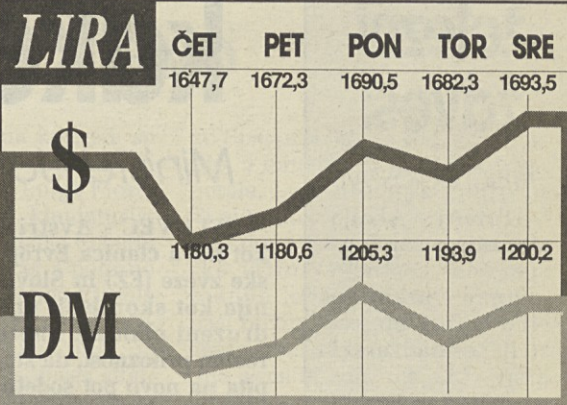
Predsednik tržaške zbornice je navedel, da se je stopnja italijanskih naložb v Sloveniji lani povzpela s 16% na 23%, tako da je bila Italija druga najpomembnejša investitorica za Nemčijo, in da se je ugodno razvijala tudi trgovska menjava, glede katere je Italija ravno tako na drugem mestu. Donaggio je poudaril pomen Tržaškega avtonomnega računa kot vzvoda za nadaljnjo krepitev dvostranskega sodelovanja, v isti sapi pa izrazil nujno po ucvrstitvi aktivne vlo-

ge zbornic na obeh straneh meje v okviru multilateralnih danosti, kakor so, denimo, Alpe-Jadran, Srednjeevropska pobuda in Transadria; na ta način naj bi odpravili sleherno infrastrukturno, normativno in birokratsko zapreko. Govornik je tudi napovedal, da bo v sklopu Srednjeevropske pobude v Trstu kmalu druga konferenca gospodarskih zbornic, na kateri se bodo domenili, kako pomagati pri obnovi Bosne.

Obe delegaciji sta soglašali s potrebo, da se čimprej uresniči železniska zveza med Lyonom, Trstom, Ljubljano, Budimpešto in Kijevom, kakor tudi, da se nemu-

doma razresijo nekateri problemi logistične narave na italijansko-slovenskih mejnih prehodih v tržaski pokrajini.

Na poznejši tiskovni konferenci so slovenski novinarji vprašali Donaggia, kaj meni o nasprotovanju nekaterih tržaskih krogov pristopu Slovenije k Evropski zvezi. »Volja po dialogu in sodelovanju je med našimi ljudmi v preteklosti prevladala nad neugodnimi sociopolitičnimi razmerami,« je odgovoril Donaggio, »zato je naravno, da je ta volja danes, ob novi politično-institucionalni ureditvi, toliko močnejša od političnega taktiziranja.«

Zaskrbljenost ob izgubah Banco di Napoli

RIM - Ogromni primanjkljaj, ki ga je ob koncu poslovnega leta zabeležil Banco di Napoli, je povzročil ne malo preplaha na gospodarskem področju. Neapeljska banka je namreč zabeležila kar tisoč milijard lir primanjkljaja, vendar poudarjajo, da ta vrzel

ne bi smela imeti posledic za italijanski bančni sistem. Poleg tega je izguba 1/180 vseh vlog, s katerimi banka razpolaga in ki dosegajo 180 tisoč milijard lir. Kakorkoli že, sindikalne organizacije so zahtevale takojšen odstop vodstva zavoda.

**SEJEM ALPE-ADRIA
SVOBODA GIBANJA**

Svoboda gibanja!

od 13. do 19. marca 1995 od 10. do 19. ure
na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani

LJUBLJANSKI SEJEM

agrar s.r.l.
IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

TRST

Ulica Valdirivo 19
Telefon (040) 631900, 631846
Fax 040/361850

infordata s.r.l.

OKI

ASEM
PERSONAL COMPUTER

FUJITSU

Vse za AOP:

HW OPREMA
POTROŠNI MATERIAL
SW APLIKACIJE
STORITVE

Via Muggia 15 - Tržaška industrijska cona - Trst
Tel. 9939 - 40 - 381616 - Fax 9939 - 40 - 381110

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tlx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

**PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA**

BIO PRIMA®
COSMETICS ITALY

Centralsped

MEDNARODNA SPEDICIJA IN PREVOZ

Sedež: TRST
Ul. C. Ghega 2
Telefon (040) 3738 (16 linij)
Telex 460140 CENTTS I
Telefax 662211 - 634947

Filiale: MILAN - GORICA - FERNETICI - RABUJEZ

- Carinska služba
- zbirni promet, skladišča, aviopromet
- pomorski in kontejnerski prevozi
- suhozemski transport

Saura s.r.l.
UVOZ - IZVOZ - ZASTOPSTVA

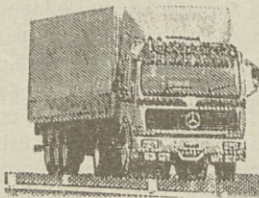
Specializirana v trgovini
s papirjem
in celulozo

GORICA - Ul. Trieste 247
Telefon (0481) 521222
Telex 461248 SAURA I
Fax (0481) 22203

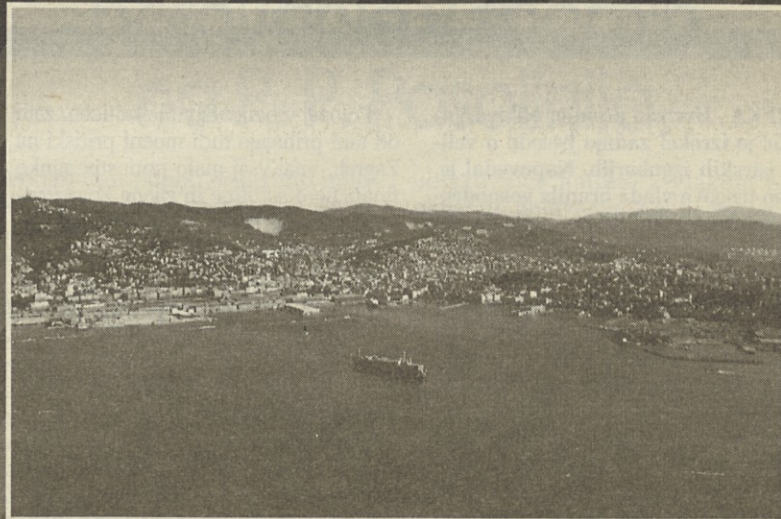
La Goriziana s.r.l.
SPEDICIJA IN MEDNARODNI PREVOZI

Sedež in uprava:
Ul. Duca d'Aosta 180 - 340170 GORICA
Tel. (0481) 520660 - 520655

Operativni urad:
MMP STANDREZ
Tel. (0481) 22351/2/3/4/5
Telex 460107 LAGORI I
Fax (0481) 520117

Banka, ki govori tvoj jezik.

**BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**

TRST Ul. Filzi 10 tel. 040/67001
Agencija Roian trg Tra i Rivi 15/A, tel. 4116
Agencija Stara mitnica Ul. Carducci 41 tel. 040/636311
Agencija Domjo 227 Dolina (San Dorligo della Valle) tel. 040/831131
Civiale, Ul. Carlo Alberto 17 tel. 0432/730314

AVSTRIJA

Proti novi železni zavesi

Kritični glasovi

DUNAJ - Akcija notranjega ministrstva na cestnem prehodu Nikelsdorf ob avstrijsko-madžarski meji, ki je povzročila velikanski zastoj in čakalno dobo do devet ur, je v Avstriji sprožila razpravo o morebitnem nastajanju nove železne zavesi proti vzhodnim državam.

Predsednica Zelenih Madeleine Petrovič je akcijo na meji z vsoto odločnosti zavrnila in svrnila pred nastajanjem »trdnjave Evropa«, iz katere bi bile izključene vse t. i. reformske države na vzhodu in jugovzhodu Evrope. (I. L.)

NOVICE

Več spominskih prireditev ob 50-letnici druge republike

CELOVEC - Tudi uradna Koroska bo 50-letnico konca druge svetovne vojne in ustanovitve druge avstrijske republike praznovala na dostojen način. Deželni glavar Zernatto in njegov namestnik Michael Ausserwinkler sta včeraj predstavila program prireditev, ki se bo začel s spominsko proslavo 7. maja v koroskem deželnem zboru, 8. maja je na sporedu slovesnost pred spomenikom žrtvam avstrijskega boja za svobodo na pokopališču v Trnji vasi in rekviem za žrtve vojne, 10. maja pa izredna seja kolegija koroske deželne vlade. Posebna prireditev je dobrodelni koncert 11. maja v Beljaku, na katerem bo nastopil tudi angleški orkester »Academy of London«. V začetku julija se bosta deželni glavar Zernatto in njegov namestnik Ausserwinkler udeležila ekskurzije koroskih sol v koncentracijsko taborišče Auschwitz. Oba najvišja politika dežele Koroske sta ob tej priložnosti poudarila, da je prav v času, ko je Avstrija spet soočena s terorjem in nasiljem, se posebej pomembno, da se mladina seznani z grozotami nacistične strahovlade ter z izredno težkimi razmerami, v katerih je bila zgrajena demokratična avstrijska država. (I. L.)

AVSTRIJA - SLOVENIJA / GOSPODARSKI ODNOSI

Ugodni pogoji za novo kakovost sodelovanja

Minister Janko Deželak predaval na sejmu GAST '95

IVAN LUKAN

CELOVEC - Avstrija kot nova članica Evropske zveze (EZ) in Slovenija kot skorajšnji pridruženi član EZ imata realno priložnost, da stopita na novo pot sodelovanja in tako dosežeta bistven napredek, ki bo v zadovoljstvo obeh partnerjev.

Takšna je bila ocena slovenskega ministra za ekonomske odnose in razvoj Janka Deželaka, ko je v torek zvečer opisal sedanje stanje in perspektive v gospodarskih odnosih med državama na avstrijskem sejmu za gastronomijo in turizem »GAST '95« v Celovcu.

Novi minister je v svojem referatu pod naslovom »Slovenska pot v evropske integracije« poudaril, da Slovenija vsto-

pa na to pot z določenim realističnim optimizmom in pri tem pred številno strokovno občinstvo se posebej izpostavil pozitivne gospodarske parametre, ki ta optimizem tudi opravčujejo.

Med drugim je opozoril na nadpovprečno rast slovenskega gospodarstva v letu 1994 (6,4 odstotka) in na ugodne prognoze tudi za letosnje leto, omenil je narasčajoči delež investicij, ki naj bi letos dosegel več kot 20 odstotkov družbenega bruto proizvoda, ugoden pa je tudi razvoj zadolženosti v javnem sektorju, saj sodi Slovenija s približno 30 odstotki med relativno nezadolžene ekonomije, je poudaril Deželak. Uspešen je tudi boj proti inflaciji, ki naj bi padla z

18,3 odstotka v letu 1994 na približno 10 odstotkov, zmanjšalo pa naj bi se tudi število brezposelnih (trenutno 13,6 odstotka oziroma 9,1 po merilih OECD).

Glede časovnega nacrta pri pogajanjih o pridruženem članstvu Slovenije je minister za ekonomijo in razvoj dejal, da naj bi bila zaključena do jeseni letos, glede vstopa Slovenije kot polnopravne članice EZ pa je menil, da bo Slovenija skusala doseči ta cilj »v čim krajšem času«.

Kot nekakšno merilo za Slovenijo je pri tem omenil Avstrijo (pet let od prošnje do vstopa), čeprav je jasno, da bo Slovenija skusala opraviti pogajanja v krajšem času. Članstvo v Efti pa je De-

želak označil za nekakšen sporedni cilj na poti Slovenije v EZ.

V zvezi z deficitom v zunanji trgovini z Avstrijo, ki je za Slovenijo izredno neugoden, pa je slovenski minister poudaril, da bi moralo biti tudi v interesu Avstrije, da se ta neuravnoteženost končno odpravi. Nastopi slovenskih gospodarstvenikov oz. politikov na pomembnih gospodarskih prireditvah (kot npr. na sejmu GAST '95) pa so dobra priložnost za to, da se v odprtem dialogu nacnejo tudi take teme.

Mednarodni sejem gastronomije in turizma je bil letos popolnoma v znamenju prvega leta avstrijskega članstva v EZ, obiskalo ga je skoraj 30 tisoč ljudi, od tega tudi veliko številno obiskovalcev iz Slovenije.

Z. leve: Slovenski minister Janko Deželak, generalni konzul R Slovenije Jože Jeraj in predstavnik koroske gospodarske zbornice Karl Podlipnik (Foto: G. Eggenberger)

AVSTRIJA / POLITIKA

Franz Vranitzky bo nastopil tudi na volitvah '98

Ljudska stranka velika neznanka

DUNAJ - Zvezni kancler in predsednik avstrijskih socialdemokratov (SPÖ) Franz Vranitzky (slika zgoraj) se bo pri naslednjih državnoborskih volitvah znova potegoval za funkcijo sefa avstrijske vlade.

To je Vranitzky napovedal v televizijski oddaji »Report«. Izjava pomeni, da si je sef socialdemokratov očitno premislil, saj je ob svoji izvolitvi za zveznega kanclerja leta 1986 dejal, da želi na tem položaju ostati največ za tri funkcijske dobe, torej do leta 1998. Hkrati se je Vranitzky jasno opredelil proti delitvi funkcij zveznega kanclerja in predsednika (socialdemokratske) stranke.

Naslednje državnozbornske volitve naj bi bile sicer se le jeseni leta 1998, po ocenah poznavalcev avstrijske no-

tranje politike pa lahko do njih pride že prej, morda celo že 1996.

Vranitzky je v pogovoru za Avstrijsko radiotelevizijo (ORF) dejal, da je vlada izvoljena za štiri leta, glede možnih koalicij po naslednjih državnoborskih volitvah se je socialdemokratski kancler prav tako izrekel proti »spekulacijam«.

Odgovor na vprašanje o nadaljnji usodi koalicijske vlade bo brez dvoma dal tudi zvezni kongres ljudske stranke (ÖVP) 24. aprila v Linzu. Tedaj bo namreč jasno, ali bo sedanji predsednik Erhard Bussek ostal na celu ali pa se bo krscansko-konzervativna stranka premaknila na desno.

Tak premik pa bi bil povezan ne le z izvolitvijo novega predsednika, povzročil bi tudi druge temeljite (personalne) spremembe v zvezni vladi ali celo predčasne volitve.

Po zadnjih javnomnenjskih anketah sta obe vladni stranki, socialdemokrati in ljudska stranka, pri volilih močno izgubili. Socialdemokrati so baje zdrsnili pod magično mejo 30 odstotkov, ljudska stranka pa naj bi bila - z nekaj nad 20 odstotki - le še tretja sila, torej za Haiderjevimi svobodnjaki, katerim najnovejše javnomnenjske raziskave napovedujejo tudi do 26 odstotkov glasov (na oktobrskih volitvah 24 odstotkov).

Ivan Lukan

I S T R A

Valentić obsodil istrske izgubarje na propad

GORAN MORAVČEK

REKA - Hrvatski premier Nikica Valentić je izrekel zadnjo besedo o velikih istrskih izgubarjih. Napovedal je, da bo njegova vlada branila gospodarsko reformo tako, da bo zapirala nerentabilna podjetja, saj so prav ta zarišca inflacije. Premier je napovedal, da bodo novi ukrepi začeli veljati se pred koncem marca, mnoge pa je že zdaj strah, saj bi utegnili priti do množičnega odpuscanja delavcev. »Nihče ne bi šel rad na cesto,« meni Valentić, toda istrski zupan Luciano Delbianco, eden od prvakov regionalnega Istrskega demokratskega sabora (IDS), ki ima v rokah lokalno oblast na tem polotoku, taksnim reformam nasprotuje. Ne brez razloga, saj bi poleg labinskega rudnika, ki ga bodo zaprli, podobna usoda lahko doletela tudi ladjedelnico Uljanik, katere delavci so vecinoma »na cakanju«.

»Veliki dolgovi hrvatskega gospodarstva so skoncentrirani v hrvatskih bankah, zaradi cesar so njihove bilance v več kot 50 odstotkih fiktivne,« navaja premier in omenja primer Rijecke banke, katere terjatve do ladjedelništva znašajo 142 milijonov dolarjev.

Položaj v bancništvu je kritičen, zato od tam prihajajo tudi močni pritiski na Zagreb, »naj vsaj malo popusti« zanko finančne discipline in začne »nadzorovano« tiskati denar. Kaj podobnega Valentiću seveda ne pride na um, zato je v Istri, Primorju in Dalmaciji po vseh bankah in številnih podjetjih zavladalo skoraj panično vrduše. Skoraj polovica vseh dolgov hrvatskih izgubarjev, točneje več kot milijarda dolarjev, je nastala na področju ladjedelništva. Ta dolg pomeni hudo breme za poslovne banke na Jadranu, ki so se do včeraj falsificirale svoja poslovna poročila, tako da je bila javnost osupla, saj se je ves čas zdelo, da je dolg ladjedelnic za več kot polovico manjši. Prihodnost za približno 20 tisoč ljudi, kolikor jih je zaposlenih v ladjedelništvu, vsekakor ni roznata. Tudi prihodnost hrvatskega ladjedelništva je negotova, saj kvalificirani mojstri odhajajo v tujino, tisti pa, ki so ostali, so nezadovoljni s svojim položajem in obeti, hkrati pa niso sposobni braniti ugleda hrvatskega ladjedelništva, ki je bilo se pred petimi ali šestimi leti na tretjem mestu v svetu.

Valentić je že napovedal, da bo ne-

kaj več kot milijardo dolarjev skupnega dolga hrvatskih podjetij prevzela država, se pravi davčni obvezniki, preostalo milijardo dolarjev pa bodo bržkone plačali zaposleni. Med prvimi, ki so se zasnali na seznamu za »odstrel«, so rudarji iz istrskega Labina, ki jih je približno 550. V okolici tega starega rudarskega mesteca vsako leto izkopljejo 120 tisoč ton premoga za potrebe bližnje termoelektrarne. Smola je v tem, da je istrski premog bogat z zveplom in zato močno onesnažuje okolje. To je tudi eden poglavitnih razlogov, zakaj je Hrvatska elektroprivreda, ki je največji kupec tega premoga, za tonno istrskega premoga pripravljena plačati le 52 dolarjev, čeprav rudarji zahtevajo, naj se cena zviša na vsaj 77 dolarjev, kolikor stane uvoženi premog iz Indonezije in Avstralije.

Istrski zupan Luciano Delbianco, ki je se včeraj javno zagovarjal takojšnje zaprtje termoelektrarne, je moral spreminiti svoje stališče sprico dejstev, ki niso niti najmanj prijetna. Na področju Labina se bo znasla na cesti kar polovica od 1200 delavno sposobnih prebivalcev.

»Ce bodo čez noč zaprli rudnik, bo brez dela ostalo se nadaljnjih 550 ljudi, kar bi dodatno poslabšalo razmere v okolici Labina,« zagovarja svoje stališče Delbianco.

Direktor Hrvatske elektroprivrede Damir Begović je besen na istrskega zupana, saj meni, da ni logično, da se Delbianco zavzema za zaprtje termoelektrarne in ugodna posojila, da bodo lahko začeli svoje posle.

»Rudnik nima prihodnosti, ce termoelektrarna ne bo več obratovala,« zatrjuje Begović. Prepričan je, da bo vlada znala poskrbeti za odpuscene rudarje, kot je to storila za delavce koksarne iz Bakra, ki so dobili odpravnino in ugodna posojila, da bodo lahko začeli svoje posle.

V Zagrebu so prepričani, da je ceneje odpustiti delavce, ki so zaposleni v tovarnah proizvodnjah izgub, jim izplačati odpravnine in tovarne zapreti, kot nadaljevati s proizvodnjo. Na črnem seznamu velikih porabnikov elektrike in kroničnih izgubarjev sta tudi sibeniska tovarna lahkih kovin in ferolegur ter Dalmacija iz Dugega Rata pri Splitu. Tudi ti dve bodo kmalu zaprli. Odloči-

tev o njunem zaprtju lajša dejstvo, da so vsi ti kronični izgubarji tudi veliki porabniki električne energije, predvsem pa veliki onesnaževalci okolja. Prav zato je javnost v precejšnji meri pozdravila program premiera Valentica. Toda zanj bo zagotovo veliko težje, ko bo moral nemara že jutri sprejeti sklep o zaprtju večine nerentabilnih ladjedelnic.

Ladjedelništvo ima na Hrvatskem stoletno tradicijo, saj gre za dejavnost, ki lahko promovira hrvatske izdelke v svetovnih razmerah, saj v Splitu, na Reki in v Pulju izdelujejo izjemno kakovostne ladje. Toda v položaju, ko je hrvatsko gospodarstvo na kolenih, zlasti kovinska in strojna industrija, ki vlada veliko pomanjkanje kvalificirane delovne sile, ladjedelnice preprosto ne morejo same rešiti svojih tegob. Ze sklenjeni dogovori za gradnjo ladij za Rusijo zamujajo po več mesecev, novih poslov si nihče ne upa prevzeti, medtem pa narasčajo izgube. V taksnih okoliščinah je za vlado edina rešitev, da skuša s sanacijo bank, ki poslovno spremljajo ladjedelništvo, rešiti tudi status ladjedelnic, saj so prav te rakasta rana hrvatskega gospodarstva.

ZBOROVSKO PETJE

Koroška poje je
tudi letos segla
v Kanalsko dolino

Kulturno središče na Trbižu je bilo v nedeljo prizorišče enega od koncertov 23. zborovke revije Koroška poje, ki jo vsako leto ob tem času prireja Kršćanska kulturna zveza iz Celovca. Za trbiško prireditel pa sta poskrbela domače kulturno društvo Planika in glasbena sola Tomaža Holmarja, ki sta ponovno potrdila, da znata prisluhniti željam domačega prebivalstva in mu pripravila prijeten pevski popoldan.

Nedeljske prireditve so se ob številni domači publiki udeležili tudi Peter Vencelj, državni sekretar v slovenskem zunanjem ministrstvu odgovoren za Slovence po svetu, konzul Slovenije v Trstu Tomaz Pavšič ter predsednik komisije za kulturo pri SKGZ Rudi Pavšič.

V imenu prirediteljev je Salvatore Venosi izrazil zadovoljstvo, da so sredi Trbiža drugič gostili tako pomembno pevsko pobudo. Zborovski reviji Ko-

roška in Primorska poje, je nadaljeval Venosi, sta postali že stalnica tudi v Kanalski dolini. »Pesem naj nas v teh casih budi in naj nam daje poguma, da ne bomo omagali pri ohranjanju nase besede in da bi ostali zvesti nasemu rodu, nasemu jeziku in da bi ostali pokončni ljudje«.

Janko Zerzer je v imenu Kršćanske kulturne zveze ocenil kot pomembno dejstvo, da so predlanskim prvič gostovali na Trbižu, kar potrjuje voljo po sodelovanju in medsebojnem dogovarjanju.

Kulturni spored so oblikovali člani moskega zbora iz Žitave vasi (pevovodja Pavel Stern), dekliski zbor iz Skocjana (Helka Mlinar), mesani pevski zbor iz Podgore (Mirko Spacapan), moški zbor SPD Bilka iz Bilcovsa (Mirko Lausegger) in mesani pevski zbor Pevskega društva Sele (Roman Verdel).

Na sliki utrinek z nedeljskega pevskega popoldneva na Trbižu.

LAHKA GLASBA

Enrico Ruggeri
prevzel sicer mlačno
tržaško občinstvo

Se nekaj minut po polnoči so številni fani Enrica Ruggerija z burnim petjem sledili izvajanju zadnjih dodatkov programu, ki jih je 38-letni milanski kantavtor z vidnim veseljem posvetil publiki, ki bi jo katerikoli glasbenik zelet imeti.

Ze na začetku drugega dela torkovega koncerta se je nekaj deset ljudi zbralo pod odrom tržaškega gledališča Rossetti. Mnogica je stalno narasla, tako da ne vem, kaj so gledalci iz prvih vrst, ki so sicer placali se kar drage vstopnice, sploh lahko videli. Varnostniki so jih sicer hoteli pregnati. Ruggeri sam pa jih je ustavil, rekoč da je mesto teh oboževalcev prav tam, kjer so bili. Najstnice, fantje, otroci, študenti, gospe, prodajalke in uradnice v večerni toaleti in tudi "težki metalci" so skupaj s priljubljenim kantavtorjem peli znane hite: tako heterogeno publiko si lahko le redki izvajalci privoščijo.

To je dejansko tudi dokaz truda, ki ga je Ruggeri v dolgih letih nastopanja vložil v svoje delo. Začel je zelo mlad (pred več kot dvajsetimi leti), najprej je pisal pesmi, ki so jih izvajali takrat slavnejši pevci, z leti pa je tudi sam upravičeno vstopil v gotha italijanske popevke. Vsega skupaj je izdal že petnajst albumov, dvakrat je zmagal v Sanremo, nastopil na več kot tisoč koncertih. Tržaški večer je sodil v gledališko turnejo, ki se imenuje kot njegov zadnji album. Oggetti smarriti (izgubljeni predmeti). Začel jo je 25. novembra, zaključil pa jo bo čez nekaj tednov, po skupnih 120-ih nastopih po celi Italiji.

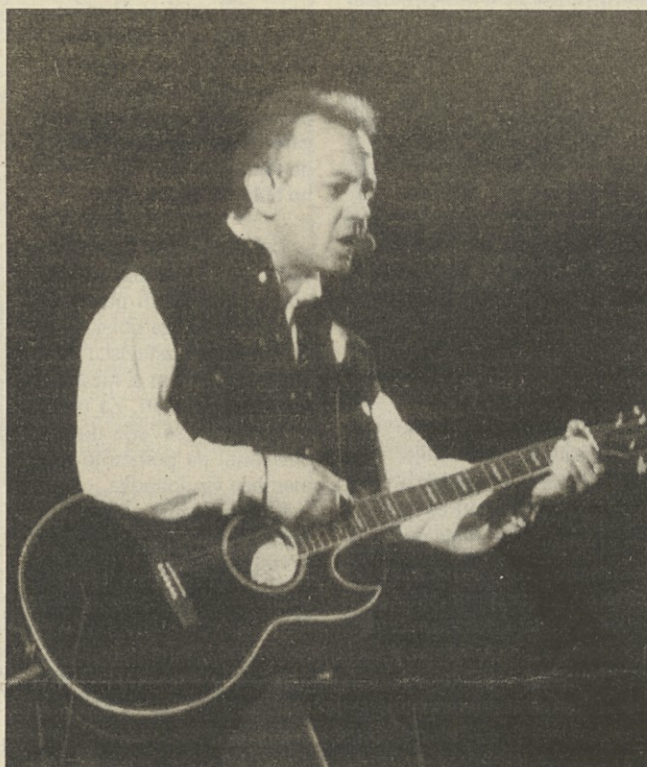
Torkov nastop, na katerem so ga spremljali zvest kitarist Luigi Schiavone, bobnar Luigi Fiore, basist Lorenzo Poli, klaviaturist Lorenzo Poli in kitaristka Roberta Andrea Mirò, je - sicer s polurno zamudo - začel s skladbo Piccole persone. Koncert, ki je bil razdeljen v dva enourna dela, je predstavil skladbe zadnjega albuma in izbor številnih uspešnic iz prejšnjih let. Novost te turnee je tudi prisotnost godalnega orke-

mi Speranza, Marta che parlò con Dio, Il funambolo, Prima del temporale, Lunghe strade dipinte in Ti avrò dokazal, da je trenutno v zelo dobri formi. Njegove izvajalske vrline so znane, saj je v zadnjih letih večkrat nastopil v nasi blizini, skupina je dobro uigrana, melodije privlačne, besedila jasna in dojemljiva, glasbena struktura pisana. Zelo dobro je bilo sodelovanje z ženskim godalnim orkestrom, kar je tudi dokaz avtorskih odlik Ruggerija. V prvem delu, ki ga je zaključil s hiti Non finirà in La vita davanti, je podal tudi pesem, ki govori o zasvojenosti z mami-li L'altra madre in hit Il mare d'inverno, ki ga je pred leti napisal za Loredano Berté.

Drugi del se je začel s skladbo Senza terra. Potovanje skozi glasbeno ustvarjalnost Peter Pan italijanske avtorske pesmi se je nadaljevalo s skladbami Il portiere di notte, ritmirano Non è una canzone d'amore, L'orizzonte di una donna sola, La canzone della verità, I dubbi dell'amore. Quello che le donne non dicono in bolj znanimi La Band, Vivo da re, Bianca Balena in Non piango più.

Ponoven prihod na oder je bil v Trstu obvezen: Mistero in Oggetti smarriti pa nista zadovoljila tržaške publike, in Ruggeri je že bil ponovno na odru, da bi zapel se zadnje skladbe, med katerimi njegov prvi uspeh Contessa, s katerim je s skupino Decibel leta 1980 prvič nastopil v Sanremo, in ki se je zaključila z zelo lepim crescendom violin orkestra in skladbo Peter Pan.

Ales Waltritsch

stra, Orchestre Liberty, ki ga pod vodstvom Carla Rognonija sestavlja osem dobrih glasbenikov.

Nezni spol je pri Ruggeriju vedno prisoten, tako na odru kot v besedilih številnih pesmi. Mnogi so mu očitali, da prevec poje o ljubezni, on pa je v pogovoru oz. monologu s publiko dejal, da on govori o življenju, o osebnem življenju. V tem pa ljubezen, in seveda zenske, igrajo prevladujočo vlogo, in to je glavna tema njegovih pesmi. Rouge, tako ga imenujejo prijatelji, je s skladba-

HOMMAGE

Nadaljuje se kulturno
potovanje v spomin
na P. P. Pasolinija

Podati čim popolnejšo sliko mnogostranske ustvarjalnosti Pier Paolo Pasolinija. V Furlaniji se prav v tem obdobju vrstijo najrazličnejše pobude, ki prikazujejo posamezne vidike delovanja avtorja, ki je bil za casa življenja vselej v središču polemik (zaradi pisanja, veliko pa zaradi osebnega življenja). Prav zolčni napadi in pa tudi nelahka berlživost njegovih del - ne zaradi jezika, saj je namrec pisal tudi v furlanscini - so velikokrat zabrisali pomen njegovih stvaritev. Nekaj pomembnih in zelo zanimivih prireditev je bilo že lani, med temi gledališka predstava Il porcile (Svinjak), ki so jo letos ponovili v Trziču. Strogo vezana na furlansko pripadnost Pasolinija pa je gledališka predstava, ki bo jutri krenila z železniske postaje v Vidmu. Dolg naslov tudi pove, za kaj gre: »Iz Furlanije po Pasoliniju - Pesniski, pisemski in literarni citati v obliki predstave v povojni Furlaniji«. Predstavo je pripravil Paolo Patui, ki bo

obiskovalce najprej z vlakom prepeljal do delavnice, kjer se bo začela prava predstava. Gledališki izlet s predstavo na videmski železniki postaji bo na sporedu od petka do ponedeljka, nakar jo bodo predstavili se v drugih krajih. Pobudniki predstave so videmski center Centro servizi e spettacoli, videmska pokrajinska uprava, deželna uprava in podjetje javnih železnic, vključuje pa se v veliko širsi projekt »Pier Paolo Pasolini, leto dni dolgo potovanje«.

V okvir istega projekta sodita tudi simpozija Politicna angažiranost Pasolinija z vidika nemških mislecev, ki je bil včeraj v videmski palači Belgrado, in Pasolini antropolog, ki bo v soboto ob 18. uri v prostorih knjižnice Biblioteca Guarnieriana. Stalno gledališče FJK in milansko TeatriddiThalia pa v koprodukciji za beneški bienale pripravljata novo postavitev Pasolinijevega dela v furlanscini »I Turcs tal Friul«.

Kvaliteten večer
koncertne sezone

Zaradi bolezn violinista godalnega kvarteta iz Tokya je pretekli ponedeljek v Rossettiju odpadla napovedana izvedba godalnih kvartetov Schuberta in Bartoka. Spremenjeni program večera, ki je sodil v okvir abonmajske sezone tržaškega Koncertnega društva, je obsegal tokrat klavirski kvartet Mozarta in Brahmsa. Predstavili pa so ju (ostali) trije člani godalnega kvarteta iz Tokya, in sicer Kikuei Ikeda violina, Kazuhide Isomura viola in Sadao Harada violoncelo, katerim se je pridružil ameriski pianist Jeffrey Swann.

Za uvod smo poslušali prvi stavek Tria za godala v B-duru Franza Schuberta (1797-1828), kar je morda učinkovalo kot motec element ponedeljkovega koncertnega večera v tržaški dvorani Rossetti, kljub dognanemu muziciranju treh gostov z Ja-

ponske.

Skladbo za klavirski kvartet ali bolje receno za godalni trio in klavir je razmeroma manj kot za druge podobne komorne sestave. Posebnost sestava za klavir in godalni trio sta »odkrila« in utrdila Mozart in Beethoven.

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791) je napisal dva klavirski kvarteta, in sicer v g-molu in v Es-duru. Kvartet v g-molu spada med tista dela, ki polno odražajo ustvarjalne značilnosti salzburskega mojstra, tako v skraj temacnem vzdusju prvega stavka kakor v čustveno svetlem Andantu in prisrčno presemem Rondoju. Ob brežhibnem tehničnem podajanju in muzikalno zreli interpretaciji je morda mestoma manjkala popolna uglasenost z iskristovstjo Mozartove govorice.

Izjemen umetniški dogodek pa je predstavljala poustvaritev

Klavirskega kvarteta v g-molu op 25 Johanna Brahmsa (1833-1897). Stiritavčna umetnina je zazivela v vsej svoji zvočni barvitosti, v uglasenem podajanju in umetniško prepricljivi interpretaciji. To se posebno v poustvaritvi cudovitega Intermezza, ki s svojo nežno tematiko in prisrčnim vzdusjem predstavlja eno najlepših strani Brahmsove umetnosti. Celotna izvedba tega klavirskega kvarteta je predstavljala pravo manifestacijo komorne igre, ki je polno izzvenela v temperamentnem muziciranju zadnjega stavka »Rondo alla Zingarese«, v katerem se skladatelj izkaze kot prvovrsten oblikovalec ljudske tematike.

Kvalitetno muziciranje je navdusilo prisotno občinstvo in izzvenelo v prijetnem razpoloženju.

Goj,ir Demšar

NA KRATKO

Francoska antologija slovenske poezije

LJUBLJANA - Sklad Vladimirja Bartola, ki promovira mlajšo slovensko literaturo v tujini, je z založbo Autres Temps izdal antologija sodobne slovenske poezije v francščini. Gre za prvo tovrstno antologijo po l. 1971, ki predstavlja Tomaza Salamuna, Jureta Potokarja, Braneta Mozetica, Alesa Debeljaka, Alojza Ihana in Uroša Zupana. V spremni besedi je Boris A. Novak predstavil osnovni kulturni ris, v katerem se dogaja slovenska poezija, nato pa je skozi poetično analizo dvojine prikazal dušo slovenskega jezika in naroda. V zaključku knjige so navedene kratke biografije pesnikov. Antologijo bodo avtorji predstavili 19. maja v Marseillu. (A. P.)

DZS prerokujejo

LJUBLJANA - Pri DZS sta izšli dve deli, ki ponujata branje in vizije prihodnosti, tako posameznika kot celotnega človeštva. Joaquín Gómez Buron v knjigi Konec sveta predstavlja prerokbe za leto 2000, ki se začenejo že s kamnitimi bloki Keopsove piramide, nato besedami svetopisemskih prerokov, Nostradamusovimi Centurijami do poplav prerokb novejšega datuma. Knjiga je opremljena z imenitnimi slikami, ki pričajo o nemiru, prividih in apokaliptičnih vizijah kolektivne zavesti človeštva skozi čas. Vse bolj priljubljen način prerokovanja postaja branje z dlani, v katerega nas s svojim delom uvaja angleznja Roz Levine. Knjiga je opremljena s preglednimi ilustracijami in je namenjena predvsem tistim, ki so v branju dlani popolni začetrniki. Avtorica bralce najprej seznani z glavnimi črtami (ljubezni, usode, glave, srca, življenja, Sonca) in znamenji, nato pa spregovori o stiridesetih najzanimivejših vprašanjih s področij poklica, ljubezni in medčloveških odnosov. (A. P.)

Bosanski pesnik prevedel Ketteja

LJUBLJANA - Ismet Bekrić, pesnik in prevajalec, ki se je pred grozo vojne v svoji domovini zatekel v Slovenijo, je v sodelovanju z ZKO Ilirska Bistrica v svojem in v slovenskem jeziku izdal knjigo pesmi Dragotina Ketteja iz njegovega mlajšega obdobja z naslovom Čuj sanje mi. Izšla je v 500 izvodih z ilustracijami Jožeta Koprive. Ismet Bekrić je v svojem prevodu lansko leto s pomočjo Ministrstva za kulturo RS že izdal antologijo slovenske poezije za otroke. (L. M.)

Najbolje prodajane družboslovne in humanistične knjige na Slovenskem (za mesec februar)

O kaksnem prevladujoče popularnem humanističnem delu na Slovenskem bi težko govorili. Veliko naslovov sodi v krog ezoterične literature, ki očitno postaja vse bolj brana. Tako je v Kopru na prvem mestu Življenje je tvoje Louise L. Hay, v Ljubljani pa je se vedno popularen Carl Gustav Jung. Na Stajerskem so najbolj odmevne Zenske zgodbe - **Zaznamovane Ura** za žensko politiko.

Knjigarna Zalozbe Obzorja, Gosposka 24, Maribor

1. Zenske zgodbe: Zaznamovane, Urad za žensko politiko, 1994
2. Lev Kreft: Estetika in poslanstvo, Znanstveno in publicistično središče, 1994
3. Jože Trcek: Medsebojno komuniciranje, Didakta, 1994
4. Tine Hribar: Fenomenologija 1, Slovenska Matica, 1993
5. Casopis za kritiko znanosti: Od ženskih studij k feministični teoriji, 1993

Knjigarna Karantanija, Stari trg, Ljubljana

1. Niccolò Machiavelli: Politika in morala, Slovenska Matica, 1990
2. Mircea Eliade: Kozmos in zgodovina, Nova revija, 1992
3. Jacques Derrida: Izbrani spisi, Krt, 1995
4. Cvetka Toth: Spontanost in avtonomnost misljenja, Znanstveno in publicistično središče, 1994
5. Emanuel Swedenborg: Nebesa in pekel, DZS, 1994

Knjigarna Libris, Prešernov trg, Koper

1. Louise L. Hay: Življenje je tvoje, založba Iskanja, 1994
2. Mirjana Ule: Temelji socialne psihologije, Znanstveno in publicistično središče, 1994
3. Harry Palmer: Živeti po svoji volji, Doblanovic Dusan Jimmy in Quatro, 1994
4. Dr. M. Scott Peck: Svet, ki caka, da se bo rodil, MK, 1994
5. Josef Kirschner: Umetnost egoizma, DZS, 1994

Plečnikova knjigarna, Subičeva 1, Ljubljana

1. Carl Gustav Jung: Sodobni človek isče dušo, Julija Pergar, 1994
2. Vasja Klavara: Koraki skozi meglo; Soska fronta Kobarid - Tolmin 1915-17, Mohorjeva družba, 1994
3. Peter Kelder: vrelc mladosti, Vale - Novak, 1993
4. Ales Gabric: Socialistična kulturna revolucija; Slovenska kulturna politika 1953-62, Cankarjeva Založba, 1995
5. David Coxhead and Susan Hiller: Sanje, Vizije noci, Mihelac, 1994

Andreja Paljevce

LIKOVNA UMETNOST / BIFEJI V SLOVENSKEH RAZSTAVIŠČIH

Galerija po milosti mesta

LJUBLJANA - Razen domala vseh domačih galerij jih premorejo naša gledališča, operne hiše, večji kulturni domovi in kinematografi, skratka vse kulturne ustanove, v katerih razen za kvaliteten program poskrbijo tudi za udobje svojih obiskovalcev in v katerih se zavedajo, da se da kaj prisluziti tudi mimo izkupitka od prodaje vstopnic in proračunskih ali sponzorskih subvencij. V primerjavi s slovenskimi galerijami so ostale kulturne ustanove tudi neprimerne bolj obiskane.

Lokali oziroma bifeji so v večjih tujih likovnih razstaviščih in muzejih nepogrešljivi za vsakega obiskovalca, ki želi v razstavišču preživeti nekaj ur in si razstavo temeljito ogledati. Za ustanove (ki so seveda dobro obiskane) pa pomenijo pomemben vir dohodka.

Oba osrednja slovenska muzeja likovne umetnosti tovrstnega lokala nimata. Med osrednjimi galerijami v slovenski prestolnici ga najdemo le v Mestni galeriji (kjer gre sicer le za oddajanje prostora v gostinske namene; med gostinsko in galerijsko dejavnostjo sicer ni bistvenih povezav) in Mednarodnem grafičnem likovnem centru - Galeriji Tivoli, kjer pa je lokal le delno namenjen sirsji javnosti. Med pomembnejšimi ljubljanskimi galerijami ga ima le se Equina, v kateri pa je bife namenjen ekskluzivno njenim članom, obiskovalcem pa ni dostopen.

Do srede lanskega leta je premogla svoj sank tudi Galerija SKUC, pomembno likovno razstavišče, programsko usmerjeno k predstavitev likovnikov najmlajše generacije in k mednarodnim predstavitev (tako tujih avtorjev v Sloveniji kot domačih na tujem - med drugim je galerija članica Mednarodnega komiteja Bienala mladih Sredozemlja).

Za galerijo je pomenil sank, ki ga je mestna uprava zaprla zaradi več dejavnikov (higienski minimum, pritožbe stanovalcev v sosesčini, dovoljenje za obratovanje) pomemben vir lastnih do-

Obisk lokala v Mestni galeriji Ljubljana ...

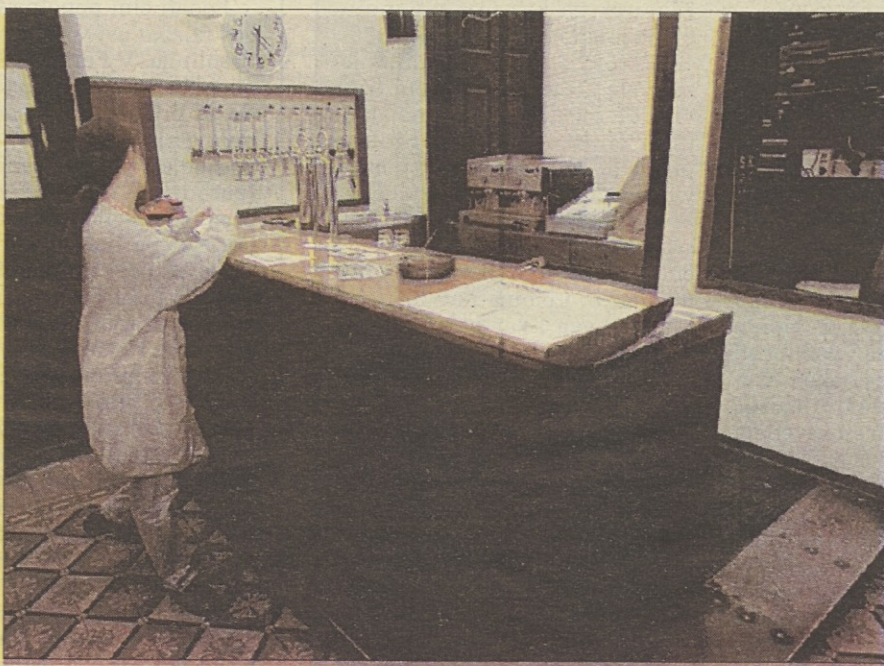
hodkov (in s tem večje avtonomnosti, neodvisnosti od proračunskih sredstev). To kažejo tudi statistični podatki za zadnje »normalno« leto delovanja Galerije SKUC. Med pomembnejšimi ljubljanskimi galerijami ga ima le se Equina, v kateri pa je bife namenjen ekskluzivno njenim članom, obiskovalcem pa ni dostopen.

Z ukinitvijo sank so v galeriji poleg neodvisnih lastnih sredstev (stvar je po svoje absurda, saj je ponovno odprtje sank odvisno od mestne uprave, mesto,

točneje Mestni sekretariat za izobraževanje, raziskovalno dejavnost, kulturo in sport, pa po drugi strani dejavnost galerije finančno podpira s pomembnim deležem). Tako po lanskim ukinitvi sank obisk galerije ni opazneje upadel. V letošnjem letu pa so obiskovalci že redki, predvsem pa se je spremenila njihova struktura. Sedaj galerijo obiskujejo le se tisti, ki tudi sicer sledijo likovni dejavnosti - prej jo je obiskovala najširša mlada javnost, sank pa je - pa naj se slisi se tako banalno, igral odlično vlogo promotorja likovne kulture. Vsak obiskovalec sank si je namreč - hoče noče - moral ogledati se razstavo in si nemara celo zapomnil ime in dejavnost likovnika, ki je pripadal isti generaciji kot sam. Morda si je kasneje ogledal razstavo istega avtorja tudi v drugih razstaviščih.

Problem sank v Galeriji SKUC pa se še do danes ni razrešil.

Vojko Urbancic

... in obisk nekdanjega sank v Galeriji SKUC (Foto: B. V./BOBO)

IZŠLO JE / KNJIGE

Milan Dekleva:

Kvantaški stih

Ilustriral Fojz A. Zorman, Zbirka Aleph, poezija, izdal Aleph, Ljubljana 1994, nepaginirano, mehka vezava, 20, 5 x 14, 5 cm, 1.200 SIT.

Kot je razvidno iz samega naslova, gre za pesmi s trivialno vsebino, ki jih je avtor saljivo poimenoval predalpske poskocnice. Kvantaški stih se razlikuje od siceršnjega pesniškega opusa Milana Dekleve, ki je tokrat preizkusil posebne verzne oblike (npr. rondo), ki jih je pred njim uvedel Boris A. Novak. Prevladujoči motiv pesmi je vsekakor strast in usodna zvezanost pesnika z žensko in vinom. V Melanholičnem songu pesnik pravi: »Ce moski razmislija o Roski, /ce noce lezati med joski, /ce raje, kot gnetel bi boke, / politike vlece za roke: / takrat me zagradi / melanholija, / se huijsa kakor monogamija, / takrat me zagradi, / melanholija / se huijsa kakor /televizija.« Sproščeni in zabavni verzji so začinjeni s sočnimi izrazi pogovornega jezika, kot npr. v pesmi z naslovom Slo je cisto lahko: »Videl njeno je telo / in obstal kot sklemfa, / kar zivel je, je bilo / hrenovka brez zenfa. / In nato, hohoho, / slo je cisto gladko, / tako kot pijancu kraj soda, / fukala sta celo noc / brez vsakega povoda, / fukala sta celo noc / brez vsakega povoda.« Ilustrator Fojz A. Zorman je nazorno upodobil Deklevove pesmi.

(A. P.)

Matej Bogataj:

Obrobje brez središča Aleph/45, izdal Aleph, Ljubljana 1994, str. 135, mehka vezava, 21 x 15 cm, 1.500 SIT.

Po mnenju recenzenta knjige Matevža Kosa znana krilatica pisateljev, ki govori o tem, da so kritiki le »nerealizirani« avtorji, za Mateja Bogataja ne velja. Kljub temu da je se mlad moz, je na najboljši poti, da postane Kermanner svoje generacije. V pricujočem delu so zbrana avtorjeva besedila iz revialnega tiska (Literatura, Dialogi, Nasi razgledi) o sodobni slovenski prozi. Naslov dela opozarja na potisnjenost avtorjev na obrobje oziroma na množično razsrediscenost, v kateri postajajo avtorji vse manj heroični. Literarnih tem se avtor loteva na svež, polemichen način, ki izključuje rigidnost literarnega fundamentalizma. Vidna je tudi avtorjeva erudicija, ki ni omejena samo na domače literarno dogajanje, pac pa vključuje tudi poznavanje svetovne književnosti, npr. Hazarski besednjak srbskega pisatelja Milorada Pavica. Najdalše, zaključno besedilo z naslovom »...In ti mi bos krvava tekla...«, govori o erotiki v slovenski literaturi, ki le ni povsem brez erotične tradicije. Analitično in lucidno pisanje, ki je polno duhovitih domislic in prispodob, bo nudilo užitek tako literarnim sladokuscem kot tudi sirsim intelektualnim krogom. (A. P.)

Marjan Tomsic:

Ognjeni žar

Roman, Založba Mihe-lac, Ljubljana 1995, mehka vezava, str. 159, 20 x 13 cm, 2.310 SIT.

Najnovejši del Marjana Tomsica je ljubezenski roman, ki opisuje razzadržane poljane ljubezenskih čustev med mladenco in moskim v zrelih letih, ki se ze bliza jeseni življenja. Pisatelj na izredno dozivet način v obliki pisem, meditacij in dnevniskih zapisov opisuje razcep in boj med telesom in dušo, ki zivi svoje samostojno življenje. Zaljubljenca se zavedata razlike v letih in iz tega izhajajoče absurdnosti odnosa. Kljub vsej silovitosti in gorečnosti njuna ljubezen nima možnosti, da bi se povsem urednicevala skozi čas. Zato skušata to ljubezen dvigniti v duhovne sfere. Na eni strani je torej življenje ljubezni žejna mladenska, na drugi strani pa slikar, ki zivi kot duhovnik. Notranja nasprotja povzročajo psihično razklanost in sififovske muke obeh zaljubljenca, ki se spopadata s krutimi zakoni življenja. Na koncu romana pa, kot se za ljubezenski roman spodobi, ne zmaga kastracijski razum, temveč ljubezen. Zaljubljenca se ne obglavita, ne pregrizneta cianovodikove ampule, se ne kaznujeta...temveč sprejmeta svoj del nujnosti in previjeta krog strasti v drugi del osmice: v duhovno, telesni strasti enako močno ljubezen. Neposredna prvoosebna pripoved je napisana v poetičnem jeziku, tako da se proza kar naprej preliva v poezijo.

(A. P.)

Jan Makarovic:

Grenki kruh

Zalozila Zalozba Obzorja Maribor, natisnila Tiskarna Ljudske pravice Ljubljana, urednik Andrej Brvar, opremil Viktor Sest, Maribor, 1994, 500 izvodov, 16, 5 x 24 cm, 292 strani, trda vezava, cena 5.754, 00 tolarjev.

Avtor se je v svojem več kot tridesetletnem raziskovanju družbenega razvoja dokopal do prepričanja, da zgodovina človeštva ni naključna zbirka dogodkov, temveč odsev neke stroge zakonitosti, ki nakazuje perspektive prihodnosti. Makarović ne trdi le tega, da je zgodovina človeštva zakonita. Trdi tudi, da je progresivna in da odpira vedno večje možnosti samoizpolnitve človeštva. Toda pri tem je dalec od cenenega, samozadovoljnega optimizma, kar dokazuje že naslov njegove knjige. Ta namreč govori o vsakdanjem kruhu, od katerega človek živi, hkrati pa poudarja, da je ta kruh grenak. Knjiga je razdeljena na dva dela. Prvi je teoretski in je razmeroma kratek. Strnjen je v uvodu, saj je to problematiko avtor podrobneje obravnaval že v knjigi Logika dela: zgodovina in prihodnost. Drugi del, ki obsega glavino knjige, pa je v glavnem empiričen in obravnava posamezna obdobja zgodovine človeštva. Avtor je knjigo napisal ob dvestoti obletnici dela Zgodovinski ocrtni napredkov človeškega duha, ki ga je ustvaril Marie-Jean-Antoine-Nicolas Caritat, markiz de Condorcet, zadnji od velikih enciklopedistov, revolucionar in zretev revolucije. (J. S.)

TURČIJA / NASILJE

Ob novih žrtvah dobiva alavitski protest nevaren družbeni predznak

CARIGRAD - Turčija se je znasla v vrtincu nasilja in policijske represije, ki mu ni videti konca. Včeraj so namreč v Carigradu padle nove žrtve. Njihovo število ni dokončno, saj oblasti trdijo, da je umrla le ena oseba, medtem ko zasebna televizijska mreža ATV trdi, da so umrle stiri osebe, deset pa jih je bilo ranjenih. Za turške oblasti pa je najbolj zaskrbljujoča ugotovitev, da so včerajšnji izgredi izbruhnili v delavski četrti Umrание na azijskem bregu Bosporja. Tu je kakih 1.500 ljudi protestiralo proti islamskim fundamentalistom in turški policiji, ki ni preprečila atentatov na alavite, a je bila do skrajnosti nasilna, ko so ti zahtevali, naj jih policija zaščiti pred napadi sunitskih fundamentalistov. Med včerajšnjimi demonstranti v Umrаниеu je bilo več delavcev kot alavitov, tako da protest ze zadobiva družbene značilnosti. Medtem pa so v alavitski Gaziosmanpasini četrti včeraj v skrajno napetem

ozračju pokopali mrtve v nedeljskih atentatih in v ponedeljkovi policijski represiji. Alaviti po pogrebu kljub dogovoru niso odstranili barikad, ker jim po njihovem oblasti niso zagotovile varnosti.

Predsednica turške vlade Tansu Ciller bo brzo ne v prihodnjih dneh zamenjala nekaj ministrov. Napovedala je tudi, da bo do skrajneze, ki so v nedeljo napadli alavite »prijeli in izpostavili na javnem mestu«. Ponovila je trditve, da so na delu sile, ki hočejo prizadeti ugled Turčije in preprečiti njeno približevanje Evropski zvezi. Premierka je ob tem poudarila, da ni naključje, da je nasilje izbruhnilo le nekaj dni po podpisu carinskega sporazuma z EZ. Njen notranji minister Nahit Mentese pa je za vse odkrito obtožil tako pripadnike prepovedane Stranke delavcev Kurdistan (PKK) kot pripadnike Ilmicerja, skrajnega krila fundamentalističnih kurdskih hezbollahov.

Pogreba alavitskih žrtv so se udeležili tudi Kurdi in komunisti. (Telefoto AP)

Gospodarska neravnovesja med vzroki nasilja v Turčiji

ANKARA - Rastočo napetost, ki je te dni izbruhnili v Istanbulu, povzročajo po mnenju mnogih strokovnjakov gospodarski vzroki. »Za tem nevarnim dogajanjem se skrivajo gospodarski dejavniki. Gospodarske težave prihajajo na dan na drugih področjih in v drugih oblikah,« je dejal ekonomist Selami Sengul.

Turško gospodarstvo je lani doživelo petodstotni padec, medtem ko je letna inflacija kar 150-odstotna. Osebnih dohodkov posameznikov so padli na približno 2.100 dolarjev in se torej znižali za kar 800 dolarjev. Se več, naraščanje plač zaostaja v povprečju za 30 odstotkov za naraščanjem inflacije, to pa zaradi režima varčnosti, ki ga je priporočil Mednarodni denarni sklad. Vladni funkcionarji so priznali, da je

državna politika oskodovala delavce. »Znižanje plač je bilo večje od tega, kar so pričakovali. Letos bo zato potrebno prilagoditi delavske plače. Aprila bodo na primer zvisali plače državnih uslužbencev,« je dejal neki pomembni funkcionar. Prihodnji mesec bo vlada torej zvisala do 90 odstotkov najnižje plače državnih uslužbencev. Na tisoče izmed njih trenutno zasluži od 95 do 250 dolarjev mesečno. Poleg tega je brezposelnost zelo visoka, vlada pa nima konkretne rešitve za ta problem.

Gospodarska kriza je torej kriva za rastočo neravnovesje v velikih mestih in jugovzhodnih predelih, kjer je lani ostalo brez službe kar 600.000 oseb, vendar se število brezposelnih še večja in z njim ljudsko nezadovoljstvo.

SINGAPUR / SPORNA OBSODBA

Kljub prošnjam oblasti ne bodo pomilostile Contemplacion

SINGAPUR - Singapurski predsednik Ong Teng Ceong je zavrnil se zadnji priziv, ki mu ga je naslovil filipinski predsednik Fidel Ramos za odložitve usmrtitve filipinske hišne pomočnice Flor Contemplacion, ki bo morala na vislice jutri.

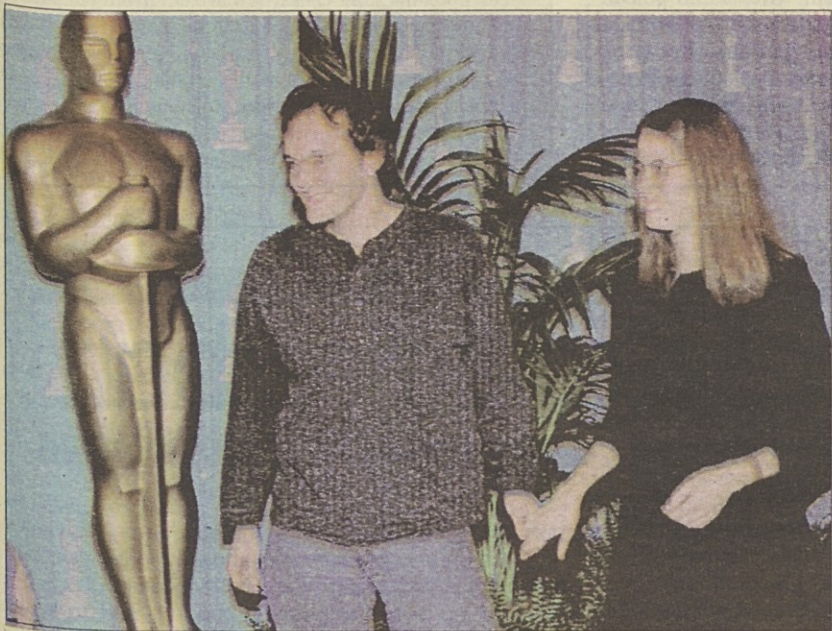
V sporočilu singapurske vlade, katere nasvete mora predsednik upoštevati, piše, da so »domnevni novi elementi o nedolznosti Flor Contemplacion, ki jih omenja predsednik Fidel Ramos, neosnovani. Zaradi tega ni pogojev za odložitve usmrtitve.« Contemplacion, ki je stara 42 let in mati starih otrok, so spoznali krivo umora stiri-letnega sinčka njenega bivšega delodajalca oziroma neke druge filipinske hišne pomočnice. Obtoženka pa je po trditvah hišne pomočnice Emilie Frenille nedolžna, od tod-tudi prošnja za odložitve usmrtitve oziroma za nov proces. Za to so se zavzeli tudi človekoljubna organizacija Amnesty International, manilski nadškof kardinal Jaime Sin in filipinski komunistični gverilci, ki so zagrozili, da bodo v odgovor na ženski no usmrtitev ubili vse singapurske diplomate, poslovneže in turiste v Manili.

V torek so obiskali Contemplacion v zaporu tudi njeni stiri sinovi, ki so ostali z njo približno eno uro. Na tiskovni konferenci, ki je sledila obisku, so singapurske oblasti prosili za milost, češ da bi bila usmrtitev nečloveška, ker novi elementi dokazujejo, da je njihova mati povsem nedolžna. Danes prirejajo združenja za zaščito človekovih pravic pohod pred filipinsko ambasado v Singapurju. Na vigilijo usmrtitve se bodo prostovoljci tudi udeležili množicne molitve, ki bo trajala do zore, ko bo Contemplacion morala na vislice.

ZDA / TOM HANKS ALI JOHN TRAVOLTA?

Napeto pričakovanje podelitve Oskarjev

Igralci so se udeležili otvoritvenega kosila

LOS ANGELES - Tudi letos je cakanje na podelitev filmskih nagrad Oskarjev kar se da napeto. V okviru prireditve se je v torek več kot sto zvezdnikov udeležilo tradicionalnega kosila v Beverly Hillsih. Med drugimi sta bila prisotna tudi letosnja kandidata za nagrado najboljšega glavnega igralca, John Travolta in Tom Hanks, med kandidati za razne Oskarje pa so bili tudi igralke Winona Ryder, Jennifer Tilly in Miranda Richardson ter režiserja Quentin Tarantino (na sliki z Grace Lovelace) in Robert Zemeckis.

Pozornost vseh je uperjena predvsem v Hanksa, ki bi letos lahko lanski nagradi za glavno vlogo v filmu Philadelphia dodal še enega Oskarja, to pot za odlični portret bedaka Forresta Gumpa. Kandidat za najboljšega moskega glavnega igralca je tudi John Travolta v vlogi narkomana v Tarantinovem filmu Pulp Fiction. »To je bil najljepši teden mojega življenja,« je

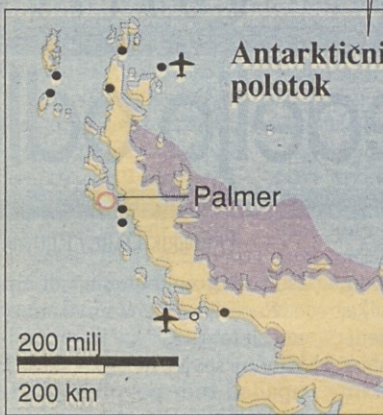
dejal Travolta, ki so je bil kandidat za Oskarja že pred 17 leti. Travolta je med drugim zanikal, da bi bila med njim in Hanksom kakršnakoli tekmovalnost in dejal, da so mu že predlagali nadaljevanje filma.

Winona Ryder, ki je kandidatka za Oskarja za svojo vlogo v filmu »Male zenske« je razkrila, da je lani upala, da ji ne bo treba na oder po Oskarja, ker je bila njena obleka veliko pretesna in se je bala, da bi lahko padla na poti do odra. Dejala je, da si je naravnost oddahnila, ko je niso poklicali, pozneje pa ji je bilo seveda žal.

Glasbenika Quincyja Jonesa, sedemkratnega kandidata za Oskarja, bodo letos nagradili za nagrado Jean Hersholt Humanitarian Award. Medtem ko so številni zvezdniki izjavili, da je kandidatura to, kar je pravzaprav pomembno, je Jones poudaril: »Bodimo stvarni, vsi stremijo za nagrado.«

Čiščenje Antarktike

Postaja McMurdo je bila do pred kratkim najbolj onesnažen kraj na Zemlji. Sedaj so začeli z novim programom čiščenja. Zaprli so upepeljevalnik smeti in sprejeli vrsto ukrepov, da bi zmanjšali stopnjo onesnaženosti.

- Zmanjšali bodo dovoz materialov, ki niso nujno potrebni
- Uvedli bodo ločeno zbiranje odpadkov
- Ponovno bodo uporabili vse, kar je mogoče
- Ostale odpadke bodo odpeljali z ladjami

Odvažanje odpadkov

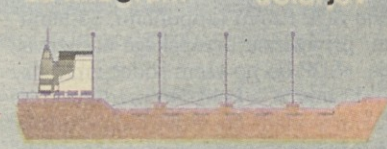
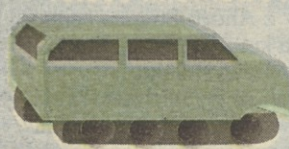
Iz treh postaj ZDA na Antarktiki vsako leto odvažajo:

3.750 ton odpadkov (95 ton strupenih odpadkov)

Vozila za odvažanje smeti prevozi po Antarktiki letno 16.000 kilometrov

Odvažanje z ladjo stane 12 centov za kilogram

Skupno: 450 tisoč dolarjev

➤ Na postaji McMurdo ločijo in predelajo kar 75 odstotkov vseh odpadkov; v ZDA to naredijo samo s 17 odstotki odpadkov.

➤ Preostale odpadke odpeljejo v odlagališče, južno od postaje McMurdo, kot dopušča mednarodna pogodba.

➤ Prihodnje leto bodo začeli z bonifiko odlagališča.

ALBANSKO-GRŠKO ZBLIŽEVANJE

Prijateljstvo in sodelovanje na Balkanu?

TIRANA - Grški zunanji minister Carolos Papulias in albanski predsednik Berisha sta se po enajstih mesecih ledeno hladnih odnosov med državama zavzela za ustanovitev skupne albansko grške komisije, ki bo spremljala bilateralne odnose. Albanski predsednik je izrazil željo, da uredili položaj 300.000 albanskih delavcev v Grčiji, Atene pa naj bi sprostile tudi svoj režim dodeljevanja vizumov za poslovne in tiste Grke, ki bi bili pripravljeni vlagati v albansko gospodarstvo.

»Od Grčije tudi pričakujemo, da bo Albaniji pomagala pri vključevanju v EZ,« je se dodal Berisha. Papulias je potrdil, da je Grčija pripravljena podpreti širitev albanske trgovine s petnajsterico, postopno legalizirati položaj albanskih delavcev v Grčiji in poglobiti sodelovanje na področju obrambe.

Berisha in Papulias sta se zavzela tudi za sporazuma o prijateljstvu in sodelovanju, albanski predsednik pa je sporočil, da bo Albanija v okviru Partnerstva za mir sodelovala pri vojaških vajah v Grčiji. Papulias je načelno podprl tudi pobudo Berisha za sklic konference zunanjih ministrov balkanskih držav, ki naj bi prispevala k stabilnosti na tem območju. Briseida Mema / AFP

Albanski zunanji minister Sereqi in njegov grški gost Papulias (Telefoto: AP)

Ciprske pasti na poti v Evropsko zvezo

NIKOZIJA - Cevljarska tovarna Galides v nikozijski industrijski četrti je nekdanje zaposlovala sto ljudi. Danes jih tam dela le še petinštirideset in če bo Ciper vstopil v Evropsko zvezo, se bo stevalo zaposlenih se naprej zmanjševalo. »Članstvo v Evropski zvezi prav gotovo ne bo pozitivno vplivalo na našo proizvodnjo,« je povedal George Galides, eden od sinov, ki svojo mu očetu pomagata voditi podjetje. Dodal je, da bi morali na Cipru zaceti postopno zmanjševati stroške proizvodnje, medtem pa bi se njihovo podjetje specializiralo in zmanjšalo svoj obseg. Gospodarstveniki se zavedajo, da bi se v primeru, če bi se Ciprcani odločili za vstop v EZ, največje težave pokazale prav v omenjenem sektorju, ki pa je poleg čedalje bolj cvetkega turizma tisti, ki zaposluje največ ljudi.

Predstavniki Evropske zveze so povedali, da se bodo pogovori glede njihovega sprejetja začeli takoj, seveda pa Cipru ob vstopu v EZ grozi vrsta nevarnosti. Izključen ni niti velik sok, ki bi ga lahko doživelo njegovo razvijajoče gospodarstvo. Vprašanje, ali bo EZ v svoj krog sprejela ta težavni sredozemski otok, ozemlje, na katerega so leta 1974 vdrla turške enote in zasedle severna območja, pa tudi se ni gotovo.

Ciprcani pa so samozavestni in verjamejo, da zdaj, ko so si opomogli od invazije in postali uspešni, lahko sodelujejo z EZ in si z dejstvom, da so del Evrope, pridobijo varnost ter, kar ni zanemarljivo, napredujejo pri reševanju svojih političnih težav.

»Kljub neizogibnim pretresom, ki bi utegnili

prizadeti ciprsko gospodarstvo, ko bi ta postal stalna članica EZ, pa ni dvoma, da bi se združenje po določenem času močno obrestovalo. To je tudi pot, po kateri bi lahko razresili nase politične težave,« je povedal guverner Centralne banke Afksentis Afksentu.

Turska manjšina v svoji severni enklavi, ki jo je priznala le Ankara, pa je že postala pozornost na državne priprave za pristop k EZ, o čemer so dolga leta lahko le sanjali.

Lani je odločitev evropskega sodišča prekinila vezi severa z jugom za prednostne tarife na blago, poslano v Evropo, s tem pa so se za štirinajst odstotkov povisale dajatve na proizvode iz severa države. Tu znaša povprečni prihodek na prebivalca tri tisoč petsto dolarjev, na jugu pa močno presega dvanajst tisoč dolarjev. Kot da bi hotel stvari še poslabšati, je jug, ki severni del od leta 1974 neprekinjeno oskrbuje z elektriko, čes da se bo Ciper nekega dne spet združil, v zadnjih mesecih večkrat prekinil električni tok, čes da popravljajo generatorje.

Turški del prebivalstva, ki obtožuje grškega, da je z njimi ravnal kot z manjvredneži in da je naklepal pridružitve h Grčiji, drago plačuje za razkol. Rauf Denktash, vodja turških Ciprcanov, je povedal, da se zeli sever EZ pridružiti skupaj z jugom, vendar prej zahteva politično stabilnost, cesar pa z najboljšimi nameni v dvajsetih letih niso dosegle niti Evropa niti ZDA, se manj pa OZN. Če se bo jug odločil, da bo ta korak naredil brez severa, slednji po besedah Denktasha ne bo imel druge možnosti, kot

da se bolj zbliža s Turčijo, ki je že zdaj njegova glavna gospodarska opora.

Jug, ki se je za dosego federacije obeh strani se naprej pripravljen pogajati, pa ne namerava čakati na politično spravo. »Se imamo čas, da nas problem rešimo in se EZ pridružimo skupaj s turškimi Ciprcani. Če pa bodo ti reševanje težav ovirali in dogovora ne bomo mogli doseči, se bomo v EZ podali sami,« je povedal vla-dni predstavnik za tisk Janakis Kasulides.

Pridružitve EZ bi se za ta majhen otok s približno 600 tisoč prebivalci in 6,5 milijarde DBP (podatek za leto 1993) lahko izkazala kot zelo draga poteza. Ciper večino nafte in surovin uvozi, v Mednarodnem monetarnem skladu pa so povedali, da je njihova produktivnost skoraj štirideset odstotkov nižja od povprečja v EZ, medtem ko zahodni analitiki pravijo, da je v vladi in državnih uradih zaposlenih veliko preveč ljudi. Lani so na Cipru prvič v petdesetih letih zmanjšali najvišjo obrestno mero, imajo nekonvertibilno valuto, strog nadzor nad izvozom in se mnogo drugih težav, ki jih bo treba ob vstopu v EZ odpraviti.

Javnost na otoku se še vedno ne zaveda težav, do katerih bi lahko prišlo, zato pa so nekateri vodje zelo zaskrbljeni. »Res bomo plačali visoko ceno in škoda je, da je bilo toliko časa porabljenega za politična vprašanja. Kot kaže, vsi zanemarjajo gospodarske posledice,« je dejal Avram Antoniu, generalni sekretar levo usmerjene zveze.

Michael Roddy / Reuter

POLJSKA

Napovedan drugi krog množičnega lastninjenja

VARSAVA - V drugi fazi množičnega lastninjenja, ki se bo začela prihodnje leto, Poljska namerava prodati 600 večjih in srednje velikih podjetij, so uradno sporočili ta teden. Prva faza lastninjenja, v katero so zajeli 440 podjetij, se bo namreč podaljšala se v letosnje leto, ko bodo olastninili se sto podjetij, omogočili upokojitve, pa tudi to, da bodo državni uslužbenci dobili svoje deleže iz naslova minulega dela, je sporočila namestnica ministra za lastninjenje Ewa Freyberg.

»Menim, da bo druga faza našega množičnega lastninskega programa, za katerega načrtujemo, da ga bomo začeli uresničevati leta 1996, zajela od 500 do 600 podjetij,« je izjavila. Na Poljskem je se vedno približno stiri tisoč podjetij v državni lasti. Toda zasebni sektor že zdaj prispeva več kot 50 odstotkov v BDP, katerega obseg se je leta 1994 povečal za približno pet odstotkov. V okviru prve faze lastninjenja, ki se je začela leta 1994, bodo podjetja olastninili z enkratno potezo tako, da bodo njihovo premoženje prenesli na petnajst državnih investicijskih skladov. Kot je povedala Freybergova, naj bi bila ta faza zaključena konec aprila. Sklade, od katerih bo vsak dobil približno trideset podjetij, bodo upravljali mednarodni konzorciji investicijskih bank in konzultantskih podjetij, katerih zaslužek bo odvisen od tega, kako bodo podjetja poslovala. Skladi naj bi se z delnicami uvrstili na borzo že konec leta 1996, kar bo po mnenju Freybergove občutno okrepilo trgovanje z delnicami.

»Skladi, ki v resnici predstavljajo velike institucionalne vlagatelje, bodo odigrali veliko vlogo pri stabilizaciji našega trga kapitala,« je se dejala. »Ker so skladi svoje portfelje zelo razpršili, bodo vlaganja v njihove delnice zelo varna in privlačna tudi za druge institucionalne vlagatelje.« Skladi bodo lastniki 60 odstotkov vsakega podjetja, pri katerem bodo imeli zaposleni 15-odstotni delež, 25-odstotni delež pa pripada državi zakladnici. Svetovna banka in Evropska banka za obnovo in razvoj sta že obljubili, da bosta investicijskim skladom odobrili posojilo v visini 110 milijonov dolarjev.

Vsak odrasli Poljak bo dobil tako imenovani participacijski certifikat v posameznem skladu, zanj pa bo moral odšteti vsoto, ki ne bo presežala deset odstotkov povprečne mesečne plače na Poljskem, ki zdaj znaša 210 ameriških dolarjev. Prodaja certifikatov, ki jih bo pozneje mogoče zamenjati za delnice v skladih in z njimi trgovati na varšavski borzi, se bo, kot je povedala Freybergova, začela v zadnjem četrtletju letosnjega leta. Kot so sporočili poljski casniki, bo certifikate prodajala največja poljska hranilnica PKO BP, kar pa uradno še ni potrjeno. »Glede na podatke, ki jih imamo na voljo, bo certifikate kupilo najmanj deset milijonov prebivalcev, zato se ta hip ukvarjamo predvsem z določanjem njihove optimalne cene,« je se dodala Freybergova. Kot je povedala, bo ministrstvo za lastninjenje to leto razdelilo 3,5 milijona upoko-jencem in državnim uslužbencem zastonske certifikate, s katerimi jim bodo kompenzirali obljubljene dvige plač v letih 1991 in 1992, ki jim jih takrat niso izplačali zaradi proračunskih težav. Freybergova je tudi povedala, da bo druga faza množičnega lastninjenja prihodnje leto, vključno z ustanovitvijo 15 do 20 investicijskih skladov stekla veliko hitreje kot prva faza. »Takrat bomo imeli že utečeno infrastrukturo in vse izkušnje.

Novi premier Jozef Oleksy je v svojem uvodnem nagovoru temu projektu že zagotovil svojo podporo,« je se dodala. Nekdanji premier Waldemar Pawlak, ki je odstopil prejšnji mesec, spričo formalnih obtožb, da je zaviral reforme, je v resnici nekaj mesecev zavlačeval s programom lastninjenja in iz njega izvzel nekaj državnih podjetij.

Marcin Grajewski / Reuter

VOLITVE

Finci se bodo v nedeljo odločali o spremembah

FREDERIK DAHL / REUTER

HELSINKI - V recesiji, s katero se srečujejo na Finskem, vsi pričakujejo, da bodo prebivalci te države prihodnjo nedeljo na splošnih volitvah glasovali za spremembe. Analitiki pa ocenjujejo, da bo - ne glede na volilni izid - treba nemudoma nadaljevati z varčevalnimi ukrepi. Večina volilcev za razmere krivi desnosredinsko koalicijsko predsednika vlade Esko Ahoa. Zaradi gospodarskega nazadovanja in visoke stopnje nezaposlenosti bodo brzkone podprli opozicijsko Socialdemokratsko stranko (SDP).

Po viharinih letih obdobja vladavine Ahoa naj bi ta oblast predal voditelju SDP Paavu Lipponenu, 53-letnemu privržencu evropskega združevanja. »SDP bo po vsem sodeč zmagala. Vprašanje je, s kolikšno prednostjo in s kom v vladi bo sodelovala,« pripoveduje Jan Sundberg, profesor političnih ved na Helsinski univerzi. Čeprav si volilci želijo spremembo, bo nova vlada - če bo hotela zmanjšati zadolževanje - morala nadaljevati z nepriljubljenim zmanjševanjem javne porabe. »Gospodarska politika se ne bo bistveno spremenila - ne glede na

sestavo vlade,« trdi Risto Uimonen, urednik največjega finskega dnevnika. »Teško bo karkoli bistveno spremeniti, saj bodo politiki nove vlade obremenjeni s precejšnjim proračunskim primanjkljajem.«

Na volitvah leta 1991 je za SDP glasovalo 22,1 odstotka volilnega telesa. Zadnje javnomnenjske raziskave kažejo, da bo SDP letos dobila med 28 in 29 odstotki glasov, kar je znatno manj kot lani, ko bi za SDP volilo kar 34 odstotkov volilcev. Ker SDP brzkone ne bo dobila absolutne večine, pričakujejo, da bo vstopila v koalicijsko z eno od dveh strank, ki so sodelovale v dosedanjih vladi - z Ahovo Stranko centra, ki jo podpira kmečko prebivalstvo, ali pa s Konservativno stranko.

Na volitvah se bo za dvesto parlamentarnih sedežev po proporcionalnem sistemu potoevalo osemnajst strank. V primeru, da bi zmagala SDP, bodo vsem štirim skandinavskim državam vladali socialdemokrati. Konservativnega voditelja bi tako imela le Islandija. »Ne gre za naključje. Menim, da smo zdaj neoliberalne faze že presli,« je na srečanju nezaposlenih v

Helsinkih za Reuter izjavil Lipponen.

Recesija se je na Finskem začela konec leta 1991, ko je razpadel zanj ključni sovjetski trg. Takrat je začelo upadati tudi povpraševanje Zahoda po lesnih in industrijskih izdelkih. Ob največjem upadu povpraševanja od osamosvojitve 1917 se je Aho srečal z gospodarsko krizo, ki je resno ogrozila socialno harmonijo v državi. Njegova vlada je zmanjšala javno porabo in povisala davke, kar je razjezilo večino uslužbencev. Helsinski trg vrednostnih papirjev se je gibal v skladu z vla-dno proindustrijsko politiko. V tem času se je močno povečala tudi stopnja nezaposlenosti, ki je v začetku 80. let znašala manj kot štiri odstotke. Letos se približuje 20 odstotkom, kar je največ v Zahodni Evropi. »Nezaposlenost in visoki davki. To sta največja razloga. Menim, da ljudje krivijo vlado,« razmišlja Tapani Vaahtoranta, direktor Fiskega instituta za mednarodne odnose. Pogled na ljudi, ki prosijo za kosček kruha pri dobrodelnih organizacijah, vojska rešitve v Helsinkih, je pretresel večino Fincev. Finska je vse do zdaj veljala za eno najbolj napre-

dnih držav blaginje. Čeprav si je pred kratkim gospodarsko znatno opomogla, je stopnja nezaposlenosti januarja še vedno znašala grozljivih 19,1 odstotka.

SDP je nazadnje sodelovala v vladi od leta 1987 do 1991. Zdaj obljublja, da bo ob prevzemu oblasti Fincem vrnila delo. Čeprav socialdemokrati negujejo videz garantov države blaginje in s tem velike javne porabe, tokrat napovedujejo varčevanje in zmanjševanje dolga. »Boleče bo... Moramo zmanjšati stroške države, če želimo obdržati sistem države blaginje,« zagotavlja Lipponen. Čeprav bo stanje državne blaginje onemogočilo novi vladi velike manevre, bo SDP previdna pri omejevanju socialnih dodatkov. Vaahtoranta meni, da bodo ohranili vsaj nekatere dele sistema socialne blaginje. V zunanjih zadevah bo Lipponenova vlada iskala globlje povezave v Evropski zvezi. Finska je k zvezi pristopila 1. januarja letos. Aho va vlada trdi, da je Evropska zveza unija neodvisnih držav in je skeptična glede kocepta evropske federacije. »Lipponenova vlada bo verjetno več

zanimanja pokazala za učinkovitejšo sprejemanje odločitev v Evropski zvezi,« trdi neki politični analitik.

Kljub temu podpora SDP z vsakim dnem upada. »Upanje na zgodovinskih 30 odstotkov je skoraj zamrlo,« je zapisal casnik Helsingin Sanomat. Obenem je opozoril, da 29 odstotkov ni veliko bolje od izida, ki ga je stranka dosegla na lokalnih volitvah leta 1992. »Če bodo izidi splošnih volitev padli na raven lokalnih, bodo Lipponena obtožili, da je zamudil zgodovinsko priložnost. Pri tem številu sedežev, ki jih bo stranka osvojila v parlamentu, ne igra nobene vloge,« so se zapisali. Sedanji predsednik vlade Aho kljub grozjam o porazu krepi svojo pozicijo. Prepričan je, da bo stranki ob glasovanju o vstopu Finske v Evropsko zvezo. Pozna jo ga tudi po odličnih retoričnih sposobnostih.

»V zadnjih metrih volilne dirke bo brzkone dobil se nekaj podpore tistih, ki nočejo Lipponena za predsednika vlade,« je zapisal Helsingin Sanomat. »V tem trenutku ne vidimo možnosti, da bi se Aho lahko dokopal do vodilnega mesta v novi vladi.«

PREPREDENOST ORGANIZIRANEGA KRIMINALA V SVETU IN DOMA

Koliko mafije zastrupi demokracijo in družbo?

Siciljanci trdijo, da mafija je sploh ni. Obstajala naj bi samo ljudem prijazna organizacija, ki zagotavlja dostojno preživetje, red in mir. Toda že bežen vsakodnevni pregled domačih in mednarodnih novic o korupciji, podkupovanjih, umorih, preprodajanju mamil, orožja in človeških organov kriči o razpredeni mreži, ki vsak dan bolj vpliva na naša življenja. Navadni Zemljani nanjo brez bombe ali pistole v roki sploh ne bomo mogli vplivati.

Mafija nima parlamenta, na katerega bi lahko pljuvali, se pritoževali o neucinkovitosti in bejavosti ter grozili, da za takšno blebetanje ne bo sel naš davkoplacevalski denar. Nima predsednika, ki bi ga lahko odstavili, če smo nezadovoljni z njegovim političnim programom. Novinarji, ki se prevec približajo organiziranemu kriminalu, plačajo z življenjem, kot dobro vedo svojci številnih južnoameriških ali ruskih reporterjev.

Ko govorimo o mafiji, se ponavadi spotakemo ob kolicino. Koliko korupcije irt kriminala oznanja demokracijo družbo, kjer je tudi

podzemlje svobodnejše kot pa v diktaturah? Tam je celo kriminal privilegij vladajočih slojev. Koliko mafije se ne more izogniti demokratična družba, ne da bi z ukrepi proti njej prizadela tudi postene državljanke? In prav merilci mafijske prepredenosti v svetu so zazvonili alarm. Podzemlje, kjer ne velja nobena demokratična

pravila niti pravica do drugačnosti, naj bi dodobra izkoristilo prednosti sodobnih komunikacijskih revolucij in omejenost nacionalnih držav, ki večinoma predpisujejo pravila boja proti organiziranemu kriminalu.

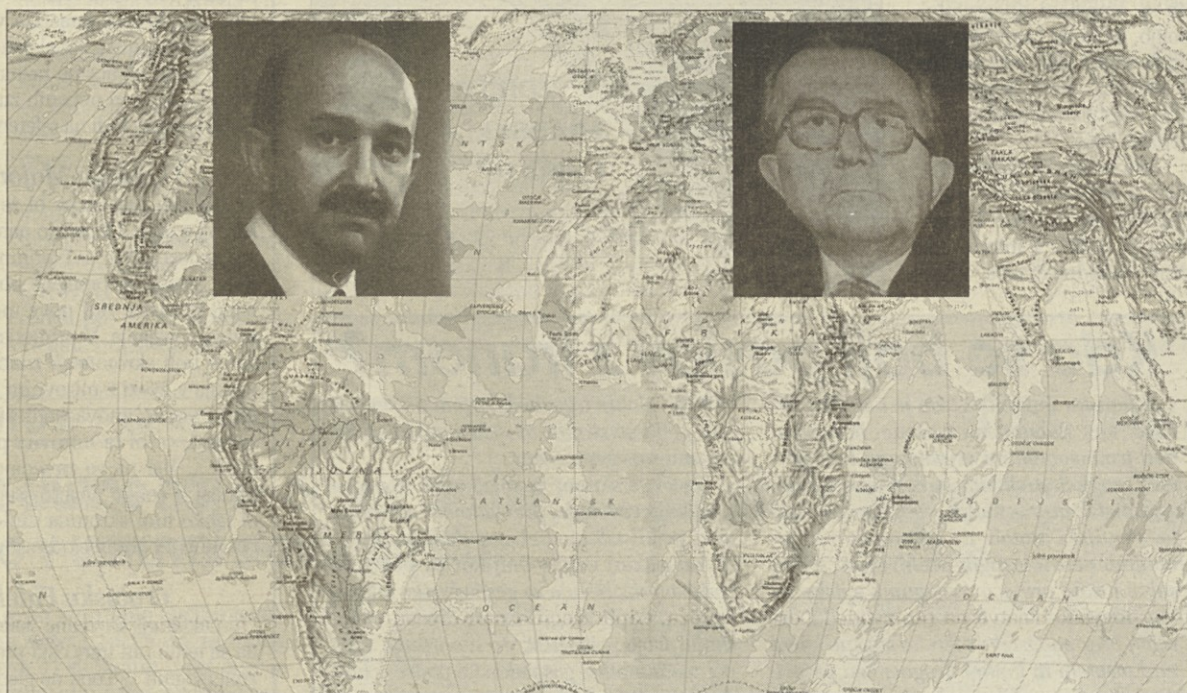
V Rusiji ubijejo Vladislava Listjeva, enega najbolj znanih in pogumnih televizijskih novinarjev. Carlos

Salinas de Gortari, prejšnji mehiški predsednik in desetletja za bogom prvi clovek v svoji državi, »odide« v ZDA in se ne namerava kmalu vrniti, ker se boji, da ga bo njegov očitno bolj posteni naslednik Zedillo obtožil umorov. In seveda, tu je se boter Giulio, siva eminenca italijanske politike in organiziranega kriminala

v zadnjih desetletjih, ki se zdaj pred obtožbami največje politične, moralne in človeške umazanije sonci na toplem severnoafriškem soncu.

Zvoni, bi lahko sklenili skupaj s Hemingwayem. Enkrat za spremembo velja ta že malce izrabljeni citat vsem nam.

Barbara Kramzar

SREDNJA EVROPA

Svoboda podzemlju!

SOFIJA - Za naročen umor je treba v Sofiji trenutno plačati deset tisoč dolarjev. Če si hočete zagotoviti takojšnjo telefonsko povezavo s Prago, morate za podkupnino odsteti 500 dolarjev. Nedavno je sodišče oprostilo nekega Madžara, ki je trdil, da lahko natančno pove, s koliksnimi vsotami je treba podkupiti tega ali onega ministra. Po vsej nekdanji komunistični vzhodni Evropi in nekdanji Sovjetski zvezi se je razbohotil surovi kapitalizem in se močno zakoreninil. Zdi pa se, da si bo organizirani zločinci, ki se siri z veliko naglico, na koncu sam spodjedel korenine.

Ceprav so uradne statistike nezanesljive, je iz njih razvidno, da se je na tem območju močno razrasel kriminal, policija pa je čedalje bolj neucinkovita. Organizirani kriminal in sleparije vseh vrst so se razpasli tudi zato, ker so policisti slabo plačani in preslabo opremljeni za spopad z mednarodno povezanim kriminalom, predvsem pa nadvse dovzetni za podkupovanje. Na Madžarskem se je število registriranih zločinov v preteklih starih letih podvojilo, proračunska sredstva za policijo pa so se zmanjšala kar za petino. Po uradnih podatkih dve tretjini družin policistov živi na pragu revščine. Zato ni prav nič nenavadnega, če demoralizirani policisti, ki so bili nekoč, ko je bila ta država se satelit Sovjetske zveze, privilegirani sloj prebivalstva, zdaj pogosto podležejo skušnjavi.

Na desetine poljskih policistov so pred kratkim zaprli zato, ker so podatke policijskih računalnikov zlorabljali tako, da so lopove obvesčali, komu je potokele zavarovanje, ti pa so kradli prav te avtomobile in od lastnikov zahtevali visoke odkodnine, preden so jim jih bili pripravljeni vrniti. V nekem poljskem mestu pa je policija svoje avtomobile uporabljala za razpečevanje 15 tisoč steklenic ukradenega viskija. Prvi clovek poljske policije Zenon Smola-

rek je moral odstopiti, ker so mu dokazali, da je prejel preveč predragih daril.

Vlade so zelo počasne sprejemale zakonodajo, ki opredeljuje tržno gospodarstvo, zlasti kar zadeva davčne utaje in gibanje onstran zakona. V Madžarski, ki ima deset milijonov prebivalcev, so registrirali milijon novih podjetij, med katerimi so bila številna ustanovljena zgolj z namenom, da bi vanje poniknil denar, ki bi moral povečati davčni prihodek države. Po vsej vzhodni Evropi se vlade ubadajo z naraščajočim kriminalom belih ovratnikov. Stevilni zločinci na Vzhodu imajo mednarodni prizvok. Marsikatero tolpo v vzhodni Evropi sestavljajo Rusi, Ukrajinci ali državljani nekdanjih jugoslovanskih republik. V madžarskem Szegedu, ki so mu že zdavnaj nadeli vzdevek »Mafija City«, so Madžari le še posredniki ruskih dobaviteljev nafte za sosednjo Srbijo, ki so ji mednarodni ukrepi prepovedali uvazati naflo, razen za človekoljubne namene. Poljski lopovi kradejo avtomobile po Nemčiji, jih prodajajo doma ali odvažajo na vzhodne ali južne trge. Celotno Albanijo, pogreznjena v globoko revščino, je postala hvalažna odjemalka ukradenih vozil, čeprav so bili zasebni avtomobili pod komunistično vladavino prepovedani. Albanske tolpe,

ki jih ni malo na srbskem Kosovu, so se specializirale za trgovino z mamili. Medtem ko je bil Balkan se pred petimi leti le tranzitno območje za trgovino z mamili od Vzhoda na Zahod, so zdaj tudi tamkajšnji prebivalci postali hvalažni odjemalci, mamila pa se bolj poglabljajo strahotne zločine doma.

Zdi se, da so zločinci povsod čedalje bolj usposobljeni za sklepanje poslov z vodilnimi poslovnimi, uradnimi predstavniki in politiki. V Bolgariji in Romuniji so tipalke organiziranega kriminala segle prav v vrhove države. Na Češkem in Slovaškem se zdi, da so politiki manj podkupljivi, zato pa znajo poslovnezi pogosto podkupiti bančne predstavnike ter si v zameno za to pridobiti različna posojila in licence. Celo vlade z najboljšimi nameni oklevajo v boju zoper sivo ekonomijo in črni trg, saj oba zagotavljata velikansko količino delovnih mest in prihodka. Kar dve petini od 500 tisoč nezaposlenih na Madžarskem živi od sive ekonomije, katere skupni obseg nekateri primerjajo s tretjino BDP. V razmeroma cistejši (a nikakor ne brezmadežni) Ceski so obtožbe, da je kdo prejel podkupnino, zelo pogoste, zlasti kar zadeva privatizacijo, v afere pa so vpleteni različni predstavniki vladnih teles. Pred kratkim je moral odstopiti prvi clovek državne privatizacijske agencije, ki so ga zalotili »in flagranti«, ko je hotel iz neke restavracije odnesti kovček, v katerem je bilo 8,3 milijona kron (300 tisoč dolarjev).

Kljub temu pa bi bilo narobe, če bi gojili prepričanje, da je kriminal neobvladljiv. Če bi verjeli statistikam, se je stopnja

ITALIJA

Cosa nostra über alles

Kaj je italijanska mafija? O tem vprašanju je bilo napisanih na desetine knjig, ki so pojav razčlenile s številnih zornih kotov. Morda pa je se najbolj jasen in nazoren odgovor, ki pove, do kod seže mafija oziroma do kod seže organizirani kriminal v Italiji.

Tudi v tem pogledu je treba razlikovati nekaj ravni, ki se sicer med sabo prepletajo in dopolnjujejo, ker so le različni vidiki istega pojava. Vendar je z ločevanjem teh ravni prikaz jasnejši. Začnimo kar s politično ravni, ki je medijsko morda najbolj odmevna. Pred nekaj dnevi je palermski sodnik za predhodno preiskavo sklenil, da se bo zaradi sodelovanja z mafijo moral zagovarjati pred sodiščem sedemkratni premier in dalec najvplivnejši povojni italijanski politik Giulio Andreotti. Palermsko tožilstvo dosmrtnega senatorja dolži, da se je povezal z mafijo, ker je na ta način krepil vpliv svoje struje na Siciliji in s tem večal svojo težo v sklopu Krščanske demokracije, ki je bila 40 let os politične oblasti v Italiji.

Giulio Andreotti ni edini vplivni italijanski politik, ki je osumljen sodelovanja z organiziranim kriminalom. Zaradi sodelovanja z mafijo je bil aretiran bivši minister Calogero Mannino, eden od demokrščanskih veljakov na Siciliji, v Neaplju pa je osumljen sodelovanja s kamoro bivši notranji minister in vrsto let eden najvplivnejših voditeljev Krščanske demokracije Antonio Gava. S kamoro naj bi se bil povezal pred leti, da bi dosegel osvoboditev svojega somišljenika Cira Cirilla, ki ga je ugrabila ultraleva teroristična organizacija rdečih brigad. Vezi s kalabrijsko n'drangheto pa je bil osumljen bivši minister (tudi on KD) Riccardo Misasi.

Navedeni so le najbolj odmevni primeri vezi med politiko in organiziranim kriminalom. Vendar gre za primere, ki sodijo že v zgodovino, saj je Krščanska demokracija izgubila svoj vpliv in izginila z italijanske politične scene. Raziskave zadnjih tednov pa so pokazale, da si je mafija znala poiskati nove stike. Komercialist Pino Mandalari, ki je vodil posle voditelja mafijske kupole Totoja Riine, je baje prispeval k izvolitvi nekaterih poslancev Nacionalnega zavezništva in Forza Italia na Siciliji.

Cemu vezi med organiziranim kriminalom in politiko jasno kažejo podatki o gospodarski moči Cose nostre v Italiji. Po studiji, ki jo je pred slabim mesecem pripravil za zvezo italijanskih trgovcev Confcommercio Massimo Bruno, italijanski kriminal nadzoruje 70 odstotkov trga cementa in ponarejenega blaga. Poleg tega 18% obrtnih obratov, 24% gradbenih podjetij, 20% restavracij ter 15% marketov in ima 20% vsega nepremičninskega premoženja. In to se ni vse. Cosa nostra nadzoruje 20% avtomobilskih salonov in mehaničnih delavnic, 30% malih in srednjih tovarn konfekcije, 18% zdravilnic, 12% javnih lokalov. V zadnjem času je mafija namenila svojo pozornost bankam, zlasti manjšim denarnim zavodom na jugu. Policija in osrednja Banca D'Italia baje preverjata dejavnost približno sto banknih zavodov.

Naskok na banke spremlja odurstvo. Lani se je po podatkih Confcommercia promet oderuhov povečal za 15%, cveti pa tudi industrija ponarejanja, v kateri je italijanski kriminal vezan z azijskim. Celotno premoženje kriminalnih organizacij v Italiji naj bi presegalo 550 tisoč milijard lir, k čemur je treba dodati še »mednarodno poslovanje« z naložbami zlasti v Španiji, Nemčiji in Gibraltarju.

To je obseg prometa organiziranega kriminala v Italiji, ki s Coso nostro na Siciliji že deluje kot država v državi in skuša vse bolj prodirati tudi v poslovni svet, v katerega nalaga izkupicke tradicionalnih kriminalnih dejavnosti, kot je na primer prekupevanje in razpečevanje mamil. Glede na obseg ni čudno, da mafajska kupola brani svoj imperij z vsemi sredstvi in da je v zadnjem času usmerila ofenzivo proti svojim najnevarnejšim nasprotnikom, skesancem, ki lahko sodstvu in državi ukinkovito pomagajo v boju proti organiziranemu kriminalu. V zadnjih dveh tednih so na Siciliji spet zacele pokati puske in v krvi je oblezal vsaj ducat ljudi, ki so bili sorodstveno povezani s skesanci. Pino Arlacchi, nedvomno največji italijanski poznavalec mafijskega pojava, ne dvomi. Gre za napad terorističnega kova na državo, da bi zavrli pojav skesancev in da bi tudi s terorjem zajezili odpor ljudi, ki so se po umoru sodnikov Giovannija Falconeja in Paola Borsellina zaceli upirati Cosi nostri. **Vojmir Tavcar**

Vse poti organiziranega podzemlja vodijo na Dunaj ...

kriminalnosti v nekaterih državah že ustalila, v nekaterih drugih pa je že začela upadati. Nasilnih zločinov je se vedno manj kot v zahodni Evropi, saj se vzhodnoevropski pripadniki različnih mafij zaenkrat pobijajo predvsem med seboj, manj krogel pa zadene običajne državljane. Predvsem pa kaže upoštevati, da vzhodne Evrope ni

mogoče pojmovati kot monolit. Komaj je mogoče primerjati podkupljivo Romunijo z, denimo, Cesko. Velja tudi pomisliti, da je pol stoletja vladavine prejšnjega režima pri ljudeh močno omajalo prepričanje, da lahko država nepristransko zagotavlja zakonitost in red. In tega prepričanja ni mogoče obnoviti čez noč. **The Economist**

Mehika: cesarjeva mafajska oblačila

CIUDAD DE MEXICO - Mehika vlada trdi, da ima dokaze, ki nekdanjega namestnika državnega tožilca Maria Ruiza Massieuja povezujejo z velikanskim mafijskim kartelom. Verjamejo tudi, da so vsaj nekateri skandali in umori na najvišjih političnih ravneh povezani z desetimi milijoni dolarjev, ki jih je kartel placeval svojim placencem na najvišjih političnih položajih v državi. Se bolj sumljiv pa je nedavni odhod prejšnjega predsednika Salinas (na sliki zgoraj levo) v ZDA, od koder se menda ne namerava več vrniti.

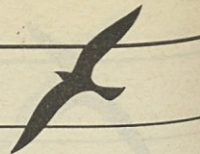
Obširne mehiske in ameriske preiskave dokazujejo vpletenost Maria Ruiza Massieuja, nekoč najvišjega državnega uradnika za boj proti narkomafiji, in drugih vplivnih Mehicanov, ki so povezani z nekdanjim predsednikom Carlosom Salinasom de Gortarijem, v mednarodno tihotapstvo z mamili na mehiškem ozebru. To je novinarju casopisa Washington Post povedal mehiški uradnik, ki ima neposredni pristop do vladnih preiskav. Doslej ni še nihče uradno obtožil Salinas, da je osebnost član podzemlja, čeprav so Mario Ruiz Massieu in drugi delovali v sistemu, v katerem je predsednik skoraj vseomogočen. Toda videti je, da so obtožbe na Salinasov račun samo še vprašanje časa.

Novi mehiški predsednik Ernesto Zedillo je z odločitvijo, da bo zbral in objavil dokaze proti svojemu predhodniku, prekinil z dolgo tradicijo uradnega molka o dejanjih prejšnjih oblastnikov. S tem pa je vrgel dolgo senco na administracijo predsednika Salinas, ki so jo v Washingtonu ob podpisu Severnoameriškega trgovskega sporazuma (Nafta) pred dobrim letom dni predstavljali kot vzorčni primer gospodarskih in političnih reform. Preiskovalci skušajo odkriti, ali je vloga Maria Ruiza Massieuja v narkomafijem podzemlju septembra lani placal z življenjem njegov brat José Francisco Ruiz Massieu, ki je bil tedaj generalni sekretar vladajoče Institucionalne revolucionarne stranke (PRI). Brata nekdanjega predsednika Salinas de Gortarija, Raula, so nedavno obtožili načrtovanja in financiranja atentata na Joséja Francisca Ruiza Massieuja.

Policijski uradniki upajo, da bo razkritje mafijskih povezav v najvišjih mehiskih političnih vrhovih razlozilo tudi druge odmevne politične umore v zadnjih dveh letih, zlasti smrt nesojenega predsedniškega kandidata vladajoče stranke Donald Colosia in rimskokatoliškega kardinala Jesusa Posadasa Ocamba. Predstavniki predsednika Zedilla namreč trdijo, da so prejšnji preiskovalci atentatov, ki jih je imenoval se Salinas, prikrivali dokaze. Zedillo je že ukazal vnovično preiskavo.

Mario Ruiz Massieu je pred obtožbami, da je prikrival domnevno vpletenost Raula Salinas v umore, zbežal v ZDA, tam pa so ga prijeli takoj po pristanku v Newarku. S seboj je nosil kovček s 46 tisoč dolarji, ki jih je seveda pozabil prijaviti na carini. Mehiske in ameriske oblasti pa so razkrile tudi nekaj Massieujevih banknih računov, na katere se je stekal mafijski denar iz tako imenovanega Zalijskega kartela. Mehiki državni tožilec je takoj zaprosil ameriške kolege, naj zamrznejo Massieujevo premoženje v ZDA. Samo v Teksaski trgovski banki v Houstonu naj bi imel 6,9 milijona dolarjev. Zanka pa se očitno zapleta tudi okoli najvišjega vratu prejšnje administracije.

Washington Post in Reuter

ZAOSTRITEV MED ZDA IN IRANOM

Ameriški predsednik prepovedal milijardni posel naftnim družbam

WASHINGTON (AFP) - Ameriški predsednik Bill Clinton je prepovedal ameriškim naftnim podjetjem, da bi Iranu pomagala pri črpanju nafte. Teksaska naftna družba Conoco, ki je z Iranci že podpisala pomemben dogovor o črpanju črnega zlata v bližini Hormuske ožine, je takoj ubogala in prekinila posle, vredne milijardo dolarjev. »Ponosni smo, da se bomo izkazali kot dobri državljani,« so sporočili s sedeža družbe DuPont, ki je lastnica Conoca.

Bela hiša je namreč Conocu in vsemu svetu sporočila, da je Iran preveč navdušen podpornik mednarodnega terorizma in si preveč prizadeva za razvoj orožij za množično uničevanje, da bi mu ameriške firme olajšale mednarodni položaj z ugodnimi posli. Posredovanje Bele hiše je Iran prizadelo prav v trenutku, ko po besedah ameriškega podsekretarja za energijo Billa Whita le z velikimi težavami načrpa nafto, ki jo

v skladu s sporazumi naftnega kartela Opec sme. Iransko gospodarstvo pa naj bi bilo pred razsulum.

Tisti, ki so natančno prebrali prepoved Bele hiše, pa opozarjajo, da Clintonova vlada ne nasprotuje ameriškim nakupom iranske nafte, ampak samo investicijam, ki bi omogočile večji perzijski »pridelek« črnega zlata. Kljub izjemno slabim odnosom med državama namreč prav ameriške firme od

vseh na svetu nakupijo največ iranske surove nafte, težave pri uvozu pa premagajo tako, da jo predelajo v evropskih rafinerijah in šele nato pripeljejo v ZDA. Poznavalci tudi menijo, da je najnovejšo prepoved spodbudila ostra republikanska kritika Clintonove politike v Arabsko-perzijskem zalivu, ki jo v senatu vodi senator Alfonse d'Amato. Predvsem pa se ameriški opazovalci bojijo, da bodo prepovedane posle z veseljem prevzeli tuji tekmeči, med njimi na prvem mestu francoska naftna družba Total.

Zato ameriške naftne družbe že zahtevajo, naj State Department nagovori k omejevanju poslov z Iranci tudi druge zahodne države.

KANADA - EZ / RIBOLOVNI SPOR

Bonino: Z gosto pletenimi mrežami lovijo tudi domačini

BRUSELJ, OTTAWA (dpa) - Kanada je v sredo posvarila, da je pripravljena zasesti se drugo ladjo španske ribiske flote, ki ribari v spornem območju pred obalo Nove Fundlandije. Kljub temu Evropska zveza verjame, da bo Ottawa že danes ali najkasneje jutri spustila ladjo Estai in njeno posadko, 23. in 24. marca pa se bodo v Bruslju sesli predstavniki Severnoatlantske ribolovne organizacije (NAFO).

Španska ribiška ladja je kljub opozorilom Kanade začela loviti v ribolovno bogatem območju, imenovanem tudi Nos, in kanadski minister za ribolov Brian Tobin je sporočil, da naj ladja zapusti to območje »ali pa bo zaplenjena«.

V Strasbourgu pa je evropska komisarka za ribolov Italijanka Emma Bonino z ostrimi besedami obtožila »politiko dezinformacij, kakršno vodi kanadska vlada«. »Nesprejemljivo je, da je Evropska zveza grešni kozel španske kanadske politike virov,« je evropskancem dejala Boninova. Od kanadske vlade je zahtevala, da spet spoštuje območje 200 morskih milj širokega pasu na odprtem morju in »se vrne k zakonitosti«.

Zavrnila je kanadska opravičevanja, da so kar 80 odstotkov ulova, ki so ga zaplenili na ladji Estai, predstavljale premlade ribe, kakršnih naj ne bi lovili, saj tako zelo krčijo ribji zarod. »Ulovne kvote, ki so dogovorjene za leto 1995 in predvidevajo 27 tisoč ton morskega lista, niso bile prekoračene. V resnici gre za to, kdo lahko lovi,« je dejala komisarka.

Z gosto pletenimi mrežami, v kakršne se ujamejo mlade ribe, lovijo tudi kanadski ribiči. Poleg tega sporazum Severnoatlantske ribolovne organizacije ne predpisuje, kako gosto morajo biti pletene ribiske mreže.

Evroposlanci o poneverbah in Ruandi

STRASBOURG (dpa, Reuter) - Evropski parlament, ki ta teden zaseda v Strasbourgu, je v sredo razpravljalo dveh pomembnih temah: boju proti poneverbam ter o vojni in genocidu v Ruandi.

Evroposlanci so včeraj zahtevali, da se Evropska komisija z naraščajočim številom prevar spopade z natančno izdelanimi kriteriji za sankcije, da bi storilce tako odvrnili od misli, da bi ta nezakonita dejanja ponovili. Poročevalka racunskega sodišča, kršcanskodemokratska evropsolanka Diemut Theato je menila, da so učinkovite in ostre sankcije nujno potrebne, se zlasti če upoštevamo naraščanje organiziranega kriminala, povezanega s korupcijo in pranjem denarja. Evropska komisarka za notranje zadeve Anita Gradin je včeraj v Stasbourgu zavrnila »trdo linijo«, ki jo zahteva Evropski parlament, čes da bi strožji in bolj obvezujoči predpisi prevladali nad načrtovanim prehodom k varovanju finančnih interesov Evropske zveze. Po poročilih bruseljske komisije je lani v poneverbah »utoniло« 860 milijonov nemških mark evropskega denarja. Med najdonosnejšimi posli je bilo nezakonit uvoz cigaret (128 milijonov nemških mark) in uvoz vzhodnoevropskega goveda, ki je Evropsko zvezo oskodoval za 28 milijonov nemških mark.

Drugacne zakonske težave pa imajo v Ruandi, je evropskancem včeraj poročala Emma Bonino, evropska komisarka za človekoljubno pomoč in za ribolov, ki se je v torek vrnila iz dvodnevne obiske v Ruandi in Burundiju. »O pravni državi ni niti sledu,« je dejala Boninova. V Ruandi je ostalo le še šest sodnikov, ki jih med drugim čaka 23 tisoč zaporniških dosjejev. Razmere v kigalskem zaporu, ki je prenatrpano in brez zadovoljive količine hrane, pa je primarjala z Dantejevim peklom.

Kdo se boji poslov z Iranom?

Islamska republika Iran je temna država, kjer duhovščina s svojim vedenjem nad tradicionalnimi vrednotami krši pravice svojih državljanov, kakršne so v dvajsetem stoletju normalne veliki večini sveta. Perzijski ajatole ne spoštujejo niti temeljnih pravic drugih prebivalcev sveta, saj si lastijo pravico razlaganja šiitske ločine islamske vere. Se več, iranska duhovščina brez pomislekov izreka smrtno kazni nad pisatelji in ljudmi drugega prepričanja ter brez velikega dvoma podpira pomemben del mednarodnega terorizma. Teheran odkrito nasprotuje bližnjevzhodnemu mirovnemu procesu in mu za spodbujanje tal pod nogami mirovnikov ni zal ne casa ne denarja. Kljub temu pa najnovejše naftne sankcije ameriške administracije več povedo o Zahodu in trenjih med najrazvitejšimi državami sveta kot pa o islamski republiki, ki z grožnjami - in tudi s terorizmom - samo prikriva svojo nesposobnost spopadati se s hudimi gospodarskimi težavami ter napovedujočo se demografsko in socialno eksplozijo.

Samo vprašanje casa (ur?) je, kdaj se bo francoski Total ponudil iranskim oblastem, da pri gradnji vrtin v bližini Hormuske ožine nadomesti preveč državljansko zavedni ameriški Cocomo. Francoska opozicija ne kriči, če vlada dovoljuje podjetjem sklepati posle s problematičnimi državami, tako kot to v ZDA počnejo republikanci. Prav pri Iraku in Iranu, ki sta deležna ameriške doktrine dvojnega vračanja, in pri drugih mednarodnih izobencih je zato mogoče najjasneje opazovati vse globlji trgovinski, s tem pa seveda tudi politični razkol za nekotne notranje države razvitega sveta.

Ko so se skupaj bojevali proti komunizmu, so zaradi tedaj prevladujoče ameriške moči prikrivali medsebojne razlike. Danes si Američani veliko bolj kot za politično vodstvo prizadevajo za gospodarsko tekmovanje, pa tudi druge razvite države so zaslužile svojo priloznost, da si odrežejo večji del mednarodne gospodarske potice. Zaradi teh novih, se neizdelanih razmerij je lahko nedavno izbruhnila vohunska vojna med Francijo in ZDA, britanski premier Major pa predvčerajšnjim ni govoril z ameriškim predsednikom Clintonom, če lahko verjamemo dobro obvesčenim krogom. Zamere med nekdanjimi zaveznici se zdaj štejejo v desetih milijard dolarjev. Samo ameriški trgovinski minister je Francozom izpred nosa odnesel donosne posle z vojaškimi letali v Savdski Arabiji in z izstrelili raket v Braziliji. Najpogostejše se spopadata veliki zagovorniki nacionalni gospodarstev ZDA in Francija, a tudi druge se iz najbolj ogorčenih mednarodnih spopadov sedanjosti ponavadi ne izvlečejo brez ran. Japonško ter nemško izvozno industrijo so na primer Američani hudo prizadeli, ker se ne zmenijo za padanje vrednosti dolarja.

Prihajajo casi, ko Iranci, Iračani, Sudanci, Kolumbijci, Srbi in drugi sumljivi tipi sploh ne bodo več najpomembnejše motnje na temeljski obli. Igra mednarodnih odnosov se ponavadi najbolj zaplete takrat, ko se začnejo pripraviti veliki.

Barbara Kramžar

O čem pišejo drugje po svetu

O izgredih v Carigradu

»Turcija, ki predstavlja most med vzhodom in zahodom, je bila zaradi svojega geografskega položaja in svoje relativne politične stabilnosti desetletja strateška zaveznica Zahoda v boju proti sovjetskemu komunizmu, arabskim diktatorjem, teroristom in islamskim skrajnežem. Toda zdaj je nestabilnost, ki je značilna za obdobje po koncu hladne vojne, zajela tudi ta šestdesetmilijonski evrazijski narod. In Osmani se zdaj več ne pojavljajo v medijih s svojimi pesčenimi obalami in mošejami (ki jih bolj uporabljajo kot muzeje), temveč zaradi nasilja ... Z državnim nasiljem proti odpadniškim Kurdom ter z religioznim nasiljem skrajnežev proti nevernikom - pri čemer to dvoje v bistvu niti ni ločljivo.« (Kurier, Dunaj)

O izraelsko-sirskih mirovnih pogajanjih

»Tokrat je ameriški državni sekretar med svojim obiskom v Damasku dobil vtis, da se je celo pri sirskem predsedniku Hafisu el Assadu nekaj premaknilo ... Tudi naveza Rabin-Peres poudarja, da je prisla ura resnih odločitev in da jih ovire na poti k miru ne bodo odvrnile od sklenitve željenega sporazuma ... Do naslednjih parlamentarnih volitev v Izraelu je le še dvajset mesecev, zato je treba pohiteti, saj se ne da z gotovostjo reči, da se bodo pogajanja tudi po volitvah nadaljevala. Izraelska vlada ne prikriva več svoje namere glede umika izraelskih enot z Golanske planote - seveda da bodo varnostne razmere to dovoljevale ... Edini problem je ta, da ni nobenih znakov, da bo odločitev izraelske vlade sprejeta tudi na referendumu.« (Maariv, Tel Aviv)

O obisku Majorja v Izraelu in Gazi

»Se več premierov bi se moralo cim prej odpraviti na Bližnji vzhod. Obstajajo namreč tehtni razlogi za obisk novih palestinskih avtonomnih območij in pri tem niti ni treba izraziti neomejene podpore Arafatu ... Ameriški zunanji minister vidi nove možnosti za izraelsko-sirska mirovna pogajanja. V primerjavi s tem so Majorjeva prizadevanja bolj skromnega značaja. Toda znano je, da so bila upanja v zvezi z mirovnim sporazumom med Izraelom in Sirijo vedno znova neuresničena. Zato bi bilo tudi lažje sprejeti, če bi ta mirovna pogajanja znova doživela neuspeh ... Vsi pa se zavedajo, da so izraelsko-palestinski odnosi v veliko nevarnejšem stanju. Toda v tem primeru bi lahko tudi skromna diplomatska prizadevanja prinesla občutno izboljšanje odnosov.« (The Guardian, London)

O obisku Fidela Castra v Franciji

»Diktatorji so vedno fascinirali javno mnenje in zdi se, da se temu niti francoski predsednik Francois Mitterand ni znal izogniti ... Toda ne glede na dejstvo, da je razlika med priznanjem neke države in razkošnim sprejemom njenega predsednika le majhna, je upravičeno vprašanje, zakaj tako razlikovanje med Kubo in (na primer) Irakom ... Ali ni komisija ZN za človekove pravice pretekli tork obtožila kubanskega vodstva »številnih kršitev osnovnih pravic in svobostin«? Zaradi slednjega bi si Kuba gotovo zaslužila nekaj političnega pritiska ... Toda če skušajo s tovrstnim sprejemom kubanskega voditelja na neki način označiti konec hladne vojne, bi lahko za to gotovo nasli tudi se kakšno drugo možnost. Lahko bi na primer zavracali ameriško politiko do Kube. Seveda pa bi bilo treba paziti, da se predstavnikom kubanskega vodstva s tem ne ponudi platforma za protiameriško propagando.« (Les Echos, Pariz)

O Rusiji pred bližajocimi se volitvami

»Ruski politiki vse močneje cutijo približevanje volitev ... Strah, ki se širi v strukturah oblasti, je v bistvu razumljiv. Toda domneva, da volitev pod tako ali drugačno pretezo ne bodo izpeljali (na primer zaradi razmaha kriminala ali čecenskega »terorizma«), ne bo odpravila bistvenega problema: v tem življenju so namreč večne le dobro balzamirane mumije. Vprašanje kontinuitete oblasti bi bilo namreč se naprej na dnevnem redu. Vsi bi tudi radi že vnaprej poznali ime zmagovalca, da bi se lahko se pravčasno z njim spoprijateljili. Saj lahko v nasprotnem primeru zaradi neznanja dobijo odpoved ...« (Sevodnja, Moskva)

BALKAN / UNPROFOR SE SPREMINJA V UNFIC

Franjo Tuđman odhaja v ZDA po nagrado za »umik« modrih čelad

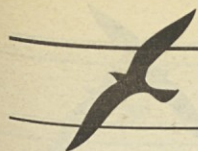
ZAGREB (Reuter) - Hrvatski predsednik Franjo Tuđman je včeraj odpotoval v ZDA, kjer se bo pogajal o novem mandatu mirovnih sil na Hrvaškem. V petek naj bi se stal tudi z generalnim sekretarjem ZN Galijem. Unprofor dokončno odhaja, polovica sil ZN pa bo na Hrvaškem ostala še naprej, tokrat pod imenom Unfic, 500 modrih čelad pa bodo po kopenhavskem dogovoru med Tuđmanom in ameriškim podpredsednikom Gorom postavili na meje Hrvaske s Srbijo in BiH.

Hrvati menijo, da je to odločno premalo za nadzor 170 mejnih prehodov s Srbijo. Zagreb spet zagotavlja, da bo novim silam odobril le šestmesečni mandat. Mirovne enote v Bosni so včeraj izgubile se enega pripadnika. V Gorazdu so pod obtožbo izmikanja služenju vojaškega roka aretirali že drugega prevajalca ZN. Unprofor bosansko vlado opozarja, da gre za grobo kršitev sporazuma o statusu pripadnikov mirovnih sil. Kninski Srbi so sicer pripravljeni še naprej obdržati enote Unproforja, zavracajo pa spremembo njegovega mandata - sile ZN naj bi namreč uveljavljale hrvaske zakone in odločitve hrvaske vlade. Posledice novih dogajanj se že kažejo v obnovitvi spopadov na področjih, ki bodo se dva tedna pod nadzorom Unproforja.

To pa ne moti indonezijskega predsednika Suharta, ki je včeraj nekdanjim jugoslovanskim republikam za rešitev sporov predlagal konfederacijo.

Francoski vojaki nosijo ranjenca v Sarajevu (Telefoto: AP)

LJUBLJANA / VARSTVO NARAVE

Lovci in Evropa

Združenje lovskih zvez Evropske zveze zahteva polno odgovornost pri ohranjanju našega okolja

Lovska zveza Slovenije je v slovenskem jeziku izdala Manifest 2000, v katerem so opredeljene nekatere aktualne naloge lovskih organizacij držav evropske zveze, članic FACE. V to združenje nevladnih organizacij je vključenih 21 nacionalnih lovskih zvez, med njimi tudi slovenska. Kot krovna organizacija FACE zastopa sedem milijonov evropskih lovcev.

V manifestu med drugim opozarjajo, da se je odnos človeka do lova v tisočletjih spremenil, zdaj je aktualna raba pojma »razumna raba naravnih virov«, po katerem naj bi lov prispeval k ohranitvi narave. Lov je stanovitven vse dotlej, dokler je smrtnost med divjadjo, ki jo povzroča, izravnan s samimi biološkimi mehanizmi. Lov zmanjšuje gostoto divjadi in s tem omejuje medvrstno konkurenčnost za hrano in kritje (zmogljivost okolja) in ranljivost vrst zaradi boleznih in vpliva zveri. Tako se »naravna« smrtnost zmanjša, kar

vpliva na postopno narascanje prirastka. Ustreden in sorazmeren delež lova ne povzroča upadanja številčnosti, kar je odvzeto, so »obresti«, ne pa »kapital«. Lovna vrednost divjih živalskih vrst nedvomno povečuje motiviranost za ohranitev in obnovo njihovih življenjskih prostorov, v katerih žive tudi druge nelovne vrste.

V posebnem poglavju manifest govori o lovcih in Evropi ter poudarja, da želi sedem milijonov evropskih lovcev, ki jih zastopa FACE, sodelovati pri uresničevanju vloge Evropske zveze. Pose-

bno pozornost namenja spoštovanju zakonodaje, zlasti se, kar se tiče uporabe in ravnanja z lovskim orozjem. Zakonodaja naj podpira enotnost. Lov je tudi custveno obarvana tema, vendar pa je le posameznikom dano, da odločajo, pod kakšnimi pogoji se lov lahko ali pa ne izvaja. Pri tem je pomembna tudi osebna etika, ki pa ponavadi ne sodi v oblikovanje zakonodaje o ohranitvi narave.

FACE upa, da bodo zakonodajalci upoštevali predvsem biološka dejstva brez izkrivljanja zaradi osebnih in čustvenih pomislekov.

Lov je obenem sodobna dejavnost, ki se izvaja s pomočjo sodobne tehnologije v gojitvi in ohranitvi divjadi, pa tudi tradicionalna dejavnost, v kateri igrajo regijske kulturne in zgodovinske ra-

zlike odločilno vlogo. Nujen je dialog, saj FACE pričakuje, da se bodo ustanove evropske zveze posvetovale ob vsaki pobudi na področju lovske zakonodaje. Predvsem pa se v tej evropski organizaciji zavzemajo za različno obranitveno strategijo in varstvo divjadi ter njenega življenjskega okolja. FACE upa, da bodo vse ustrezne ustanove podprle vlogo lovcev pri ohranitvi in ponovnem vzpostavljanju življenjskega okolja ter odpravile zastrasujočo vlogo vseh protekcionističnih ukrepov, ki ogrožajo ohranitev prostoživečih ptic in divjih živali. Zavzema se za strokovnost in učinkovit informacijski pretok. Ni tudi odveč pomislek, da lovci, ki lov izvajajo na temelju razumne rabe obnovljivih naravnih virov, okolju znošno, učinkovito

Lovstvo še zdaleč ni (in ne sme biti) le želja po plenu (Foto: Tone Tavčar)

prispevajo k ohranitvi vseh vrst živali, ne samo divjadi. Politika do okolja v evropski zvezi želi braniti stanovitno in okolju prijazno gospodarjenje in koriščenje naravnih virov. Nauki iz manifesta so dragoceni tudi za slovensko lovstvo. Se bolj pa za vse, ki dejavnost lovstva ocenjujejo zgolj negativno, brez upoštevanja celovitega pristopa k problematiki, ki ni enostavna. Ob koncu velja zapisati

se to, da se Slovenija dejavno vključuje v sodobne evropske tokove na področju lovstva, da je aktivna članica FACE in da ima ta zastopnica evropskih lovcev status opazovalca v Evropskem svetu. Z manifestom tudi opozarjajo na odločilno pomembno vlogo lova pri ohranjanju tradicije, kulture in razgibanosti krajine, se zlasti podeželskega prostora. Podeželski prostor je namreč lahko »produktiven«

le, v kolikor v največji meri upošteva živalski svet. Takšna raba (alternativno kmetijstvo in gozdarstvo) koristi divjadi, ostalim divjim vrstam in nenazadnje človeku. Različnost lovskih tradicij v posameznih deželah ponazarja bogastvo kulturne dediščine evropskih regij. Tako je v ekonomskem, ekološkem, pa tudi družbeno-kulturnem pogledu lov integriran sestavni del podeželskega življenja. **Marjan Tos**

CERKNICA / UPRAVNA ENOTA

Vse državne službe naj bi dobile streho nad glavo v upravni stavbi Bresta

Upravna enota Cerknica je od nekdanje občine prevzela 36 delavcev, predlagana sistemizacija del in nalog pa v upravni enoti predvideva 41 delovnih mest, kar je za dobro desetino več. Sedanja občinska zgradba postaja za občino in upravno enoto pretesna, zato si slednja isče dolgoročno prostorsko rešitev drugod.

V. d. načelnika upravne enote Cerknica Maksimilijan Turšič je dejal, da upravna enota (ki zajema občini Cerknica in Loska dolina) skupaj z drugimi državnimi institucijami na lokalni ravni isče dolgoročno prostorsko rešitev v upravni stavbi Bresta, ki je v stečaju. Tu naj bi dobili svoj prostor sodišče, geodetska uprava, davkarija in upravna enota.

Ta bo po predlagani organizaciji, ki jo mora potrditi se vlada, razdeljena na štiri oddelke in urad načelnika. Oddelke za okolje in prostor bo opravljal zadeve, vezane na upravni postopek (izdaja raznih dovoljenj), ter premoženjsko-pravne, stanovanjske in vodnogospodarske zadeve. Oddelke za notranje upravne zadeve bo zajemal matično službo, pro-

metno, osebna stanja itd., oddelke za občo upravo, druge upravne naloge in skupne zadeve bo združeval naloge več ministrstev, oddelke za gospodarstvo, ekonomske odnose in kmetijstvo pa bo skrbel za pospeševanje razvoja malega gospodarstva in turizma, za demografijo ter denacionalizacijo.

Konec tega meseca bo začela v Starem trgu, sedežu občine Loska dolina, delovati sprejemna pisarna, ki bo občanom Loske doline omogočala, da bodo lahko vsaj del poslov opravljali v svoji občini.

Mateja Godejša

NOVA GORICA / ZDRAVSTVO

Še sto milijonov tolarjev za zdravstveni dom

Če bodo svetniki sredstva potrdili, je upati, da bo dom končan do konca leta 1996

Trenutno so v Novi Gorici »odprta« tri gradbišča (ce ne omenimo urejanja glavnega trga v trgovsko-blagovnem in kulturnem središču pred Kulturnim domom ter Agencijo za plačilni promet in Trgovsko hišo): drugi del zdravstvenega doma, bazen in gledališče.

Pri prvem se približuje koncu četrta gradbeni faza. Konec meseca bo tehnični prevzem, po katerem bodo vsi, ki so kupili prostore, že lahko začeli pripravljati svoje lokale. Če bo vse teklo po predvidenih načrtih, bo Nova Gorica dobila kompleten

zdravstveni dom konec leta 1996. To se bo zgodilo, če bo mestni svet odobril predlagani proračun za leto, v katerem je - po besedah župana Crtomirja Spacapana - za to novogradnjo predlagana postavka sto milijonov tolarjev. Če proračun ne bo sprejet, se bo gradnja zavlekla se do konca leta 1997. O tem je včeraj razpravljal gradbeni odbor.

Zgradba drugega dela ZD, ki se je »stisnila« med leta 1992 zgrajeni prvi del tega doma in stavbo območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje, bo v celoti merila 1164

kvadratnih metrov. Prodani so le pritlični prostori (trije zasebniki so jih kupili za lokale, ZZZS pa za poslovne prostore), vse ostalo (podpritišče in tri nadstropja) pa je namenjeno zdravstvu. Po pogodbi, sklenjeni med Gradbenim odborom in podjetjem Gradbeno operativna iz Nove Gorice, znaša fiksna cena za kvadratni meter 2.206 nemških mark. Ker pa je od kupnine trgu namenjenih prostorov, ki so bili kupcem prodani po višji ceni, »priteklo« približno 300 tisoč mark, je zato končna cena kvadratnega metra za zdravstvo

(občino) nekoliko nižja - 1949 nemških mark. Po doslej plačanih deležih do konca lanskega leta je občina »kupila« že 555 kvadratnih metrov druge faze novega zdravstvenega doma, letos pa se nadaljnjih 66 kvadratnih metrov, tako da jo (ce se bo za to odločil mestni svet) za nakup caka se 543 kvadratnih metrov. Oprema (pohištvo in medicinska oprema) bo po predvidevanjih stala - odvisno od ponudnikov - med 1,2 in 1,5 milijona nemških mark. Zanj bi v najbolj neugodnem razpletu lahko najeli tudi posojilo. **Vojo Cuder**

NOVICE IZ JESENIC

Predstavila sta se mlada glasbenika

Včeraj je v razstavnem salonu Dolik potekal koncert iz cikla Glasbena mladina Oder 94/95. Gre za enega od koncertov, ki jih vse leto v sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije organizira Glasbena mladina Jesenic. Na koncertu sta se predstavila baritonist Matjaž Robavs in pianist Andraž Hauptman. Prvi je student dunajske Visoke šole za glasbo in upodabljačo umetnost, drugi studira solopetje in je uspešen zborovodja komornega zbora Ave. Predstavila sta se s samospeli Schumanna, Liszta, Hindemitha, Kreka, Ipavca in Gerbica.

Dunaj po Dunaju

Avstrijska zveza amaterskih fotografov je novembra lani na Dunaju pripravila 19. Fiap foto forum za mlade fotografe. Te razstave se je iz 12 držav udeležilo 227 mladih fotografov s 1010 fotografijami. Iz Slovenije je 63 mladih fotografov na razpis poslalo 209 crno-belih in barvnih fotografij, ki jih je ocenila mednarodna žirija. Na razstavo je bilo sprejetih 54 fotografij 29 slovenskih avtorjev. Na ogled so v OS Prežihov Voranc, razstavo pa je pod naslovom Dunaj po Dunaju pripravil Foto klub Andrej Prešern Jesenice. Na otvoritvi razstave, ki bo odprta do 7. aprila, so podelili medalje in priznanja Fiap.

Nova razstava v Doliku

Članice odseka za rocna dela pri DPD Svoboda Tone Cufar Jesenice so v sodelovanju s kustosinjo Liznjekove hiše v Kranjski Gori Nado Salamon v salonu Dolik pripravile razstavo, ki so jo poimenovala Praznični prti. Na teh prevladujejo božični in velikonočni motivi. Izdelke je prispevalo 21 članic, to pa je že 22. njihova razstava. Odprli jo bodo jutri, na ogled pa bo do 5. aprila.

Novice zbrala Mateja Faletic

LJUBLJANA / TURISTIČNA ZVEZA SLOVENIJE

Priprave na turistično sezono so v teku

Prvi kazalci uspešnosti sezone so že pred vrati

Izvršni odbor Turistične zveze Slovenije je na nedavni seji obravnaval nekaj točk, ki so za razvoj slovenskega turizma še kako pomembne. Največ časa so posvetili resoluciji o strateških ciljih na področju razvoja turizma.

Predsednik TZS Marjan Rožič je dejal, da je »v bistvu nadaljevanje organiziranosti v turizmu in predstavlja izziv za slovenski turizem kot celoto, za odkrivanje novih poti za razvoj turizma in turistične društvene organizacije. Resolucija o strateških ciljih na področju razvoja turizma, ki jo je konec januarja sprejel državni zbor, naj se začne intenzivno uresničevati, pri tem pa naj se uporabijo izkušnje iz leta turizma, ki je v Sloveniji potekalo lani in predlani. Zavzemamo se, da bomo s konkretnimi obvezami dopolnili program TZS, sodelovali pri uresnitvi nalog

iz programa resolucije. Cilji resolucije so sicer ambiciozno zastavljeni, niso pa neuresničljivi.«

Stane Bizjak z ministrstva za gospodarske dejavnosti je dejal, da »ni turizma brez življenja lokalnih ljudi«, zato naj bi večjo pozornost posvetili pripravi razvojnih programov v občinah in v drugih društvenih organizacijah. TZS bo pri tem občinam nudila vso potrebno pomoč, sicer pa bo pri uresničevanju resolucije največ pozornosti posvetila vlaganju v znanje in vključevanje podmladka in prebivalstva za promocijo turizma v Sloveniji. Člani izvršnega odbora

ra TZS so izrazili tudi zaskrbljenost, da bi resolucija obležala v predalih, in se zavzeli za to, da pride v roke vsakega turističnega delavca, ki naj bi v njej našel svoje obveznosti in možnosti za razvoj.

O pripravi na letošnjo turistično sezono pa so dejali, da so prvi kazalci uspešnosti glavne turistične sezone že bližajoči se velikonočni in prvomajski prazniki. TZS zato skupaj z združenjem za gostinstvo in turizem pri GZS pripravlja predstavitev pripravljenosti posameznih slovenskih krajev na turistično sezono, zagotovo pa bo izredno pomemben uspeh akcije pomladanskega čiščenja in urejanja okolja, k sodelovanju pa so vabljeni vsi prebivalci Slovenije.

Barbara Sedmak

KOPER / NAVTIKA

Splovili so novo Elanovo jadrnico

Za potovalno-športno jadrnico se zanima že 30 naročnikov

Včeraj so v Kopru splovili prvo jadrnico tipa ELAN-295. Gre za 9,2 metra dolgo vodno lepotico, ki jo odlikuje vse udobje, kakršnega sicer ponujajo večja plovila. Jadrnico, ki jo je krstila delavka Elana Marine Helena Zakelj, so izdelali za svoje-ga švicarskega zastopnika, podjetje Inkovertex.

Novo plovilo je posebej primerno za plovbo po rekah in jezerih, za križarjenja in tekmovalstvo. Oblikoval je eden od svetovno najbolj znanih oblikovalcev plovil Rob Humpreys,

izdelalo pa eno od šestih podjetij Elana, Elan marine. Prototip omenjenega plovila so prvič predstavili že septembra lani v Amsterdamu, tej predstaviti pa so sledile še predstavitve v Genovi, Atenah in Berlinu. Prvo jadrnico, izdelano v Ela-

nu, pa so predstavili na letošnjem sejmu v Düsseldorfu in zatem se v Tullnu. Včeraj so nam v podjetju Elan marine dejali, da je predstavitev novega tipa jadrnice naletela na dober odziv, o čemer pričajo že okoli 30 naročil iz tujine. Med njimi izstopa naročilo hrvatskega podjetja ACI iz Opatje, za katero bo Elan izdelal 11 jadrnic omenjenega tipa v športni izvedbi za solo jadrnanja na Koronatih, uporabljali pa naj bi jih tudi na znanem tekmovalstvu profesionalnih jadrancev v Rovinju. S tem se Elanov prodajni trg plovil seli iz že uveljavljenega nemškega, avstrijskega in nizozemskega se na hrvatskega in grškega. Maloprodajna cena jadrnice je 96.500 nemških mark, izdelujejo pa jih samo po naročilu.

Helena Drewry

RAI 1

- 6.45 Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.30 Dnevnik in Odprti prostor, 10.00 TG1
10.05 Film: La notte incantata di San Giovanni (dram., Nem '62), vmes (11.00) dnevnik
11.40 Vabilo k mizi - Tutti a Tavola
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gropa v rumenem
13.30 Dnevnik
14.00 Znanstveno-tehnološki tednik Albedo
14.20 Kviz: Sala giochi
14.50 Nan.: Catwalk
15.45 Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30 Nan.: Zorro
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50 Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35 Vreme, 20.00 dnevnik
20.30 Aktualna tema: Il fatto
20.40 Variete: Domenica in o nogometnih pokalih
21.55 Nogomet: Porto-Sampdoria (pokal pokalov)
22.15 Dnevnik
23.25 Variete: Seconda serata
0.05 Dnevnik, vreme in snezne razmere, Iz Parlamenta

RAI 2

- 6.35 Dok.: V kraljestvu narave
7.00 Otroški variete
7.50 Nan.: Blue jeans
8.40 Nad.: Quando si ama
10.30 Aktualno: Lo sportello del cittadino, 10.50 Fra le righe
11.30 TG2 33, 11.45 dnevnik 2
12.00 Aktualno: I fatti vostri
13.00 Dnevnik, gospodarstvo in vreme
13.45 Otroški variete: Quante storie ragazzi!, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 14.55 Santa Barbara
15.40 Aktualna odd.: Kronika v živo, vmes (15.45, 17.00) dnevnik
18.10 Sport in vreme
18.35 Sereno variabile
18.45 Nan.: Miami Vice
19.45 Dnevnik in sport
20.25 Variete: Ventienti
20.40 TV film: Un bambino di troppo (dram., ZDA '93, i. M. Greene), nato posebna odd. Film kronika
23.30 Dnevnik
0.15 Pregled tiska in vreme
0.25 Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.30 SP v smučarskih skokih
1.00 IP v hokeju na ledu

RAI 3

- 6.45 Oddaje Videosapere: Anglescina, dok., Filozofija, Alfabeto TV, dok.
9.25 SP v smučanju: ženski superveleslalom
10.45 Fantastica Età, 11.10 Fantastica Mente
12.00 Dnevnik in gospodarstvo
12.30 Znanstveni dnevnik
12.20 SP v smučanju: mioski superveleslalom
14.00 Dezelne vesti
14.20 Popoldanski dnevnik
14.50 TGR Regione 7
15.15 Sport: sabljanje, jadrnanje, rally na Portugalskem
16.30 Videosapere: Divja narava-Galapagos, 17.00 Parlatto semplice
17.30 SP v smučarskem teku
18.15 Dok.: V deželi pingvinov
18.30 Sport, Insieme, vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50 Bolb, Blob Soup
20.30 Aktualno: Tempo reale
23.15 Dnevnik in vreme
23.20 50 let zgodovine italijanskega sporta, dnevnik

RETE 4

- 7.40 Nan.: Tre cuori in affitto
8.00 Nad.: Manuela, 9.05 Gualupe, 9.30 Catene d'amore
9.55 Variete: Buona giornata, vmes 10.00 Teleprodaja, 11.00 nad. Febbre d'amore, 12.00 Rubi, 13.00 Sentieri, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00 Rubrika o lepoti
14.20 Nad.: Sentieri, 15.20 Cuore selvaggio, 16.00 La donna del mistero
17.15 Aktualno: Perdonami, 18.00 Funari News, vmes (19.00) dnevnik
20.45 Nad.: Senza peccato
22.45 Film: Old Gringo (dram., ZDA '89, i. J. Fonda, G. Peck, J. Smits), vmes (23.30) dnevnik
0.50 Pregled tiska
1.00 Medicine a confronto
1.20 Nan.: Jeffersonovi

CANALE 5

- 6.30 Na prvi strani, 8.45 Iz Parlamenta
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.45 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.05 Kviz: Complotto di famiglia (vodi A. Castagna)
15.20 Agenzia matrimoniale
16.00 Otroški variete: nanizanke in risanke
17.55 TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40 Film: Roba da matti (kom., ZDA '90, i. K. Alley, J. Laroquette)
22.50 Večerni dnevnik TG 5
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
9.20 Nanizanke
11.25 Aktualno: Village
12.25 Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50 Otroški variete
14.00 Odprti studio
14.30 Varieteja: Talk radio, 14.45 Non è la RAI
16.15 Variete: Smile
16.20 Nan.: Star Trek
17.25 Aktualno: Village
17.30 Nan.: Il principe di Bel Air, 18.10 Superboy, 18.45 Village, 18.50 Primi baci
19.30 Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00 Variete: Karaoke
20.45 Nan.: Beverly Hills, 21.45 Melrose Place
22.40 Aktualno: Fatti e misteri
22.45 Glasb. variete: Jammin'
23.30 Aktualno: Ciak
24.00 Italija 1 sport

TELE 4

- 13.30 17.45, 19.30, 23.55 Dogodki in odmevi
20.30 Rioni alla ribalta
22.45 Film

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10 Film: Il segreto di Villa Paradiso (krim., '40)
20.00 The Lion Trophy Show
20.35 Film: La signora dimentica (dram., '89, i. D. Mills)

SLOVENIJA 1

- 10.25 M. Jezernik:
Medvedov Godrnjavček, 3/6, del
10.35 Ob ribniku
10.45 Arhiv zemlje, pon. 6/14 dela am. plz serije
11.15 Po domače, ponovitev
13.00 Poročila
13.05 Video strani
14.55 J. C. Carriere: Spor v Valadolidu, pon. francoske drame
16.20 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV
16.45 Podarim - dobim, pon.
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Otroški program: Živ zav
18.00 Regionalni studio Maribor
18.45 Stiri v vrsto, igrice
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05 David Copperfield: Letenje - uresničene sanje, 4/6 del
21.00 Tednik
22.00 TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20 Zarišce
22.40 Poslovna borza Sova
22.55 Večen sanjač, 11/27 del ameriške nanizanke
23.35 Derrick, 3/15 del nemške nanizanke

SLOVENIJA 2

- 09.25 Bormio: Superveleslalom (Z), prenos
11.20 Evrogol
12.25 Bormio: Superveleslalom (M), prenos
14.15 Kinoteka: Bumerang, ameriški (cb) film
15.40 V vrtincu, ponovitev Sova, ponovitev
16.25 Eno leto v Provansi, 9. del
17.00 Derrick, 2. del
18.00 Ze veste
18.25 Bormio: Superveleslalom (moski, ženske), posnetek
19.10 Podarim - dobim
19.20 Tok tok, za mladostnike
20.05 Večerni gost: Arne Hodallic
21.05 Alpe Adria - svoboda gibanja
21.15 Umetniški večer: Vrhunci Montparnassa
22.05 Alpe Adria - svoboda gibanja
22.10 Oci kritike
23.15 Stoletnici filma naproti - Werner Herzog:
Vsak zase in bog zoper vse, nemški film, 1974

KANAL A

- 10.15 Luč svetlobe, ponovitev
11.05 Beverly Hills 90210 III, pon.
12.05 A-shop, Spot tedna, CMT
15.45 Spot tedna, A-shop
16.30 Dance session, pon.
17.05 Unpato, ponovitev
18.00 Magnetoskop, glasba
18.45 A-shop
19.00 Poročila
19.05 Risanka
19.10 Luč svetlobe, 384. del
20.00 Pred poroto, 34. del
20.25 Poročila
20.30 Jablane, nemška drama
22.20 Kino, kino, kino
23.20 Magnetoskop, pon.
00.05 Spot tedna
00.10 A-shop, CMT
01.00 Video strani

MTV MMTV (62. kanal)

- 18.20 Aktualno, zanimivo, pon.
19.00 Obvestila
19.05 Risanke
19.30 MMTV shop
20.00 Sport MMTV, v studiu Britta Bilac in Brigita Bukovec
20.40 Neon City, film
22.10 Spontaneous Combustion, film
00.00 Video strani

Koper

- 16.00 Euronews
16.15 »Bersaglio« - v studiju Tatiana Juratovec
17.15 Leteci zdravniki, tv nani-zanka
18.00 Slovenski program Dokumentarna Oddaja
18.30 Zamejski portreti
18.45 Primorska kronika
19.00 TV dnevnik
19.30 Tecaj italijanskega jezika
20.00 Euronews
20.30 »Meridiani« - aktualna tema
21.30 Odprte strani; oddajo pripravlja Rosanna Giuricin
21.50 Stanje stvari, kultura oddajo pripravlja Natasa Melon
22.15 TV dnevnik
22.30 Slovenski program: Karaoke - dobra volja je najboljša, zabavno-glasbeno oddaja

ORF Avstrija 1

- 09.00 Umor, je napisala
09.50 Knight Rider, ponovitev
10.40 Vesoljska ladja Enterprise
11.30 Moje srce se hoče mascevat, ameriški film
13.00 Otroški program
15.35 Vesoljska ladja Enterprise
16.25 Knight Rider Dvojniki
17.10 Strašno prijazna družina S stevardesami se ne šali
17.35 Nas hrupni dom
Vijolice ljubezni
18.05 Prijatelji
Ugrabitev otroka
19.00 Pri Huxtablovih
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Pogledi od strani
20.15 Peter Strohm
Sprehajalec na plitvini
21.15 Kuharski mojstri
21.25 NYDP Blue, am. serija
Mascevanje
23.15 Cas v sliki
22.15 Dvanajst umazancev, ameriški vojni film, 1967
Igrajo: Lee Marvin, Ernest Borgine, Robert Ryan in drugi
Režija: Robert Aldrich
00.40 Cas v sliki
00.45 Strašno prijazna družina
01.10 Vsak dan s Schiejokom
02.10 Dobrodošli v Avstriji
04.00 Zatocišče, izraelska komedija, 1977
05.35 Raji zivali
Oci v stapi

ORF Avstrija 2

- 13.10 Cas v sliki
09.05 SP v nordijskih disciplinah
09.25 Superveleslalom (Z), iz Bormia
Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
11.40 Zemlja in ljudje
12.15 Cas v sliki
12.25 Superveleslalom (M), iz Bormia
Nogomet - liga prvakov
14.25 Moč strasti
Prica prepovedane ljubezni
15.10 Umor, je napisala
16.00 Vsak dan s Schiejokom
17.00 Cas v sliki
17.05 Dobrodošli v Avstriji
19.00 Zvezna dežela danes
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Sport
20.15 Moja najljubša pesem
21.20 Nori par
22.00 Cas v sliki
22.30 Siling
23.00 Night Watch
23.50 SP v nordijskih smučarskih disciplinah
04.00 Video noc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 11.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofoni; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Prireditve; 11.15 Izjava tedna; 12.00 Opoldne; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 17.30 Obvestila; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Zrcalo dneva, Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 O jeziku; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Znanje-politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zbo-rovska glasba; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 22.05 Logos; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik in osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servise informacije, prireditve; 9.45 Aspirin-Zdravnikovi nasveti; 11.15 Hladno-toplo-vroč; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Poročilo iz borze; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr. Modrega vala R. Koper; 22.30-23.15 Četrtek koncert.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val; 18.45

Jazz: 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15; 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avto market; 16.10 Cankarjev dom se predstavi; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Medžik; Gromka glasba.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema dneva; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Skozi zadnja vrata v zgodovino; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski pr. Radia Kranj.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniaturre; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mail oglas; 13.05 Pod Peksro gorco; 13.10 Cas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prieski berluzjak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr.; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

11.00 Prevzetni klop; 12.00 Komu zvoni?; 14.00 OF; 15.00 Recenzije & Napovedi (kinotečni filmi); 15.30 Kaj pa univerza?; 17.00 Jocular; 18.00 Borzni parket; 19.00 TB; Lars Hollmer; 22.00 Vsa omiljeni DJ Jure.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Irska, lepa in tragična; 8.40 Slov. lahka glasba; 9.15 Odprta knjiga: Kar po domače (r. M. Maver); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Primorska poje: MePZ Primorec-Tabor; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Univerzitetni ZPZ ELTE; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Kantavtorji; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zani-ma tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

18.10-18.30 Rož - Podjuna - Zila.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 16. marca, ob 18. uri: Gledališče Ane Monró - **LENUH POZERUH** (LD). Zadnja ponovitev predstave, ki si jo je ogledalo več kot 15000 otrok...

MALA DRAMA, tel.: 061/221-511

V petek, 17. marca, ob 20. uri: A. Nicolaj - **PRVA KLASA**, za izven.
Na sliki: Iva Zupancic, Jurij Soucek, Danilo Benedicic v predstavi Prva klasa.

V soboto, 18. marca, ob 19.30:
KDO JE NARISAL STANKU SKAKALNICO, za izven.
Gostovanje plesne skupine Braneta Potocana

MGL, tel.: 061/210-852
Danes, 16. marca, ob 19.30: T. Bernhard - **PRED UPOKOJITVIJO**, za abonma cetrtek. Predstava bo se v petek, 17. marca, ob isti uri, za abonma red V.

SMG, tel.: 061/125 33 12
V petek, 17. marca, ob 19.30: **BUTTERFLY**.
V soboto, 18. marca, ob 16. uri: W. Dekleva - **KLOVNI**.

SNG OPERA, tel.: 061/331-950

V soboto, 18. marca, ob 19. uri:
C. Saint-Saens - SAMSON IN DALILA.
Gostovanje HNK Zagreb.
V sredo, 22. marca, ob 19. uri:
G. Donizetti - LJUBEZENSKI NAPOJ, premiera.

LGL, tel.: 061/314-962
VELIKI ODER
V soboto, 18. marca, ob 11. in 17. uri: R. Dahl-A. Tkacev - **VELIKANSKI DOBRODUSNI VELIKAN**, za izven.
KULTURNICA, Zidovska steza 1
Danes, 16. marca, ob 17. uri: A. Goljvešek - **GORNASTENISEDIMUHA**, za izven.

TUNEL, Krekov trg 2
Danes, 16. marca, ob 19.30: P. Quignard - **IME NA KONCU JEZIKA**, za izven.

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/332-288
V petek, 17. marca, ob 20. uri: Zijah A. Sokolovic - **CABARES, CABAREL**. Predstava bo se v soboto, 18. marca, ob isti uri.
V soboto, 18. marca, ob 17. uri: predstava **CESARJEVA NOVA OBLACILA** lutkarja Cveta Severja.
V nedeljo, 19. marca, ob 20. uri: **IMPROLIGA**. Eksperimentalna tekma treh najboljših: Radio Student, Gledališče Ane Monró, Gils Nasa kabinet. Razprodano!

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE, tel.: 061/312-860
V petek, 17. marca, ob 19.30: L. Kraigher - **SKOLJKA**, za abonma red A in izven.

CELJE
SLG, tel.: 063/25-332
Danes, 16. marca, ob 11.30i: B. Brecht - **BOBNI V NOCI**, za abonma VIII mladinski in izven in ob 17. uri, za 3. abonma Gimnazije Celje.
V ponedeljek, 20. marca, ob 12. uri: J. Kranjc - **DETEKTIV MEGLA**, za abonma Sr. sola za gostinstvo in turizem Celje.

ODERPODODROM
V petek, 17. marca, ob 20.30: Z. Hocevar - **SMEJCI**, za abonma oderpododrom I. Predstava bo se v soboto, 18. marca, ob isti uri, za abonma oderpododrom 2.

KOPER
GLEDALISCE KOPER, tel.: 066/21-027
V soboto, 18. marca, ob 10. uri: **PAPILU KLUB** lutkovna predstava in delavnica.

KRANJ
PGK, tel.: 064/222-681
Danes, 16. marca, ob 19.30 uri: D. Smole - **ZLATA CEVLJČKA**, za abonma cetrtek in izven.

NOVA GORICA
PDG, tel.: 065/25-326
V petek, 17. marca, ob 20. uri: H. Barker - **LJUBEZEN DOBREGA MOZA**, za abonma petek B in izven. Razprodano!
V soboto, 18. marca, ob 19. uri: A. Nicolaj - **NI BILA PETA**, BILA JE DEVETA, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Kulturni dom
Jutri, 17. t.m., ob 20.30 (red A, D, in F) gostuje **SNG** - Drama iz Ljubljane s predstavo W. Shakespearea »Hamlet«. Režija Janez Pipan.
Ponovitvi v soboto, 18. t.m., ob 20.30 (red B in E) ter v nedeljo, 19. t.m., ob 16.00 (red C).
Gledališče Rossetti
Danes, 16. t. m., ob 9.30 (predstava za sole) Podreccove lutke s predstavo »La bella dormiente nel bosco«.
Jutri, 17. t. m. »Od Donave do Sredozemlja«, baletna skupina Yvette Bozsik, ob 20.30 »La Contessa« in »Così che...«, v soboto, 18. t. m. »La serata« in »Così che...« (predstava 5V); ob 18.30 koncert Aurora Ensemble.
V teku je predprodaja vstopnic za predstavo »Il taccuino« (predstava 9G).
Urniki blagajne gledališča: 8.30-14.30 in 16.00-19.00 ob delavnikih (tel. 54331) in pri blagajni

v Pasazi Protti (tel. 630063): 8.30-12.30 in 16.00-19.00.

Gledališče Cristallo - La Contrada
V soboto, 18. t.m., ob 20.30 -gostovanje gledališke skupine Lavia (Massa) z delom F. Dostojevskega »Il sogno di un uomo ridicolo«. V glavni vlogi Gabriele Lavia.

TRŽIČ
Občinsko gledališče
V sredo, 11. in v cetrtek, 12. aprila, ob 20.30 bo na sporedu komedija Eduarda De Filippa »Il contratto« v priredbi Luce De Filippo. Režija Bruno Garofalo.

GORICA
Kulturni dom
SSG gostuje v ponedeljek, 20. t.m., (red A) in v torek, 21. t.m., (ob 20.30 (red B) s predstavo J. Jurčica - A. Inkreta »Deseti brat«. Režija Dušan Mlakar.

občni zbor SPD Dobrac. Sledi predavanje z diapozitivi. Predava Jurij Buch.

HODNINA
Pri Polancu bo v nedeljo, 19. t. m., ob 9. uri 17. pohod na Arihovo pec.

RADISE
V Kulturnem domu bo v nedeljo, 19. t. m., ob 10.30 »Lumpacivagabund«.

CERKNICA

V petek, 17. marca, dvorana pod Ljubljansko banko ob 18. uri predstavitev pesniške zbirke **VANDE SEGOVE** - DOTIKI.

PORTOROŽ
AVDITORIJ, tel.: 066/746-610
V petek, 17. marca, ob 21. uri: otvoritev kavarne **AVDITORIJ**. Nastopa duo **ROSANA** in **VILLI**.

MARIBOR
MALI ODER SNG MARIBOR, Slovenska 27
Danes, 16. marca, ob 17. uri: kabinet prof. Sedmaka. Gosta: **KSENIJA MISIC** in **BRANE STURBEJ**.

VELENJE
GLSBENA SOLA VELENJE
V petek, 17. marca, ob 19.30: občinska revija odraslih pevskih zborov **POZDRAV POMLADI**.

RICMANJE

Ricmanjski teden: jutri, 17. t. m., nastop ansambla **Adria kvintet**.

*V ponedeljek, 20. marca, bo ob 19. uri v Cankarjevem domu v Ljubljani predstava Nenada Prokiča **RUSKA MISIJA** tretje kraljestvo Dostojevskega v režiji Tomaža Pandurja*

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
V ponedeljek, 20. marca, ob 19.30: koncert **ALEKSANDRA RUDINA** (violoncelo) in **VLADIMIRJA SKANAVIJA** (klavir), za srebrni abonma.

KLUB CD, tel.: 061/176 72 28
Danes, 16., in v soboto, 18. marca, ob 20. uri: **TEMATSKI GLASBENI VEČER**.

V torek, 21. marca, ob 21. uri: koncert **HANSA THEESSINK & BLUE GROOVE** (na sliki).

ČRNO MELJ

V ponedeljek, 20. marca, ob 19. uri: koncert komornega ansambla slovenske filharmonije **LJUBLJANSKEGA KVINTETA TROBIL**.

GORNJA RADGONA
DVORANA PARTIZAN
V soboto, 18. marca, koncert skupin **LET3, BELCH, NOT WHY YES**.

KAMNIK
RAZSTAVISCE VERONIKA
V soboto, 18. marca, ob 20. uri: koncert dua **PUERTO RICO**.

FJK

TRST

Glasbena matica - Koncert na abonmajski sezoni 1994/95
V cetrtek, 23. t. m., ob 20.30 koncert **Camerata Libacensis**. Dirigent Stojan Kuret.
Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich
Opera in baletna sezona 1994-95

Danes, 16. t.m., ob 21. uri (red H) »El amor brujo« Mariana De Falle. Glavni interpreti: M. Gimenes, A. Noya, I. Yerba, T. Rojo in V. Ullate Ballet. Dirigent A. Gil Ordonez.

V teku je predprodaja vstopnic za predstavo »Redemption« C. Francka.
Prodaja vstopnic in rezervacije pri blagajni dvorane Tripicovich (urnik: 9-12/16-19 - zaprto ob ponedeljkih).
Gledališče Rossetti
Trzasko koncertno društvo: V ponedeljek, 20. t.m., ob 20.30 - Koncert simfonicega orkestra iz Cannes. Nastopata P. Bender in M. Conti.
Gledališče Miela
Danes, 16. t.m., ob 21.00 - Koncert irske glasbe s skupino »Reeds 'n' Strings«.
Predprodaja vstopnic pri **UTAT** v Pasazi Protti.

GORICA

Kulturni dom
V sredo, 22. t. m., bo na sporedu **KONCERT CAMERA-TE LABACENSIS**. Nastopa Valentina Pavio (klavir). Dirigent Stojan Kuret.
SOVODNJE
Kulturni dom
V soboto, 18. t.m., ob 20.30 »Primorska poje«.

PORDENON

Koncert ansambla Litfiba bo 7. aprila v Palasportu v Pordenonu (ter 5.- aprila v Veroni - Palasport); 8. aprila pa bo v Bologni (Palasport) koncert ansambla Megadeath..

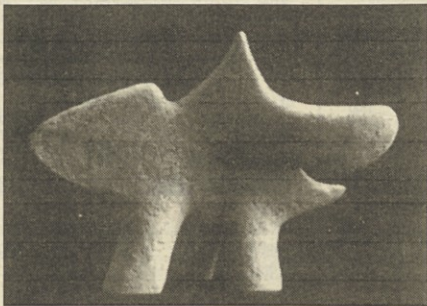
RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, Presernova 10
Razstava nagrajenih del natečajnega projekta Fotografija leta 1994 je na ogled do 19. marca.
V Sprejemni dvorani je do 26. marca na ogled mednarodna razstava ilustracij za otroke **PODOBE DOMISLIJE**. Razstava skulptur in risb **DRAGA TRSARJA** je na ogled do 20. marca. Razstava fotografij **MARKA MODICA** je na ogled do 29. marca (Mala galerija).

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5
Razstava Zimski salon, na kateri se predstavljata umetnici **ALMIRA SADAR** in **MARIJA STARIC JENKO** je na ogled do 26. marca.

MODERNA GALERIJA, Slovenska 35
Pregledna razstava **ZDENKA HUJANA** je na ogled do 9. aprila.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2
Danes, 16. aprila, bo ob 18. uri otvoritev razstave plastik **LOVRO INKRETA** (na sliki). Razstava bo na ogled do 6. aprila.

GALERIJA AVLA, Trg republike 2
Razstava slik **KARLA** in **ROKA ZELENKA** je na ogled do 9. aprila.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31
Razstava skulptur **JIRIJA BEZLAJA** je na ogled do 26. marca.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6
Razstava slik **KIARJA MESKA** in kipov **MARIJANA KERSIC-BELACA** je na ogled do 31. marca.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3
Razstava **TRANSALPIN** - nova umetnost iz Avstrije.

JAKOPICEVA GALERIJA, Slovenska 9
Razstava slik **TONETA LAFAJNE** je na ogled do 26. marca.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21
Razstava **FRAGMENTI... NAMISLJENIH BENETK** je na ogled do 31. marca.

TOBACNI MUZEJ, Tobacna 5
Danes, 16. marca, bo ob 11. uri otvoritev razstave **TL 95** - s tematiko ženskega akta. Razstavljajo: **JANEZ KNEZ, NIKOLAJ BEER, MARIAN SKUMAVC, MILAN RAZBORSEK, JANEZ MISO KNEZ**.

CELJE
GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI CELJE, Trg Celjskih knezov 11
Pregledna razstava slik **AVGUSTA LAVRENCICA** je na ogled do 31. marca.

LIKOVNI SALON CELJE, Trg celjskih knezov 9
Razstava del **VLASTE DELIMAR** je na ogled do 1. aprila.

JESENICE
RAZSTAVNI SALON DOLIK, Titova 12
V petek, 17. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave **PRAZNICNI PRITI** članic odseka za ročna dela pri **DPD Svoboda Tone Cufar** in ornametov s kmečkih skrinj **NADE SALAMON**. Razstava bo na ogled do 5. aprila.
KOPER
GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 34
V petek, 17. marca, bo otvoritev razstave slik **SASE HRIBERNIK**. Razstava bo na ogled do 5. aprila.

MURSKA SOBOTA
GALERIJA MURSKA SOBOTA
Danes, 16. marca, bo ob 18. uri otvoritev razstave 22. **RAZSTAVA MEDNARODNE LIKOVNE KOLONIJE V LENDAVI**. Razstava bo na ogled do 4. aprila.

NOVA GORICA
GALERIJA POKRAJINSKI ARHIV, Trg E. Kardelja 3
V petek, 17. marca, bo ob 20. uri otvoritev razstave skulptur **SEBASTIJANA PERSOLJE**. Razstava bo na ogled do 24. marca.

ŠKOFJA LOKA
GALERIJA IVANA GROHARJA, Mestni trg 37
V petek, 17. marca, bo ob 19. uri otvoritev razstave slik **JASNE SAMARIN**.

VELENJE
KC IVANA NAPOTNIKA
Razstava del **VOJKA POGACARJA** je na ogled do 22. marca.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Muzej judovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« (Ul. Monte 5): do 17.4. »Sveta dežela v antični topografiji«. Urnik: torek, sredo 16-20, cetrtek, petek 10-13, ob nedeljah pa dopoldne in popoldne.
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar **Ottavio Bomben**.
Galerija Torbandena: na ogled je skupinska razstava »Maestri del novecento«.
Art Light Hall: na ogled je razstava skulptur **Giorgia Schumann**.

OPCINE
Prosvetni dom: na ogled je razstava slik **Stefana Turka**.

RICMANJE
Ricmanjski teden: v Babni hisi je na ogled razstava likovnikov s trzasega in goriskega.

GORICA
Galerija Kulturnega doma: do 20. t. m. bo na ogled razstava »Idrijske cipke«, ki jo prirejajo Kulturni dom Gorica, občina Idrija in Mestni muzej - Idrija.

ŠPETER
Beneska galerija: na ogled je fotografska razstava **Laure Battich** in **Marine Bergnach**.

KOROŠKA

CELOVEC
Dezelna galerija: do 30. aprila razstavlja **Marie Lassnig**.
Hisa umetnikov - Mala galerija: Do 24. t.m. je na ogled razstava »Prostori« - keramični objekti in skulpture.

TINJE
Dom: na ogled je razstava fotografij **Ivana Klarica** »Hrepenenja«.

ROŽEK
Galerija Sikoronja: Na ogled je razstava »Tihožitja iz narave« **Wernerja Neuwirtha**.

ŠMIHEL NAD PUBLERKOM
Tovarna Knecht: na ogled je razstava **Helmuta Blazaja**.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815
Danes, 16. marca, ob 11. uri: srečanje z **BREDO SLAVINEC**. Avtorica se bo predstavila s knjigo **Pajcevine** (dvorana E1).
Ob 19. uri: predavanje **GORDONA B. DOBBINS** - **KORENINE BAHAJSKEGA VEROVANJA**.

KD SPANSKI BORCI, Zaloska 61
Danes, 16. marca, ob 17. uri: predavanje z diapozitivi - **TRIGLAVSKI NARODNI PARK**.

CELJE
Danes, 16. marca, Galerija sodobne umetnosti ob 19. uri: ob pregledni razstavi **Avgusta Lavrencica** predstavitev slikarjeve umetniške poti skozi stiri desetletja in razgovor z avtorjem.
Gostje večera: **AVGUST LAVRENCIC**, dr. **IVAN SEDEJ** in **ALENKA DOMJAN**.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST
Gregorčičeva dvorana (Ul. sv. Franciska 20): v petek, 24. t. m., ob 20.30, 41. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta.

MENJALNIŠKI TEČAJI

15. marca 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,20	82,10	11,36	11,65	6,68	7,16
A banka Koper	80,50	81,80	11,28	11,63	6,64	7,15
A banka Nova Gorica	80,60	81,80	11,30	11,64	6,70	7,15
Banka Celje d.d., t: 063/431-459	80,60	82,00	11,30	11,60	6,70	7,10
Banka Noricum* d.d., t: 133-40-55	80,80	81,80	11,40	11,60	6,60	7,20
Banka Vipja NG, t: 065/ 28-511	80,48	81,78	11,31	11,64	6,65	6,94
Bund Ljubljana, t: 18-51-318	81,00	81,50	11,20	11,55	6,65	7,10
Come 2 us*	81,25	81,50	11,47	11,60	6,75	7,00
Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12						
Creditanstalt d. d.	81,00	81,80	11,20	11,70	6,70	7,50
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,32	81,35	11,49	11,51	6,95	6,97
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,35	81,42	11,50	11,53	6,87	6,92
Kompas Hertz Celje*	81,10	81,60	11,44	11,54	6,65	6,90
Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-15						
Kompas Hertz Velenje	81,20	81,60	11,42	11,51	6,65	6,90
Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13						
Kompas Hertz Idrija*	81,20	81,60	11,42	11,51	6,65	6,90
Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Tolmin*	81,20	81,60	11,42	11,51	6,65	6,90
Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-15						
Kompas Hertz Bled*	81,20	81,60	11,42	11,51	6,65	6,90
Tel: 064/ 741-519, od 8-12, 17-19, sob od 7-16						
Kompas Hertz Nova Gorica*	81,20	81,60	11,42	11,51	6,65	6,90
Tel: 065/ 28-711, od 7-19, sob od 7-19						
Kompas Hertz Maribor*	81,20	81,60	11,42	11,51	6,65	6,90
Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13						
Nova kreditna banka Maribor d.d.*	80,25	82,00	11,38	11,72	6,50	7,15
Lemo Šempeter*, t: 065/ 32-250	80,60	81,45	11,32	11,52	6,66	6,94
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,15	81,80	11,40	11,65	6,80	7,40
Poštna banka Slovenije*	79,40	81,40	10,83	11,49	6,38	7,10
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,30	81,35	11,52	11,54	6,90	6,93
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,06	81,45	11,45	11,50	6,80	6,97
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,07	81,40	11,45	11,53	6,50	7,10
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,00	81,25	11,47	11,50	6,75	7,05
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	79,70	81,60	11,20	11,65	6,60	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	80,90	81,40	11,34	11,53	6,77	6,88
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,00	81,49	11,40	11,59	6,60	7,05
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	80,40	81,50	11,35	11,50	6,50	7,15
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,05	81,60	11,42	11,53	6,50	7,29
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,22	81,75	11,45	11,65	6,79	7,06
Publikum Trebnje, t: 068/ 45-670	80,55	81,70	11,36	11,59	6,66	7,36
Publikum Sevnica, t: 0608/ 82-822	81,15	81,79	11,35	11,59	6,80	7,10
Publikum Mozirje, t: 063/ 831-842	80,40	81,28	11,31	11,49	6,70	7,20
SKB d.d., ***	80,40	81,90	10,90	11,65	6,40	7,20
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,20	81,40	11,47	11,52	6,90	7,10
SZKB d.d. Ljubljana	81,25	81,90	11,41	11,62	6,65	7,25
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	80,60	81,90	11,35	11,63	6,70	7,10
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,32	81,42	11,51	11,53	6,90	6,94

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: ***

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rožan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

15. MAREC 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1640,00	1710,00	
nemška marka	1160,00	1210,00	
francoski frank	329,00	342,50	
holandski gulden	1039,00	1083,00	
belgijski frank	56,50	58,85	
funt sterling	2613,00	2720,00	
irski sterling	2600,00	2705,00	
danska krona	291,00	304,00	
grška dramma	6,90	7,60	
kanadski dolar	1166,00	1216,00	
japonski jen	18,20	18,95	
švicarski frank	1402,00	1461,00	
avstrijski šiling	165,50	172,75	
norveška krona	262,00	272,50	
švedska krona	228,00	237,50	
portugalski escudo	10,90	11,60	
španska pezeta	12,70	13,30	
avstralski dolar	1228,00	1280,00	
madžarski florint	11,00	15,00	
slovenski tolar	14,00	14,90	
hrvaški dinar-kuna	310,00	320,00	

KMEČKA BANKA - GORICA

15. MAREC 1995		v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni	
ameriški dolar	1667,00	1712,00	
nemška marka	1188,00	1223,00	
francoski frank	333,00	348,00	
holandski gulden	1054,00	1082,00	
belgijski frank	57,20	58,40	
funt sterling	2647,00	2737,00	
irski sterling	2630,00	2720,00	
danska krona	295,00	303,00	
grška dramma	7,20	7,80	
kanadski dolar	1181,00	1226,00	
švicarski frank	1429,00	1459,00	
avstrijski šiling	167,90	172,90	
slovenski tolar	14,00	14,80	

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

15. MAREC 1995			
država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,30	8,90
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	9,00
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	7,80	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	14,00	14,90
Italija	Tržaška kreditna banka	14,00	14,80

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995		v DEM		
valuta	nakupni	srednji	prodajni	
ameriški dolar	-	1.4098	-	
francoski frank	-	28.0770	-	
nizozemski gulden	-	89.1430	-	
belgijski frank	-	4.8360	-	
španska peseta	-	1.0907	-	
danska krona	-	24.8600	-	
kanadski dolar	-	0.9945	-	
japonski jen	-	1.5464	-	
švicarski frank	-	20.0700	-	
avstrijski šiling	-	14.2070	-	
italijanska lira	-	0.8365	-	
švedska krona	-	19.4450	-	

ABANKA D.D. LJUBLJANA
Tečajna lista za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij,
veljavna dne 16. 3. 95

Valuta	Enota	Nakupni	Prodajni
ATS	100	1.157.9520	1.161.5039
DEM	100	8.150.0000	8.175.0000
USD	1	114.9883	115.3411

Tečaji so okvirni, pri konkretnih poslih so možna odstopanja.

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 051 z dne 15. 3. 1995 - Tečaji veljajo od 16. 3. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	85,8154	86,0736	86,3318
Avstrija	040	šiling	100	1158,2257	1161,7108	1165,1959
Belgija	056	frank	100	395,1239	396,3128	397,5017
Kanada	124	dolar	1	81,3970	81,6419	81,8868
Danska	208	krona	100	2030,4003	2036,5098	2042,6193
Finska	246	marka	100	2620,8443	2628,7305	2636,6167
Francija	250	frank	100	2297,6205	2304,5341	2311,4477
Nemčija	280	marka	100	8151,9264	8176,4558	8200,9852
Grčija	300	grd	100	—	50,3261	50,4771
Irsko	372	funt	1	—	182,1306	182,6770
Italija	380	lira	100	6,8011	6,8216	6,8421
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2200,0000	—
Japonska	392	jen	100	127,3004	127,6835	128,0666
Nizozemska	528	gulden	100	7265,6490	7287,5115	7309,3740
Norveška	578	krona	100	1827,9065	1833,4067	1838,9069
Portugalska	620	escudo	100	77,3210	77,5537	77,7864
Švedska	752	krona	100	1587,9953	1592,7736	1597,5519
Švica	756	frank	100	9809,6207	9839,1381	9868,6555
Velika Britanija	826	funt sterling	1	182,2771	182,8256	183,3741
ZDA	840	dolar	1	115,0155	115,3616	115,7077
Evropska unija	955	ECU	1	149,3474	149,7968	150,2462
Španija	995	peseta	100	89,3125	89,5812	89,8499

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 16. 3. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 12. 5. 1995:					1,500,000	819,410	811,138	1,630,548
57		109.2547%	108.1517%	108.7032%	150,000	81,941	81,114	163,055

**LJUBLJANSKA
BORZA**
LJUBLJANA STOCK EXCHANGE INC.

Tečajnica borznega trga

št.: 49

Datum: 15. 3. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	796	(4.5.93)	11.500		10.3.	11.250	12.000			
PRB	1.000	(6.6.94)	13.823	3,18-	15.3.	13.510	14.100	13.960	13.520	5.488
SAL	500	(7/29.8.94)	20.217	1,86-	15.3.	20.040	20.400	20.310	20.100	2.224
SKBR	458	(16.5.94)	34.649	1,36-	15.3.	34.320	34.400	35.100	34.370	18.295
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RSO1	8,0	4(31.12.94)	98,1	11	15.3.	98,1	98,3	98,5	98,1	1.857
RSO2	9,5	8(1.10.94)	103,0	01	15.3.	102,7	103,2	103,1	103,0	144
RSO8	5,0	3(30.11.94)	83,3		17.2.		91,0			
RS11	7,0	4(15.1.95)	90,0		2.3.	85,0	89,9			
RS1D	8,0	4(31.12.94)	96,7	02	15.3.	96,7		96,8	96,7	61
RS12D	9,5	8(1.10.94)	99,0		13.3.	99,0				
SKB1	10,0	4(1.11.94)	95,4	1,69-	15.3.	95,0	97,4	96,7	95,3	9.113
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR			12.100A		15.3.		12.450	12.100	12.100	36
DAD	10.000	(1.6.94)	132.899*	5,92-	15.3.	106.000	127.150	143.700	127.150	51.598
FMD		(8)	14.432	6,29-	15.3.	14.210	15.800	14.430	14.200	491
GPGR			16.000		6.2		17.000			
HMER			15.950		14.3.	15.800	16.500			
MKZ	218	(30.3.93.)	9.034	2,86-	15.3.	8.920	9.160	9.300	8.900	3.243
NIKR	4.000	(8/10.6.94)	4.256*	5,86-	15.3.	4.070	4.230	4.485	4.070	9.588
TCTR		(5)	724,0	1,50-	15.3.	720,0	729,0	726,0	720,0	1.303
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	4000	(23.5.94)	35.025	4,37-	15.3.	35.100	37.500	35.150	35.000	420
PNFP			37.253	3,93-	15.3.	36.000	37.500	38.500	36.000	1.416
RGSP		(6)	2.046	6,64-	15.3.	2.000	2.010	2.340	2.010	613
UBKP			11.500		15.3.	11.010	11.550	11.500	11.500	690
VIPP			41.200		9.3.	40.800	41.200			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	97,5		15.3.			97,5	97,5	8
OZG	11,0	4(1.1.95)	89,9		10.3.	88,5	90,0			
PCE	12,0	6(1.12.94)	88,0	1,01-	15.3.	97,6		98,0	98,0	637
PLJ	12,0	7(1.1.95)	98,7	28-	15.3.	97,7	99,0	99,0	98,5	242
PCO	10,0	1(1.6.94)	95,1	05	15.3.		98,5	95,2	95,0	1.043
RSGS1	10,0	4(1.6.94)	91,0	2,67-	15.3.	89,0	92,9	91,0	91,0	923

Rok Maver

Japonska reprezentanca obranila naslov v nordijski kombinaciji

DUNAJ - Zaradi neugodnih vremenskih razmer na terek zvečer preložena tekma prvega spomladanskega kola v prvi avstrijski nogometni ligi med Salzburgom in LASK-om se je končala brez zadetkov. Ekipa Ota Bariča je pred 12.000 gledalci sicer imela terensko premoč, toda napadalci niso izkoristili niti najboljše prilžnosti. Na lestvici se naпред vodi dunajska Austria, na drugem mestu pa sledi Casino Salzburg s točko manj. (I.L.)

Lestvica: 1. Autria Dunaj 26, 2. SV Salzburg 25, 3. Rapid Dunaj 23, 4. FC Tirol 21, 5. Vorwärts Steyr 21, 6. Sturm Gradec 21, 7. LASK 20, 8. Admira/Wacker 18, 9. FC Linz 17, 10. VfB Mödling 8.

NOGOMET / POVROTNE ČETRTFINALNE TEKME V POKALU EVROPSKIH PRVAKOV

Milan brez težav v polfinalu Naprej še Ajax, Bayern in PSG

Benfica je proti Milanu sicer več napadala, toda gola ni mogla doseči
Polfinalna para (5. in 19. 4.): Milan - Paris Saint Germain in Bayern - Ajax

LIZBONA - Paris Saint Germain - Milan in Bayern-Ajax sta polfinalna para pokala evropskih nogometaških prvakov, ki se bosta 5. in 19. aprila pomerila za vstop v finale najprejstejšega evropskega klubskega tekmovanja.

Milan se je proti Benfici v Lizboni precej potil, Portugalci pa so imeli ves čas pobudo. Njihov pritisk je bil izredno močan na začetkih in pa ob koncu obeh polčasov. Milan je poskušal predvsem s protinapadi, v katerih je bil nekajkrat nevaren. Najbolj razbruljivo je bilo v 69. minuti, ko je imel najprej Simone Preusmeril v vrtnico. V nasprotnem napadu se je sam pred Rossijem znašel Isaías, njegov strel pa se je od desne vratnice odbil v

levo in nato v polje. Benfica je nato se pritiskala, toda večjih nevarnosti ni bilo in Milan se je povsem zasluzeno uvrstil v polfinale.

Trapattonijev Bayern se je z dvema remijema (0:0 v Münchnu in 2:2 v Göteborgu) uvrstil v polfinale, kjer ga čaka razpoloženi Ajax, ki je sinoci s 3:0 odpravil nogometase splitskega Hajduka. Toda naloga Bayernu v Göteborgu je bila izredno težka, saj je že po dvajsetih minutah ostal brez vratarja Svena Schieuerja, ki ga je sodnik upravičeno izključil, ker je kot zadnji mož izven kazenskega prostora podrl švedskega napadalca Martinsona. Švedi so nato dominirali v igri, Nemci pa so bili večkrat nevarni v protinapadih. Vstopnico za polfinale si je Bayern prigrabil med 64. in 72. minuto, ko sta najprej Zickler in nato se

Nerlinger Bavarce popeljala v vodstvo z 2:0. Göteborg je do konca poskušal vse, da bi spremenil potek srečanja, toda do konca je uspel le izenačiti z zadetkoma Lilienberga v 79. in Martinsona v 90. minuti, zaradi dveh doseženih golov v gosteh pa se je v polfinale uvrstil Bayern.

V Amsterdamu je imel Ajax od začetka do konca stalno pobudo in si je že pred vodilnim zadetkom, ki ga je v 39. minuti po predlozku Litmanena dosegel Kanu, ustvaril celo vrsto priložnosti. Kmalu je padel še drugi gol, ki ga je dosegel Frank de Boer po kotu z leve strani. Isti igralec je v 68. minuti postavil končni izid.

Benfica - Milan 0:0
Benfica: Preud'Homme, Veloso, Pereira, Andrade (v 90. min. Helder), Dimas, Bento, Paneira, Joao Pinto, Caniggia, Edilson (od 62. min. Isaías), Guimaraes.

Milan: Rossi, Panucci, Maldini, Donadoni, Galli, Baresi (od 85. min. Costacurta), Eranio, Desailly, Boban, savicevič, Simone (od 89. Stoppa).

Sodnik: Goethals (Belgija)

Ajax - Hajduk 3:0 (2:0)
Strelci: v 39. min. Kanu, Frank de Boer v 43. in 68. minuti

Ajax: Van der Sar, Reiziger, Blind, Rijkaard, F. de Boer, Seedorf, George, Kanu, R. de Boer, Litmanen, Overmars.

Hajduk: Gabric, Person, Prazenica, Hibic, Stimac, Vuica, Jurcec, Pralija, Erceg, Asanovic, Mestrovic.

Sodnik: Craciunescu (Romanija); gledalcev 40.000

Göteborg - Bayern 2:2 (0:0)

Strelci: v 64. Zickler, v 72. Nerlinger, v 79. Lilienberg in v 90. minuti Martinson.

Bayern se je kljub igralcu manj uvrstil v polfinale (AP)

Göteborg: Ravelli, Kamark, Bjorklund, Johansson, Nilsson (od 75. min. Lilienberg), Martinson, Erlingmark, Lindqvist, Blomqvist, Rehn, Petersson (od 66. min. Wahlstedt).

Bayern: Scheuer, Babel, Ziege, Kreuzer, Helmer, Nerlinger, Zickler (od 82. Kuffour), Frey, Kostadinov (od 20. min. Gospodarek), Scholl, Witczek

Sodnik: Mottram (Skotija); gledalcev 36.000

Paris SG - Barcelona 2:1 (0:0)

Strelci: v 49. min. Bakero, v 73. min. Rai, v 83. minuti Bakero

PSG: Lama, Cobos, Colleter, Kombouaré, Rai, Le Guen, Bravo, Guerin, Weah, Valdo, Ginola.

Barcelona: Busquets, Ferrer, Sergi, Koeman, Nadal, Bakero, Ivan, Stojckov, Eusebio, Hagi, Beguiristain.

Sodnik: Grabher (Avstrija)

NOGOMET / 2. AMATERSKA LIGA

V zaostali tekmi v Marianu Gaja ostala praznih rok

Mariano - Gaja 2:0 (1:0)

GAJA: Vesnaver, Leban, Parovel, Kosir, Vengust, Dentini (od 46. min. Capolino), Krajevič (od 80. min. Vrše), Subeli, Giursi, Musolino, Gombac.

Nogometasi Gaje se z gostovanjem v Marianu, kjer so igrali zaostalo tekmo, vračajo brez točk. Poraz ni presenetljiv, saj je Mariano ekipa z vrha lestvice (trenutno je drugi), ki je tudi včeraj pokazala, da upravičeno meri visoko. Gajevci sicer niso igrali slabo, toda proti boljsemu nasprotniku na kaj več od castnega poraza niso mogli računati. K temu dodajmo še, da je Gaja srečanje končala le z devetimi nogometasi, ker sta morala približno 20 minut pred koncem

zaradi dvojne opomina predcasno v slatinično Capolini in Kosir.

Mariano je takoj začel izredno napadalno, Gaja pa se je večje branila, dokler domačini v 40. minuti niso prebili obrambnega zidu gostov s strelom znotraj kazenskega prostora. Pritisk domačinov ni popustil niti v drugem delu. Igra je v glavnem potekala na polovici gostov. Mariano je v enem izmed številnih napadov tako v 60. minuti dosegel še drugi zadetek in odločil srečanje.

Ce hoče računati na obstanek, bo morala Gaja zdaj stisniti zobe in začeti osvajati točke. Prva priložnost (ceprav izredno zahtevna) za to bo že v nedeljo, ko na Padriče prihaja vodilna Costalunga.

KOŠARKA / KORAČEV POKAL

Zasluzeno slavje berlinske Albe proti Stefanelu

Alibegović junak finala

Alba - Stefanel 85:79 (47:48)

ALBA BERLIN: Rödl 16 (4:6), Freyer 4 (2:2), Cachoowsky, Alibegović 34 (3:5), Okulaya 4 (0:2), Öztürk 2, Obradović 12 (4:6), Baek 3 (0:2), Braun, Behnke 10 (6:12), Falk, trener Pesic.

STEFANEL MILAN: Bodiroga 13 (3:4), Gentile 29 (7:7), Portaluppi, Fucica 6 (0:4), De Pol 13 (5:7), Sconochini 7 (3:4), Alberti, Pessina 8, Cantarello, Maggioni, trener Tanjevič.

SODNIKA: Richardson (V. Britanija) in Korollios (Grčija). PM: Alba 19:36, Stefanel 18:26. SON: Alba 18, Stefanel 25. PON: Pessina (29), Fucica (40). TRI TOCKE: Alibegović 3, Baek 1, Freyer 1; Gentile 4, De Pol 1. GLEDALCEV: 10.500.

BERLIN - Tanjevičeveu »učencu« Pesicu je uspel se en podvig, odkar trenira v tujini. Potem ko je z nemsko reprezentanco osvojil naslov evropskega prvaka, je sinoci z berlinsko Albo osvojil še Koracev pokal. To je prvič, da kako nemsko drustvo osvoji enega izmed evropskih klubskih pokalov. »Bosa« Tanjevič, njegov učitelj, pa je, okdar je v tujini, se vedno praznih rok, ceprav je bil to za temperamentnega crnogoskega trenerja ze cetrti finale Koracevega pokala.

Zmaga berlinskega mostva je povsem zaslužena. Nemski kosarkarji pa so si dobršen del te lovorike zagotovili na prvem srečanju v Milanu, ko so iztržili neodločen izid. Sinoci v Berlinu so pred več kot 10.000 gledalci igrali nekoliko slabše in preveč živčno (Alibegović in Obradović sta si prislužila tehnično napako), imeli pa so v odločilnih trenutkih več moči in predvsem so bili prisrebnejši, da so stili odpor Milancanov, med katerimi je predvsem Gentile igral sijajno (29 točk in kar 4 »trojke«). Pri gostiteljih pa je bil dalec najboljši slovenski reprezentant Teoman Alibegović, ki je dosegel 34 točk (kar 24 v prvem polcasu).

Tekma je bila vseskozi izenačena, tako da sta se ekipi stalno menjavali v vodstvu. Ko je ze kazalo, da je Tanjevič nasel pravo orožje (consko obrambo 1:3:1), da bi spravil v teza- la v osredje visoki Behnke in Rödl, ki sta bila v zadnjem delu srečanja odločilna za veliko slavje domačega mostva.

KOLESTARSTVO / VČERAJ ZADNJA ETAPA

Colagè zmagovalac dirke Tirensko - Jadransko morje

SAN BENEDETTO DEL TRONTO - Stefano Colagè je zmagovalac kolesarske dirke od Tirenskega do Jadranskega morja, ki se je končala včeraj z 8. etapo na krožni progi po San Benedetto del Trontu. 164 km dolgo etapo je dobil Slovak Jan Svorada, ki je bil v zaključnem sprintu močnejši od Uzbekistanca Dzamolidina Abduzaparova in Italijana Giuseppa Citteria.

Rezultati 8. etape: 1. Jan Svorada (Slk-Lampre Panaria), ki je 164 km prevozil v 4 urah 25 minutah in 4 sekundah s povprečno hitrostjo 37, 123 km na uro; 2. Abduzaparov (Uzb); 3. Citterio (Ita); 4. Spruch (Pol); 5. Zabel (Nem); 6. Pagnin (Ita); 7. Baffi (Ita); 8. Steels (Bel); 9. Minali (Ita); 10. Ozers (Lat) itd. vsi v zmagovalčevem času.

Končni vrstni red (1.412 km): 1. Colagè (Ita-Zg Mobili) 37 ur 35 minut 39 sekund, povprečna hitrost 37, 586 km na uro; 2. Fondriest (Ita) + 22; 3. Koničev (Rus) +27; 4. Rebellin (Ita) + 29; 5. Coppolillo (Ita) + 43; 6. Colombo (Ita) + 49; 7. Lelli (Ita) +52; 8. Borghe- res (Ita) + 57; 9. Zberg (Svi) +1:01; 10. Gelfi (Ita) isti cas itd.

MLADINSKI NOGOMET / NARAŠČAJNIKI IN NAJMLAJŠI

Poraz zarjanov proti vodilnemu

NARASČAJNIKI

Sant'Andrea - Zarja Adriaimpex 4:0 (2:0)

ZARJA ADRIAIMPEX: Tence (Damjan Gregori), Bukavec, Zornada (Iozza), Jan Gregori, Krizmančič, Miliani, Karis, Lorenzi, Curman, Sustersic (Damjan Gregori), Ota (Blazina).

Zaostala tekma med vodilnim Sant'Adreo in naso združeno ekipo se je za nase končala z visokim porazom s stiri- mi goli razlike, kljub porazu pa so obdr- zali tretje mesto. Trzacani so bili boljši tek- mec tako tehnično kot fizično. Imeli so stalno pobudo in ze po prvih desetih mi- nutah prisli v vodstvo po napaki vratarja. Prave reakcije Lorenzija in ostalih ni bilo in vse akcije so se zaključile ze pred ka- zenskem prostorom.

Tudi v nadaljevanju so bili Trzacani se dvakrat uspešni in zasluženo zmagali. (d.gr.)

NAJMLAJŠI

Bor Farco - Sant'Andrea 3:1 (1:0)

STRELCI ZA BOR FARCO: Berce, Cernjava, Pahor.

BOR FARCO: Jas Gregori, Skabar, Ba- tic, Berce, Grgic, Primosi, Gabrovec (Zor- nada), Pahor, Longo, Cernjava (Tul), Giral- di (Babudri).

Borovci so v zaostali tekmi zanesljivo zmagali in pokazali tudi lepo igro. »Plavi« so takoj prevzeli igro v svoje roke, stisnili

nasprotnika v njegov kazenski prostor in ze takoj na začetku je Berce s prostim stre- lom mojstrsko ukanil vratarja gostov.

Bolj živahen in borben je bil drugi polcas. Nasi nogometasi so stalno napada- li in lepih prilik za gol res ni manjkalo. V lepi akciji je Cernjava učinkovito streljal na gol in podvojitev je bila tu. Se najlepši je bil tretji gol, ko je Jan Pahor s solo pre- dorom lepo streljal na gol in zadel v pol- no. S tem je bil zmagovalac tudi odločen. Gostje so sicer proti koncu dosegli castni zadetek, ki ga je sicer dobri sodnik kljub očitnemu nedovoljenemu položaju priz- nal. (d.gr.)

CICIBANI

Primorje - Fani Olimpia 1:2 (0:1, 1:1)

STRELEC ZA PRIMORJE: Stoka.

PRIMORJE: Kante, Furlan, Stoka, Clau- dio, Pilat, Batti, Scicardi, Dobranovic, Pi- pan, Regent.

Po dolgem premoru so cicibani Pri- morja spet stopili na igrišče in to v cetrti- nalu turnirja CSI. Takoj je bilo opaziti, da so nasi nogometasi premalo trenirali, vseeno pa bi lahko na tej tekmi tudi zma- gali, ce bi izkoristili številne priložnosti, ki so jih imeli. Pri strelh na vrata pa so imeli tudi precej smole in so tako izločeni iz nadaljnega tekmovanja.

Od posameznikov bi tokrat pohvalili Riccarda Claudia in Mirka Kanteta.

NOVICE

B liga: Ascoli - Chievo neodločeno brez gola

ASCOLI PICENO - Na anticipiranem srečanju 26. kola italijanske nogometne B lige sta včeraj Ascoli in Chievo igrala brez gola. Vrstni red po včerajšnjem srečanju je naslednji: Piacenza 50, Udinese 43, Atalanta 41, Sa- lemiatana 40, Vicenza 38, Cesena 37, Perugia 36, Ve- rona in Andria 33, Venezia 32, Palermo 31, Lucchese 30, Cosenza 29, Pescara 28, Acireale 26, Chievo 25, Ascoli 22, Como 21, Lecce 14.

Trener Interja Bianchi izključen do 10. aprila

MILAN - Disciplinska komisija italijanske nogometne zveze je izključila Interjevega tenerja Bianchija do 10. aprila letos, ker je zalil in zasmehoval sodnika, ki ga je bil izključil. V B ligi sta med številnimi nogometasi izključena tudi dva Udinesejeva igralca: Battistini za dve koli in Marino za eno kolo.

Ispiro novi trener Zarje

Po nedeljskem visokem porazu v Krizu proti Vesni (2:4) so pri Zarji sklenili, da zamenjajo trenerja. Na Zarjini trenerski klopi bo odslej sedel Gianpaolo Ispiro, ki ima bogate nogometne izkušnje in ki je tu- di oče Roberta Ispira, ki igra pri bazoviskem mostvu. Ispiro je tako zamenjal dosedanjega trenerja Nevja Bidussija, ki se je sporazumno z vodstvom »ločil« od ekipe.

Pri Zarji so verjetno želeli s to odločitvijo, ki seveda ni bila lahka, »zdramiti« ekipo, ki je sicer se vedno v boju za napredovanje v visjo ligo, s tako predstavo in s takim odnosom do igre, ki ju je pokazalo v nedeljo, pa bi mostvo ne imelo večjih možnosti za doseg te- ga cilja.

Odbojka: 1. ženska divizija

Prevenire - Kontovel 3:1 (15:5, 13:15, 15:9, 15:11)

KONTOVEL: Bogatec, Sossa, Starec, Ferluga, Obad, Stoka, Kobau, Skrk.

Prevenire in Kontovel sta bila pred tekmo se edini se- sterki, ki v 1. ženski diviziji - po 6. kolih - se nista oku- sili zmage. Zal mlade Kontovelke v tem pomembnem nastopu za obstanek niso igrale najbolje, tako da so jih tehnično enakovredne a bolj izkušene igralko Pre- venireja prepričljivo premagale. Kriv za poraz je bil slab začetek setov, kar je od Kontovelk zahtevalo, da so nasprotnice stalno lovile, tako da so jim v končni- cah setov posle moči. Pot do obstanka v ligi je torej za Kontovelke vse bolj strma, kar sicer ne sme preseneča- ti, saj sestavljajo ekipo skoraj izključno igralko letnikov 1980 in 1981, ki sicer stalno napredujejo v igri, a so se preveč neizkušene za to ligo. Vsekakor je pričakovati, da bodo v povratnem delu uspešnejše, posebno, ce bo- do pokazale nekaj več samozvesti, ki jo je serija poraz vendarle preveč naceła.

Vrstni red : Virtus in Sloga 12, Pallavolo Trieste 8, S. Andrea in Killjoy 6, Breg in Prevenire 2, Kontovel 0.

Disciplinski ukrepi: izključenih več naših nogometašev

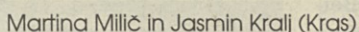
Disciplinska komisija delzalne nogometne zveze je za eno kolo med drugimi izključila tudi več nogometašev naših drustev. Le-ti so: Ladi Tomsic in Valentin Cernic (oba Sovodnje), Marko Skabar (Primorje), Massimiliano Zemanek in Paolo Ricci (oba Vesna), Gianluca Germani (Zarja) v 1. amaterski ligi, Stefano Birs in Massimiliano Pollicardi (oba Primorje) ter Alessandro Maiorano (Kras) v 2. amaterski ligi.

Med posamezniki pa so bili tokrat rezultati nekoliko slabši

S temi nasprotnicami so se krasovke srečale tudi v posamični konkurenci. Vanja Milčič je prišla med prvih osem. V svoji skupini je premagala Listantinjevo (st. 119) in rezervno igralko iz ekipe Fiamma iz Messine Alino Parieti (st.25). V prvem krogu je bila zatem kos Tiao Ji s 3:1. V četrtini finala se je srečala z igralko Angere (st. 11) Chiaro Crespi. Po trdem dvoboju je napredovala nasprotnica (13:21).

Posamični rezultati so v primerjavi s predhodnima turnirjema nekoliko slabši, kar gre pripisati zunanjim ciniteljem: stirinajstredna bolezenska odsotnost Ane Bersan, utrudljiva dolga pot in nepresporna noč zaradi hrupa v centru, kjer so prenočevali vsi udeleženci. Po napornem vikendu pa ni časa za počitek. Ze v soboto so na vrsti prvenstvene tekme.

(J.J.)

»Belo-rdeci« so zlasti v mladinskem sektorju preplavili zmagovalni oder, v ženski konkurenci pa v četrti kategoriji in tudi tretji. V mladinski kategoriji je dovoljen tudi prehod iz nizje v višjo kategorijo. Isti igralci so za tem tekmovali tudi v četrti oz. tretji kategoriji, tako da je bilo tekmovanje silno naporeno in so mnogi izrazili mnenje, da bi moralo potekati točno v dveh dneh. Na zmagovalno stopnico nedeljskega turnirja v Zgoniku v mladinskem sektorju so stopili naslednji krasovci: Ivana Stubelj (mladinke), Dasa Bresciani (naraščajnice), Jasmin Kralj (deklice), pri najmlajših Natasa Doglia oz. Andrea Sussan. Zmagovalni oder je bil v celoti Krasov v četrti deželni katego-

Med 76 konkurenti četrte kategorije sta se dobro odrezala Edi Bole in Igor Colja. Uvrstila sta se med

Osvojili so sedem prvih, sedem drugih in petnajst tretjih mest - Mnogi so si že zagotovili nastop na DP

NAJMLAJSI: 1. Natasa
Doglia (Kras); 2. Sabrina
Vecchio (Tripovich); 3.
Sara Sardo (Kras); 4. Ro-
berta Zavادل (Tripovi-
ch). 1. Andrea Sussan
(Kras); 2. Uros Fabiani
(Kras); 3. Bostjan Milic

MLADINCI: 1. Ivana Stubelj (Kras); 2. Francesca Gambini (Rangers Udine); 3. Nina Milić (Kras) in Valeria Landello (Libertas La-

3. DRŽAVNA KATEGORIJA: 1. Ivana Stubelj (Kras); 2. Irena Rustjan (Kras); 3. Dasa Bresciani (Kras) in Nina Milic (Kras). 1. Stefano Val (San Marco Pordenon); 2. Andrea Frediani (Chiadino); 3. Armando Leghissa (Azzurra) in Andrea Bertolotti (Kras). J.J.

Visoka zmaga domovcev A. Hrovatin kar 8 »trojk«

Dom - San Vito Basket 105:56 (41:26)

DOM. Stefancic 17 (3:6), Hrovatin 43 (1:1), Fonda 9 (1:2), Brundula (0:2), Crisettig 2 (2:2), Bogatec, Gustin 24 (5:9); Valente 6, Pavletic 4, trener Gregori.

PM 12:22. 3T: Hrovatin 8, Gustin 3.

Na zaostali tekmi naraščajnikov so Domovi kosarkarji brez posebnih težav premagali San Vito Basket, čeprav je ta vse srečanje branil s »cono« (2:3 in 3:2), proti kateri naši kosarkarji niso vajeni igrati. Domovci pa so bili uspešni pri metih, zlasti za tri točke. Sam Andrej Hrovatin jih je dosegel kar osem. (M. Gustin)

Začenja se trofeja Zini

Spored prireditve za trzasko minikošarkarje se postopoma veča, saj se bo ta teden pričel tudi tradicionalni turnir Zini. Organizatorji so 18 ekip razdelili v dve skupini. Konec maja se bodo vsi nastopajoči udeležili se zaključne prireditve, ne bo pa končne lestvice, ki je v vseh najmlajših kategorijah povsem stranskega pomena. Med nastopajočimi so tudi stiri nase ekipe, in sicer Breg, Kontovel in Polet v A skupini ter Bor v B skupini.

SKUPINA A: Breg, Cobolli, Intermuggia, Kontovel, Libertas, Poggi, Polet, Sgt. Univ. Popolare B. SKUPINA B: Azzurra, Barcolana, Bor, Dardi, Don Bosco, Ferroviario, Padovan, Ricreatori, Univ. Popolare B. (VJ)

Trofeja Jadran - 5. kolo

Polet - Sokol 38:16 (23:11)

POLET: Gregori, Schillani 6, Rebecchi, Cibic 1 (1:2), Ferfoglija 23 (1:2), Daneu 2, Milic 1 (1:2), Starec 5 (1:2). Iskra, Vaitoh; vadiitelj Senizna.

SOKOL: D.Kosmina 2, A.Kosmina, Rogelja 4, Markovic, Briscak 2, Marko Sila, Mara Sila, Trampuz 8 (2:4); vadiitelj Popovic.

Poletovci so po pričakovanju zanesljivo premagali sokolovce, ki so se openskim minikosarkarjem enakovredno upirali le v 1. in 3. cettini (5:2 in 8:7). V ostalih dveh cettinah pa so si oranžni prigricali več točk razlike in brez težav zmagali, sokolovci pa so nastopili se z okrnjenim številom igralcev. (VI)

PLAVALNI KLUB BOR
sklicuje 8. REDNI OBCNI ZBOR dne 29. marca 1995 ob 18.
uri v Borovem športnem centru

JK ČUPA

obvesča člane, da bo izredni občni zbor v petek, 24.t.m., ob 20.30 v športnem centru v Vizovljah. Dnevni red: sprememba društvenega statuta. Sledi 23. redni občni zbor.Vabljeni.

TPK SIRENA

sporoča, da bo 18. REDNI OBCNI ZBOR članov v soboto, 25. marca na pomorskem sedežu - Drevored Miramare 32 ob 20. uri v 1. in ob 20.30 v 2. sklicanju.

MC PRIMOTOR

organizira v nedeljo, 26. t. m. izlet v dolino Kolpe in Gorski
Kotar. Obvezno vpisovanje in vse podrobnejše informacije
vsak četrtek, petek in soboto, od 20.30 do 21.30 v gostilni
Sancin v Boljuncu (Dean Starec).

SK BRDINA organizira smučanje v Franciji (Val Thorens) od 22. do 29. aprila 1995. Informacije na sedežu kluba Prosška ul. 131 na Opčinah vsak ponedeljek od 19. do 21. ure.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Drevi redni občni zbor Slovenskega
planinskega društva Gorica

V Sovodnjah, v tamkajšnjem kulturnem domu, bo drev, ob 20. uri v prvem sklicu in ob 20.30 v drugem sklicu, redni letni občni zbor Slovenskega planinskega društva v Gorici, ki prav letos praznuje 50-letnico obnove delovanja. Društveni odbor bo podal poročilo o delovanju v lanskem letu ter predstavljal nacrt pobud za leto 1995. Podelili pa bodo tudi priznanje trem članom društva, ki so v letu 1994 dokončali Pot prijateljstva. Uvodoma bodo zapela Sovodnjska dekleta.

**Uspelo društveno tekmovanje
smučarskega odseka SPDG**

Na Trbuzju je smučarski odsek SPDG v nedeljo 12. marca priredil društveno tekmovanje za sezono 1994/95. Zanimanje za tekmovanje je bilo precejšnje, saj se je prijavilo točno sto tekmovalcev, članov društva, na startu pa se jih je predstavilo 74. Tekmovali so najmlajši člani in seveda tudi veterani in taki, ki so že precej v letih. Za najmlajše tekmovalce (razvrščene v skupini baby sprint) je bila proga krajša, medtem ko so se vsi drugi pomerili na "pravi" progi v veleslalomu. Mimo nagrad za najboljše uvrstitve v posameznih starostnih skupinah, so na prireditvi podelili tudi posebno priznanje društveni prvakinja in prvaku. Med tekmovalkami je bila najhitrejša Katja Culot (letnik 1979) (čas 45, 53), prvak pa je Bruno Gomišček (čas 43, 92). Nagradili so tudi najmlajšega in najstarejšega tekmovalca. K uspehu tekmovanja, ki se je zaključilo z lepo družabnostjo na izteku proge, je pripomoglo tudi lepo že kar pomladansko vreme.

Zimske športne igre

Vse je pripravljeno za tekmovalne na tradicionalnih zimskih športnih igrah, ki jih

vsako leto prireja SPDT. Prireditelji so se to pot odločili za Trbiz, kamor vabijo cimvečje število pridnih smučarjev tekmovalcev. Tekmovanje v okviru zimskih sportnih iger bo na Trbizu in sicer na progi C, kjer je zagotovljena odlična zasneženitev. Start tekmovalcev bo ob 9.30, zato bo treba zgodaj iz Trsta. Avtobus s tekmovalci in izletniki bo odpeljal izpred sedeza RAI v ulici F. Severo že ob 6.15, kjati prireditelji računajo na prihod na Trbiz najkasneje ob 8.30, da pripravijo vse potrebno za začetek spustov po omenjeni progi.

Po tekmoivanju, ki se bo predvidoma zaključilo okrog 13. ure, bo razglasitev zmagovalcev in podelitev kolajn ter pokalov. Predvideno se bodo udeleženci letosnjih 28. Zimskih športnih iger SPD T vrnili v Trst okrog 19.30 zvečer.

Prikaz čudovitega podzemskega sveta

Jamarski odsek SPDT je vsa zadnja leta zelo aktiven in posveča veliko časa raziskovanju kraskih votlin in jam zlasti na področju Herpelj in Materije. Rezultate odkritj in raziskav po jamah so člani jamarskega odseka obelodanili prejšnji tetrtek. Zbrali so se v javnem lokalu "Amico" v Materiji in prikazali vrsto zelo uspešnih diapozitivov iz raznih brezen, ki so jih raziskovali. Prikaza prečudovitega podzemnega kraskega sveta se je udeležilo veliko ljudi, v prvi vrsti ljubiteljev jamarstva.

Občni zbor SPD T

Prihodnji petek, 24. marca, se bodo člani SPDT zbrali na rednem letnem obnem zboru, na katerem bodo odborniki podali obračun enoletnega dela, ki je bilo v prejšnjih mesecih zelo pestro in bogato, v skladu z devetdesetletnico društva. Po običajnih poročilih in pozdravih gostov, bo na vrsti razprava in razrešnica. Občni zbor bo moral tudi od-

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Vas obcudovalec se bo končno opogumil in storil korak, kakrsnega si vi niste upali storiti. Ne sramujte se svoje zadržanosti, kajti ta mu je najbolj vsec.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V sproščenem klepetu boste odkrivali nove dimenzije medosebnih razmerij. Spoznali boste, da so vam drugi silno podobni, čeprav ste doslej menili, da ste enkratni primerek.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Z mirnim srcem se boste vziveli v svojega poslovnega izizvalca in mu z veseljem oprostili vse grdobi, ki vam jih je uspicil. Odslej bosta sodelovala kot kazalca na uri.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Fantazirali boste o polni denarnici in se počutili kot kralj v zlati graščini. Ker se več kot pol vašega življenja dogaja v domisljji, si omislite se zlato kraljico.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Predobro se zavedate, da sodelavec goji do vas posebna čustva, vendar si se zmeraj ne dovolite, da bi vam segla do srca. Zvestoba srcu je pomembnejša od zvestobe človeku.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Za prihajajoči vikend ne načrtujte ničesar, kar bi vam lahko popilo preostanek energije. Prehitite bolniško posteljo in brezsrčno polezujte, kot da ste zdravi kot dren.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Iskali boste možnosti za pestrejšo preživljanje prostega časa. Ne obnavljajte starih hobijev, saj jih niste opustili brez razloga; predajte se izzivu novega.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Pripravljeni boste sprejeti kompromis, čeprav dobro veste, da imate prav. Demokracija ni vsiljevanje svoje resnice, ampak iskanje ravnotežja med tujimi zahtevami.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Obsipali vas bodo s ponudbami; pa ne poslovnimi, temveč z ljubezenskimi. Vaše srce je res široko, vendar um na srečo spušča vanj samo enega po enega.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Čeprav je za vami naporen delovni teden, se boste vendarle počutili kot prerajeni; najbrž zato, ker so pred vami dnevi brezdelja, polni pričakovanega veselja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Prepirljivcu boste priredili predavanje, pred katerim si boste se sami zatiskali ušesa. Z eno samo gesto vam bo pokazal, da se pravzaprav prepirate sami s seboj.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Zacetili boste močno potrebo po potrditvi v očeh drugih. Odeli se boste v elegantno oblačilo, si nadeli prijazno masko in se podali v samozadostno množico.

VIPAVSKA DOLINA

Dvorec Zemono

Pozidal ga je grof Lanthieri

Streljaj od Vipave, starodavnega središča Vipavske doline, ki se ponasa kar s tremi grajskimi objekti, razvalinami starega gradu na grebenu Skalnice na prepadnem obrobju Nanosa, ostanki Baumkircherjevega tur-na ob reki Vipavi in zal danes zanemarjenim Lanthierijevim dvorcem sredi trga, stoji na nizkem griču ob cesti proti Ajdovščini imenitno obnovljeni dvorec Zemono (Belvedere). Obdaja ga lepo urejen park z okrašnim grmicevjem in starimi drevesi.

Dvorec Zemono je po letu 1683, ta letnica je vklesana v kamen v arkadnem hodniku, pozidal vipavski graščak grof Antonio Lanthieri, velik ljubitelj umetnosti, ki je le

malo pred tem pozidal dvorec v Vipavi. Lanthieri je bil tudi velik podjetnik, ki je med drugim leta 1651 ustanovil tovarno papirja in predilnico v Ajdovščini.

Sprva je na griču Belvedere stala grofovska vinska klet, ko pa so postavili novo stavbo, so jo uporabljali kot letni in lovski dvorec. Stavbo v Palladijevem slogu, taka arhitektura je redkost na naših tleh, je zasnoval neznan italijanski arhitekt.

Poznorenesančna stavba v beneškem slogu ima kvadratni tloris, na zunanji strani pa je okrog in okrog obdana s plemenito oblikovanimi kamniti-mi stebriščnimi arkadami, nad katerimi se dviguje osrednji del dvorca, ki ima v pritličju tlorisno

Dvorec Zemono sredi lepega parka

Zunanji arkadni hodniki (Obe fotografiji: Ivan Jakič)

LABIRINT znanja

Ime in priimek: _____

Telefon in naslov: _____

Glasbena želja: _____

Prijavnico pošljite na naslov:
RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

Kviz »Labirint znanja« je na sporedu vsak torek od 20. do 21.30 na valovih Radia Glas Ljubljane (100.2 in 99.5 MHz), v njem pa lahko sodelujete le s prijavnico, ki jo objavljamo na tej strani.

Izpolnite prijavnico, jo izrežite in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Če boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glas bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinašajo čeden kupček denarja...

obliko grškega križa. Skoraj vsi prostori so bogato poslikani z imenitnimi baročnimi freskami s posvetnimi, alegoričnimi (predstavljeni so elementi ognj, zrak in voda) in fantazijskimi motivi. Se posebej izstopa velika dvorana, ki se skozi galerijo na vrhu odpira v nadstropje, v kateri so

naslikane romantične pokrajine.

Po drugi svetovni vojni je v zanemarjenem in propadajočem dvorcu zivel družina Prezelj, v zgradbi pa so bila tudi skladišča. Leta 1975 je ajdovska tovarna Lipa pri-cela z obnovitvenimi deli po načrtih prof. Toneta Bitenca, Plecnikovega

učenca. V obnovljenem dvorcu z ohranjenimi spomeniskimi vrednotami, obdanem s parkom in vinogradi, je danes salon pohištva tovarne Lipa iz Ajdovščine, v pritličju pa sta reprezentančna poročna dvorana in restavracija, ki so jo uredili v nekdanji grajski kuhinji.

Ivan Jakič

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

214	OBLASTNIK, KI IMA VSO OBLAST	NEKD. IT. KOMUNISTIČNI VODITEJ	RIMSKO PRISTANIŠČE V STAREM VEKU	LEONHARD EULER	RTV VODITE-LJICA BAS	AMERIŠKA TV DRUŽBA	OSMI ZIDOVSKI MESEČ	SL. KO-SARKAR DANEU	RUS. PIŠEC (SERGEJ, »DRUŽINSKA KRONIKA«)	AVTOR: SIMON BIZJAK	BOLGARSKI KNEZ (890 - 972)	ADAM IN ...	NEMSKI REŽISER (FRITZ)	ENDEMIČNA RASTLINA ALI ŽIVAL	IZRAELSKI PARLAMENT	NAJGLOBJE BREZNO V GR. MIT.	IGOR PRETNAR	MANJSA VOJASKA ENOTA	MESTO V CADU	NAUK O TUMORJIH	MAGMATSKA KAMNINA	TONE KUNTER
ODPUSTITEV KAZENSKEGA PREGONA										SPOSOBNOST RTV SPREJEM-NIKA, DA LOČI ODDAJNIK												
BESEDNI ZAKLAD										SL. KIPAR »LA PASIONARIA« (DOLORES)												
RIBJA KOSČICA				STGR. JON-SKI FILOZOF IZ MILETA													GR. BOG. PRAVICA POTOPLJEN OTOK NA DON.					NACIN KONJSKEGA TEKA
VZDEVEK OLIVERJA MLAKARJA				GL. MESTO FR. DEPART-MAJA SOMME	KOKOSNJAK	NEMSKI PIŠATELJ (WILHELM)						GIB, KRETNJA DESNI PRI-TOK MOZELE						AM. JAZZOV-SKI PIANIST (THELONIOUS)				
LJ						PERJE PRI REPI	KOS BLAGA ZA OVUJANJE STOPALA	ZMESNJAVA, NERED					AM. ANTROPO-LOGINJA (MARGARET) NEUMNEZ					ALB. POLITIK (RAMIZ) LEK PROTI MALARIJI				
SP. KMJIZEV-NIK IN FILOZOF (MIGUELDE)								SLOVESNA CERKVENA OPRAVA						OZEK PAS BLAGA BIVŠA SMUČAR-KA (MATEJA)					EST. PEVEC (GEORGIJ) IZVORNI KRAK MENAMA			
TONE GOGALA			PERZUA VINKO GLOBOKAR					VILI RESNIK UDAREC S SEKIRO		UMETNOST (LAT.) OKRASNA PTICA					GRSKA BOGINJA NESREČE	MARTIN LUTHER ----				ZELISCE	URADNI SPI S	
STRIM. BOGINJA MLADOSTI									ORGAN ODLOČANJA DRAGO TRSAR							ROM. MESTO V S. ARABJI EDGAR DEGAS						
NEKDANJI IT. PREDSE-DNIK (ANTONIO)						LESENA PIPA S KRATKO CEVJO IN POKROVČKOM						KRAJ BLIZU SLOVENSKE KRAJINJE										
TURČIJA			SLAVKO KOTNIK			TVORNI GLAGOLSKI NACIN, TVORNIK						ZENSKO IME VITA (LJUBK.)	SEDEM DNI						NIZEK ZENSKI GLAS			

SLOVENSKA DEDIŠČINA

Različne podobe Ljubljanskega gradu⁽¹¹⁾

V njih so se znašli ljudje obsojeni sovražnega odnosa do države, vojni ujetniki ter obsojenci in zaporniki podvrženi preiskavam. Na grad so bili internirani tudi vidnejši predstavniki slovenske inteligence, ki se niso strinjali z oblastmi stare Avstrije.

Med njimi je bil tudi slovenski dramatik in pisatelj Ivan Cankar. Zaradi obtožbe, da je srbofil, je na gradu prestajal kazen od 23. avgusta 1914 do 9. oktobra 1914. Po vstopu Italije v vojno leta 1915 pa so se v grajskih zapornih znašli predvsem italijanski vojni ujetniki, ki so pod vodstvom podpolkovnika Kerna grajsko poslopje in poti na grad temeljito popravili ter leta 1916 speljali vodovod na grajski grič.

Arhitekt Plečnik je imel svojo vizijo gradu
V tridesetih letih 20. stoletja je za grad izdelal nacrtje arhitekt Jože Ple-

čnik, ki je želel grad vzdigniti v »slovensko akropolo«. Žal so vsi njegovi nacrti razen ureditve Sanc ostali na papirju.

Tudi med 2. svetovno vojno so bili v gradu zapori

Ko je 11. oktobra 1941 italijanska vojska zasedla Ljubljano, si je v delu gradu uredila svoje prostore njihova posadka. S časom pa je grad postal njihova utrjena postojanka, obdana z zico in devetimi bunkerji. Italijani so imeli z gradom sprva velike nacrtje, saj so v njegovih jehcah prestajali kazen njihovi karbonarji. Toda tudi ti nacrti so ostali zal le na papirju.

Po italijanski kapitulaciji septembra 1943 so bili z gradu v mesto preseljeni vsi stanovalci, grad pa so zasedli domobranci in si v njegovih prostorih uredili preiskovalni zapor, ki je bil namenjen tistim, ki so želeli priklučen slovenskemu domo-

branstvu, pa so se kakorkoli prekršili zoper njihova pravila. Zapor je bil pod nadzorom in upravo poveljstva 2. solske domobranske skupine, od 15. januarja 1944 pa pod nadzorom in upravo poveljstva Pionirske cete. Na gradu je bila redno nastanjena tudi 2. in 3. domobranska baterija. V rokah domobrancev je grad ostal vse do osvoboditve 9. maja 1945.

Preureditev gradu si je zamislil tudi arhitekt Boris Kobe

Že v letih 1939 in 1940 je svoje nacrtje za preureditev gradu naredil tudi arhitekt Boris Kobe. Najprej mu je nacrtje prepričala vojna, vendar pa je z njimi po končani vojni nadaljeval.

Leta 1953 je bilo v stolpu A odprto gostišče. Nekdaj ozko sleme, ki je povezovalo stolpa A in C in po katerem je nekoc korakala straža, pa so razširili v razgledno teraso,

slonečo na osmih obokih. To gostišče, izredno priljubljeno pri Ljubljančanin in turistih, je obratovalo do srede 70. let. Drugi nacrti preureditve gradu pa se takrat niso realizirali. Tako tudi ne nacrt po zamisli Borisa Kidriča, da bi se v gradu nahajal muzej NOB. Na to željo nas danes spominjajo le velika okna na traktu M, obrnjena proti Sancam.

Nacrti prenove v 60. letih

Da se Ljubljanski grad iztrga iz temne preteklosti in dokončnega propada, se je mestna občina odločila na začetku 60. let 20. stoletja, ko je takratnim grajskim stanovalcem dodelila ustrezna stanovanja v mestu.

Zaceli so tudi sistematično raziskovati preteklost gradu in okolice, razpisali so natecaje za najboljše ponudnike in predloge za prenovo. Nad vsem delom pa je budno bedela stroka, ki naj bi se danes skrbela, da prenove upoštevajo spomeniško ovrednotenje grajske stavbe in ravna jo v skladu z naceli »Beneske liste« iz leta 1964.

Ta lista namreč odklanja historiziranje tam, kjer ne obstajajo nikakršni ostanki historičnih konstrukcij. Pri prenovi pa zahteva dosledno uporabo sodobne tehnologije povsod tam, kjer to omogoča precevalnost historične strukture.

Današnja podoba gradu

Danes nas z gradu pozdravlja brnenje strojev, saj njegova prenova se vedno traja.

Vera Senica
(Se nadaljuje)

CIPER

Ikone imajo posebno moč

Pred njimi se nabirajo dolge vrste častilcev

Grška vas Kolossi na jugu Cipra je postala znana zaradi »jokajoče« ikone v kapeli Svete Katerine. Od sredine februarja, ko so na njej vaščani opazili solze, jo je obiskalo več tisoč ljudi. Ker so že v preteklosti ljudje verjeli v čudeže, ni presenetljivo, da danes nihče ne dvomi v njihova pričevanja, po katerih so na ikonah v ciprskih ortodoksnih cerkvah opazili celo krvave madeže. Čeprav je skozi stoletja na življenje otocanov vplivala zahodna kultura, pa tudi muslimanska in krščanska vera, se je na njem ohranila tipična bizantinska umetnost.

»Vzel sem robec in obrisal solzo z ikone,« je dejal Kosta Christophides, ki vodi vaski odbor, zadolžen za varovanje kapele. Kapela stoji v blizini srednjeveškega gradu, le 13 kilometrov oddaljena od pristanišča Limassol. »Ne vem, zakaj se čudeži dogajajo, vem le, da se,« je za tednik To Periodico izjavil Christophides.

Neka zenska, ki je obiskala kapelo s svojim paraliziranim sinom, je dejala, da je le-ta shodil, ko se je dotaknil ikone. Ciprcani pravijo, da se čudež zgodi povprečno enkrat na leto. »Kadar začne ikona jokati ali krvaveti, nam skusa tako nekaj povedati. Mogoče nas opozarja, da se ne smemo prepričati,« je izjavila neka vaščanka. Prepričana je, da ji ikone vlivajo upanje in moč. Ker tako kot večina mladih živi kot ljudje na Zahodu, je obiskovalec presenečen nad njeno naivnostjo. Ikon, ki prikazujejo Kristusa, svetnike in devico Marijo, na nekaterih delih otoka skoraj ni najti, vendar pa so nekakšna povezava med cerkvijo in otocani. Duho-

vniki jih redno castijo; po otoku se z modernimi japonskimi in evropskimi avtomobili vozijo do oddaljenih kapel in samostanov, v katerih hranijo najstarejše in najbolj znane ikone. Večkrat se pred njimi zbere toliko ljudi, da nastanejo dolge vrste; vsi želijo ikone poljubiti ali se pred njimi vsaj prekrizati. Nekateri nosijo majhne ikone vedno s seboj, da bi jih varovali pred nesrečo, hkrati pa s tem dokazujejo, da so verni.

Kapela Svete Katerine je na zunaj zelo podobna koci reveza, vendar pa ima na strehi velik križ; je tudi na seznamu ciprskih krajev, v katerih se dogajajo čudeži. Vedno jo obiskuje veliko ljudi, kar dokazujejo noč in dan prizgane sveče, pa tudi pusice so vedno polne kovancev in bankovcev.

Ikonam namenjajo otocani tolikšno pozornost, da so pomembni obiskovalci otoka deležni skoraj kraljevega sprejema, saj

pred njimi v edno položijo rdece preproge. Taksnega sprejema na letališču v Larnaci so bili deležni tudi člani vlade in vrhovni ciprski cerkveni poglavar, nadškof Chrysostomos.

Pred leti so nekateri upali, da bo ikona iz Svete Katerine celo pomagala pri hitrejši razrešitvi ciprskega spora; otok je razdeljen že od leta 1974, ko so ga zavzeli Turki, ker je Ankara menila, da lahko le z invazijo zasciti na Cipru živečo tursko manjšino, ki naj bi bila ogrožena po vojaškem udaru v Grciji.

Ko je bila ikona iz grškega samostana Atos na ogled v različnih cerkvah v Nikoziji, Larnaci, Limassolu in Paralimni, so se pred njimi vile dolge vrste otocanov. »Ikono sem si ogledal že ob setih jutraj, pred odhodom na delo. Ko sem se popoldne vračal domov, je pred njo čakalo več sto ljudi,« se spominja neki prebivalec Nikozije.

Hamza Hendawi / Reuter

M O J S T R I D E T E K T I V I

Dashiell
Hammett

Umor v Farewellu⁽¹¹⁾

Na mehkih tleh v blizini noza ni bilo odtisov nog. Očitno je bil nož vržen v grmovje.

»Mislim, da je to vse,« je rekel seriff. »Nobenega posebnega znamenja ni, ali je bil udeležen kdo iz te hiše ali ne. Morali bomo poiskati tega kapetana Sherryja.«

Z njim sem se odpeljal dol v vas. Na postji sva izvedela, da je Sherry tam pustil naslov, kamor naj bi mu poslali morebitno pošto: St. Louis, Missouri, postno ležeče. Predstojnik poste je rekel, da Sherry med bivanjem v Farewellu ni prejel nobene poste.

Odpeljala sva se na brzojavni urad, kjer so nama povedali, da Sherry ni ne prejel ne odposlal nobene brzojavke. Jaz sem brzojavil naši podružnici v St. Louisu.

Nadaljnje vohlanje po vasi nama ni prineslo nič, samo podatek, da je večina farewelskih brezdelnezev videla, da sta Sherry in Marcus stopila na vlak, ki je deset minut po drugi

odpeljal proti jugu.

Preden sva se odpeljala nazaj v Kawalowovo hišo, je prispela brzojavke iz naše podružnice v Los Angelesu:

»Sherryjeva prtljaga na postaji se ni dvignjena. Opazujemo naprej.«

Ko sva se vrnila v hišo, sem v predverju naletel na Ringga in ga vprašal:

»Ali je Sherry levicar?«

Premisljal je, potem pa stresel z glavo.

»Ne morem se spomniti,« je rekel. »Mogoče je. Miriam bom vprašal. Mogoče ona vč. Zenske si take reci zapomnijo.«

Ko je spet prišel dol, je prikimal.

»Z obema rokama je skoraj enako spreten, vendar levico pogosteje uporablja kot desnico. Zakaj?«

»Zdravnik meni, da je bil storilec levicar. Kako je zdaj vasi gospe?«

»Mislim, da je najhuji sok minil, hvala.«

VII

V soboto ni nihče prišel v železnisko garderobo v Los Angelesu po Sherryjevo prtljago. Pozno popoldne je seriff objavil sporočilo, da Sherryja in crnca isčejo zaradi umora, zvečer pa sva seriff in jaz sedla na vlak, ki je peljal proti jugu.

V nedeljo zjutraj smo v prisotnosti dveh losangeleskih policijskih uradnikov prtljago odprli. Nasli smo samo oblacila in osebnostne predmete, ki nam niso nič povedali.

Odpeljal sem se v San Francisco in dal natisniti in razpečati skladovnico tiralic.

Minila sta dva tedna. V teh dveh tednih so nam tiralice prinesle samo običajno kopico zmotnih informacij.

Potem je policija v mestu Spokane v nekem penzionu zgrabila Sherryja in Marcusa.

Neznanec je policiji telefoniral, da v penzionu stanuje neki Fred Williams, ki ga skoraj vsak dan obisce skrivnosten crnec, in da se oba

zelo sumljivo vedeta. Policija je imela primerke naše tiralice. Zacetnici H. S. na mansetnih gumbih in robcih Freda Williamsa so bile komaj se potrebne, policija je bila že brez njih prepričana, da je zgrabila nasa dva.

Potem ko so ju dve uri ostro zasliševali, je Sherry priznal, kdo je, vendar zanikal, da bi bil umoril Kawalowa.

Dva serifova moza sta se odpeljala na sever ter Sherryja in crnca privdla v okrogno središče.

Sherry si je bil obril brke. Ne njegov obraz ne glas nista nakazovala niti najmanjše zaskrbljenosti.

»Po tistih sanjah sem vedel, da mi ni treba več čakati,« mi je rekel popolnoma prepričano, »in zato sem odpotoval. Potem ko sem slisal, da so se sanje uresničile, sem seveda vedel, da boste policaji osumili mene, zato sem se vam želel, no, izmakniti. Kot da bi clovek mogel kaj za to, kar se mu sanja!«

Serifu in javnemu tožilcu je slove-

sno ponovil zgodbo o glasu iz pomarančevca. Casnikom je ugajala.

Ni nam hotel opisati svojega potovanja iz Farewella, ni hotel povedati, kako je prebil vmesni cas.

»Ne, ne,« je rekel. »Zal mi je, ampak tega raje ne povem. Morda bom se kdaj moral storiti kaj takega, pa bi bilo neumno, da bi vam odkril svojo metodo.«

Ni nam hotel povedati, kje je bil tisto noč, ko je bil Kawalow umorjen. Bili smo skoraj prepričani, da se ni odpeljal vse do Los Angelesa, ceprav nam železnisko osebeje ni moglo ničesar povedati.

»Zal mi je,« je zategnjeno rekel. »Toda, fantje, ce sploh ne veste, kje sem bil, kako morete potem trditi, da sem bil tam, kjer se je zgodil umor?«

Z Marcusom smo imeli se manj sreče. Govoril je samo:

»Ne razume angleško zelo dobro. Vprašati kapetana. Jaz nič ne ve.«

(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Sredozemljem je nastalo plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta bo danes od zahoda presla naše kraje. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DANES

JUTRI

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.14 in zšlo ob 18.08. Dan bo dolg 11 ur in 54 minut. Luna bo vzšla ob 17.48 in zšla ob 5.33.

SNEŽNE RAZMERE

	cm		cm
Mariborsko Pohorje	125	Kanin	140 do 340
Rogla	150 do 185	Kobla	10 - 150
Kope	do 120	Kranjska Gora	30 - 100
Krvavec	200	Soriska planina	190
Vogel	325	Velika planina	100 do 200
Zelenica	80 do 230	Cerkno	do 135
Kalič	do 40	Rakitna	15

BIOPROGNOZA

Vreme bo vplivalo na počutje in razpoloženje ljudi obremenilno. Proti večeru pa bo obremenilni vpliv vremena postopoma ponehal.

ONESNAŽENOST

Konc. SO₂ v mg/m³ 14.03. med 6 in 7 uro

Lj. Bežigrad	15
Maribor	47
Trbovlje	45
Velenje	6
Celje	40
Hrastnik	15

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.05 najnižje -41 cm, ob 9.01 najvišje 43 cm, ob 15.07 najnižje -52 cm, ob 21.25 najvišje 54 cm.
Jutri: ob 3.36 najnižje -47 cm, ob 9.35 najvišje 43 cm, ob 15.36 najnižje -50 cm, ob 21.52 najvišje 56 cm.

Naprave obratujejo na vseh omenjenih smučiscih, razen na Rakitni. Tekaske proge so urejene na Mariborskem Pohorju, Rogli, Soriski planini, Veliki planini, Kopah, Krvavcu, Kaliču, Voglu, v Kranjski Gori, Cerknem in Logarski dolini. Smučarski avtobus vozi na Mariborsko Pohorje, Roglo, Veliko planino, Kobo, Vogel, iz Cerknega ter med Gozd Martuljkom in Zelenci v Podkorenju. Dostop na smučisca Mariborsko Pohorje je mogoč samo z zimsko opremo. Na Kaliču in Rakitni je urejeno sankalisco.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Kitajska omejuje »odvečna« usta

PEKING - V svoji demografski politiki je bila Kitajska nedvomno uspešna, a je pri tem placala visoko ceno, saj se je morala in se še poslužuje sredstev prisile, ki so nepojmljivi za omikani svet, tako da si je že nakopala obtožbe raznih organizacij za zaščito človekovih pravic. Sedaj pa se je znašla tudi v zobeh Vatikana, ker so krajevne oblasti v Hebeiju zacele pregajati kristjane iz dveh vasi (Fengjiazhuang in Longtiangou), ki zavracajo abortus in sterilizacijo ter nimajo denarja, da bi plačevali kazni zaradi nenacrtovanega števila otrok. Nedvomno pa ne gre za preganjanje kristjanov, saj so poslanci vsekitajskega ljudskega kongresa v teh dneh predstavili zakonski osnutek, ki dovoljuje evtanazijo za bolnike v končnem stadiju neozdravljivih bolezni. Za kitajsko tradicijo pa sta evtanazija in samomor najhujša zločina, ker sta telo in življenje last staršev in prednikov, ne pa posameznika. Zagovorniki tega predloga trdijo, da je treba rešiti to vprašanje, ker se veča število ostarelih, zdravstveno skrbstvo pa ni več kos visokim izdatkom.

Deskari med delfini

Kalifornijski deskar Jimmy Vaser, ki se udeležuje tekmovanj na queenslandski Zlati obali, se je podal tudi v delfinarium. (AP)

Veterani spet na Iwo Jima ob 50-letnici krvave bitke

*TOKIO - Ameriški veterani so ob 50. obletnici bitke in zasedbe otoka Iwo Jima na hribu Suribaci razvili svojo zastavo, spregovoril pa jim je general Larry Snowden. (AP)

Charles si je ogledal številne egiptovske znamenitosti

KAIRO - Britanski prestolonaslednik Charles, je včeraj iz Kaira odpotoval v Marok. V Egiptu si je ogledal številne zgodovinske znamenitosti, vključno s templjem kraljice Hasepsut v Luk-sorju. (AP)

Jedrski poskusi ZDA niso upoštevali varnosti

WASHINGTON - Ameriška Komisija za jedrsko energijo (AEC) je leta 1951 izvedla kar dve jedrskih eksploziji na tleh, ne da bi poskrbela za varnost prebivalstva, ker je hotela proučiti »fallout« (jedrski dež). »Le srečnemu naključju se moramo zahvaliti, da ni bilo hujskih posledic,« je povedal neki strokovnjak sedaj razpuščene AEC. To izhaja iz dokumentov, ki jih je objavila posebna predsedniška komisija.

Ko ekologija postane nadvse donosen posel

SYDNEY - Avstralske mehančne delavnice se že veselijo izrednih poslov, ker bodo morale zamenjati dosedanje hladilne plin klimatskih naprav 2 milijonov avtomobilov s plinom, ki ne škoduje ozonski plasti, kot to predvideva Montrealski protokol iz leta 1987. Dosedanje klorofluoroglikovodike bodo zamenjali s plinom R13A. To bo stalo avtomobiliste nekaj več kot 300 avstralskih dolarjev za vsako klimatsko napravo.

Kar 250 Egiptčanov čaka rollsroyce in bentleyje

KAIRO - Kakih 250 egiptovskih peticnezev čaka na ključke najprestižnejših britanskih avtomobilov. Prvic po revoluciji leta 1952 bosta družbi Rolls Royce in Bentley prisotni na egiptovskem tržiscu. Uvoznik trdi, da bodo avtomobili stali le 100 tisoč funtov (več kot pol milijona egiptovskih lir), opozicijski tisk pa trdi, da bo znesek od dvakrat do trikrat višji. Prve uvožene avtomobile bodo predstavili 1. aprila v nekem kairskem luksuznem hotelu. Opozicija, vključno s fundamentalistično, je že zagala vik in krik, ker bo to se okrepilo zunanji izgled kričecih socialnih razlik. Navsezadnje celo dobrostoječi državni uradniki mesečno zaslužijo le 200 egiptovskih lir.